

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 232

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

58. sējums
2015. gada 4. septembris

Saturs

II Nelegislatīvi akti

LĒMUMI

- ★ Komisijas Lēmums (ES) 2015/1469 (2014. gada 23. jūlijs) par valsts atbalstu SA.30743 (2012/C) (ex N 138/10) – Vācija – Infrastruktūras projektu finansēšana Leipcigas/Halles lidostā (2) (izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 5071) ⁽¹⁾ 1
- ★ Komisijas Lēmums (ES) 2015/1470 (2015. gada 30. marts) par valsts atbalstu SA.38517 (2014/C) (ex 2014/NN), ko īstenoja Rumānija – Šķirējtiesas 2013. gada 11. decembra nolēmums lietā *Micula pret Rumāniju* (izziņots ar dokumenta numuru C(2015) 2112) ⁽¹⁾ 43

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

Tiesību akti, kuru virsraksti ir gaišajā drukā, attiecas uz kārtējiem jautājumiem lauksaimniecības jomā un parasti ir spēkā tikai ierobežotu laika posmu.

Visu citu tiesību aktu virsraksti ir tumšajā drukā, un pirms tiem ir zvaigznīte.

II

(Nelegislatīvi akti)

LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2015/1469

(2014. gada 23. jūlijs)

**par valsts atbalstu SA.30743 (2012/C) (ex N 138/10) – Vācija – Infrastruktūras projektu finansēšana
Leipcigas/Halles lidostā (2)**

(izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 5071)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

uzaicinājusi ieinteresētās personas sniegt savas piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajām normām ⁽²⁾,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Vācijas iestādes juridiskās noteiktības labad 2010. gada 12. aprīļa vēstulē paziņoja Komisijai par ieplānotajiem kapitālieguldījumiem lidostā *Mitteldeutsche Flughafen AG* (turpmāk "MFAG") un lidostā *Flughafen Leipzig / Halle GmbH* (turpmāk "FLH"). Vācijas iestādes turklāt informēja Komisiju, ka paziņotos kapitālieguldījumus piešķirs ar nosacījumu, ka tos ir apstiprinājusi Komisija. Starplaikā projektu finansēs ar dalībnieku aizdevumiem, kas esot piešķirti saskaņā ar tirgus nosacījumiem.
- (2) Komisija 2010. gada 10. jūnija, 2010. gada 26. novembra un 2011. gada 3. marta vēstulēs pieprasīja sniegt papildu informāciju par paziņotajiem pasākumiem (tostarp par dalībnieku aizdevumu nosacījumiem). Vācijas iestādes sniedza papildu informāciju 2010. gada 29. septembrī, 2011. gada 4. janvārī un 2011. gada 26. aprīlī.
- (3) Komisija 2011. gada 15. jūnija vēstulē informēja Vācijas iestādes par savu lēmumu attiecībā uz dalībnieku aizdevumiem un kapitālieguldījumiem *FLH* atbalstam sākt Līguma 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru (turpmāk "lēmums sākt procedūru"). Vācijas iestādes piezīmes attiecībā uz lēmumu sākt procedūru iesniedza 2011. gada 15. augustā.
- (4) Komisijas lēmums sākt procedūru tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. ⁽³⁾ Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt savas piezīmes par minēto pasākumu viena mēneša laikā no lēmuma publicēšanas dienas.

⁽¹⁾ Kopš 2009. gada 1. decembra EK līguma 87. un 88. pants ir kļuvis par Līguma par Eiropas Savienības darbību (Līgums) attiecīgi 107. un 108. pantu. Abu pantu noteikumu kopumi būtībā ir vienādi. Šajā lēmumā atsauces uz Līguma 107. un 108. pantu pēc vajadzības jāsaprot kā atsauces uz attiecīgi EK līguma 87. un 88. pantu. Ar Līgumu ieviestas arī atsevišķas izmaiņas terminoloģijā, piemēram, termins "Kopiena" ir aizstāts ar terminu "Savienība" un termins "kopējais tirgus" ir aizstāts ar terminu "iekšējais tirgus". Šā lēmuma tekstā izmantota Līgumā lietotā terminoloģija.

⁽²⁾ OV C 284, 28.9.2011., 6. lpp.

⁽³⁾ Skatīt 2. zemspvītras piezīmi.

- (5) Komisija saņēma piezīmes no 34 ieinteresētajām personām. Tā pārsūtīja minētās piezīmes Vācijas iestādēm 2011. gada 21. novembrī. Vācijas iestādēm tika sniegta iespēja atbildēt uz minētajām piezīmēm viena mēneša laikā. Komisija 2011. gada 20. decembrī saņēma Vācijas iestāžu apsvērumus.
- (6) Komisija 2012. gada 14. martā nosūtīja informācijas pieprasījumu. Atbildi no Vācijas iestādēm tā saņēma 2012. gada 26. aprīlī.
- (7) Komisija 2012. gada 15. maijā, 2012. gada 20. jūlijā un 2012. gada 21. decembrī pieprasīja sniegt papildu informāciju. Vācijas iestādes sniedza atbildes 2012. gada 28. jūnijā, 2012. gada 10. septembra un 2013. gada 15. janvāra vēstulēs.
- (8) Komisija 2014. gada 31. martā pieņēma pamatnostādnes aviācijas jomā ⁽⁴⁾, ar ko aizstāja 1994. gada pamatnostādnes aviācijas jomā ⁽⁵⁾, kā arī 2005. gada pamatnostādnes aviācijas jomā ⁽⁶⁾. Komisija 2014. gada 15. aprīlī publicēja paziņojumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, aicinot dalībvalstis un ieinteresētās personas viena mēneša laikā no pamatnostādņu publicēšanas datuma iesniegt piezīmes par 2014. gada pamatnostādņu aviācijas jomā piemērošanu šajā lietā. ⁽⁷⁾
- (9) Komisija 2014. gada 14. aprīlī pieprasīja sniegt papildu informāciju par kopējo principu piemērošanu, lai novērtētu atbalsta saderību, ņemot vērā 2014. gada pamatnostādnes aviācijas jomā. Vācijas iestādes sniedza atbildi 2014. gada 19. maijā, 2014. gada 26. maijā, 2014. gada 10. jūlijā un 2014. gada 11. jūlijā vēstulēs.
- (10) Vācijas iestādes 2014. gada 17. jūlijā vēstulē piekrita tam, ka šis lēmums tiks pieņemts un paziņots angļu valodā.

2. PASĀKUMU APRAKSTS

2.1. IZMEKLĒŠANAS UN INFRASTRUKTŪRAS PROJEKTA PRIEKŠVĒSTURE

2.1.1. Leipcigas/Halles lidosta

- (11) Leipcigas/Halles lidosta atrodas Saksijas federālajā zemē Vācijas vidienē. Lidostu pārvalda FLH ⁽⁸⁾, kas ir MFAG meitasuzņēmums ⁽⁹⁾. MFAG ir pārvaldītājsabiedrība ar trijiem meitasuzņēmumiem (FLH, *Dresden Airport GmbH* un *PortGround GmbH*).
- (12) Pēc Vācijas atkalapvienošanās tika izstrādāts lidostas attīstības ģenerālplāns. Plānā tika paredzēta divu skrejceļu sistēmas izbūve nākotnē. 1997. gadā tika apstiprināta ziemeļu skrejceļa būvniecība. Dalībnieki 2004. gadā nolēma finansēt dienvidu skrejceļa būvniecību ⁽¹⁰⁾.
- (13) Pēc dienvidu skrejceļa darbības sākuma 2007. gadā DHL Express pārcēla savu Eiropas darbības centru no Briseles uz Leipcigu. Bez DHL Express Leipcigas/Halles lidostu izmanto arī Lufthansa Cargo un citas gaisa kravu pārvadājumu aviosabiedrības. Tādējādi Leipcigas/Halles lidosta 2011. gadā kļuva par otro lielāko gaisa kravu pārvadājumu lidostu Vācijā (aiz Frankfurtē pie Mainas lidostas). 1. tabulā apkopoti dati par pasažieru un gaisa kravu pārvadājumu izmaiņām lidostā kopš 2006. gada.

⁽⁴⁾ Komisijas paziņojums "Pamatnostādnes par valsts atbalstu lidostām un aviokompānijām" (OV C 99, 4.4.2014., 3. lpp.).

⁽⁵⁾ EK līguma 92. un 93. panta un EEZ līguma 61. panta piemērošana valsts atbalstam aviācijas nozarē (OV C 350, 10.12.1994., 5. lpp.).

⁽⁶⁾ Komisijas paziņojums "Kopienas vadlīnijas par lidostu finansēšanu un valsts atbalstu darbības uzsākšanai aviosabiedrībām, kas veic lidojumus no reģionālām lidostām" (OV C 312, 9.12.2005., 1. lpp.).

⁽⁷⁾ OV C 113, 15.4.2014., 30. lpp.

⁽⁸⁾ FLH galvenais dalībnieks ir *Mitteldeutsche Flughafen AG* – tam pieder 94 % FLH kapitāla daļu. Pārējās kapitāla daļas pieder *Freistaat Sachsen* (Saksijas federālajai zemei), *Landkreis Nordsachsen* (Ziemeļsaksijas apgabalam) un *Stadt Schkeuditz* (Škoidicas pilsētai). Nav neviena privāta dalībnieka.

⁽⁹⁾ MFAG akcionāri: 76,64 % pieder *Freistaat Sachsen* (Saksijas federālajai zemei), 18,54 % – *Land Sachsen-Anhalt* (Saksijas-Anhaltes federālajai zemei), 2,52 % – *Stadt Dresden* (Drēzdenes pilsētai), 0,2 % – *Stadt Halle* (Halles pilsētai), 2,1 % – *Stadt Leipzig* (Leipcigas pilsētai). Nav neviena privāta akcionāra.

⁽¹⁰⁾ FLH valsts dalībnieku kapitālieguldījumi jaunā dienvidu skrejceļa būvniecībai un citu pasākumu finansēšana līdz EUR 350 miljonu apmērā, par ko lēmums pieņemts līdz 2006. gadam, jau tika izvērtēti un atzīti par saderīgiem ar iekšējo tirgu Komisijas 2008. gada 23. jūlija Lēmumā 2008/948/EK par Vācijas Federatīvās Republikas pasākumiem par labu DHL un Leipcigas/Halles lidostai C 48/06 (ex N 227/06) (OV L 346, 23.12.2008., 1. lpp.), un tāpēc tie neietilpst šīs izmeklēšanas jomā.

1. tabula

Pasažieru un gaisa kravu pārvadājumu izmaiņas Leipcigas/Halles lidostā 2006.–2013. gadā

Gads	Pasažieru skaita izmaiņas	Gaisa kravu un pasta pakalpojumu attīstība (tonnās)	Gaisa kuģu lidojumi (kravas un pasažieru pārvadājumi)
2006	2 348 011	29 330	42 417
2007	2 723 748	101 364	50 972
2008	2 462 256	442 453	59 924
2009	2 421 382	524 084	60 150
2010	2 352 827	663 059	62 247
2011	2 266 743	760 355	64 097
2012	2 286 151	863 665	62 688
2013	2 240 860	887 101	61 668

Avots: Leipcigas/Halles lidosta (www.leipzig-halle-airport.de).

2.1.2. Infrastruktūras ieguldījumu programmas pārskats

- (14) Dalībnieku aizdevumi un kapitālieguldījumi ir paredzēti infrastruktūras un ar infrastruktūru saistītu pasākumu finansēšanai. Minētie pasākumi apkopoti 2. tabulā, un to kopsumma sasniedz EUR 255,6 miljonus.

2. tabula

Leipcigas/Halles lidostas infrastruktūras ieguldījumu programmas pārskats

Numurs	Apraksts	Budžetā paredzētās izmaksas/gaidāmās izmaksas (EUR)
M1	Zemes iegāde / pārvietošana / trokšņa mazināšana / saistītais ainavas saglabāšanas plāns	[..] (*)
M2	Dzinēja testēšanas iekārta	[..]
M3	Manevrēšanas ceļš un šķērsojamais tilts E7	[..]
M4	Ziemeļu virziena pacelšanās un nolaišanās skrejceļa pagarināšana – plānošanas izmaksas	[..]
M5	Vietas atbrīvošana, gatavojoties manevrēšanas ceļa Victor, kā arī jaunu ugunsdzēsēju depo ēku / daudzfunkcionāla angāra būvniecībai	[..]
M6	Paralēlais manevrēšanas ceļš Victor	[..]
M7	Papildu atleidošanas zonas	[..]
M8	Helikopteru lidlauks	[..]
M9.1–M9.4	Papildu infrastruktūras pasākumi: I kontrolpunkta pārbūve Funkcionāla drošības ēka Tehniskā aprīkojuma iepirkšana Dzīvnieku novietne	[..]

Numurs	Apraksts	Budžetā paredzētās izmaksas/gaidāmās izmaksas (EUR)
M10	Papildu trokšņa mazināšanas pasākumi	[..]
M11	Dienvidastrumu zonas I posma sauszemes attīstīšanas pasākumi	[..]
M12	Plānojuma apstiprināšanas procedūra dienvidu zonas paplašināšanai	[..]
M13	Ziemeļu pievedceļa paplašināšana	[..]
M14	Austrumu pievedceļa paplašināšana	[..]
M15	Infrastruktūras pielāgošana	[..]
M16	Papildu infrastruktūras pasākumi: Ziemeļu zonas angāra paplašināšana (M16.1) Jauna aviācijas termināļa un nelielu gaisa kuģu angāra būvniecība (M16.2)	[..]
Kopā		255,625 miljoni

(*) Uz šo informāciju attiecas dienesta noslēpuma glabāšanas pienākums.

- (15) M1 – vērīnīgi trokšņa mazināšanas pasākumi (tostarp zemes iegāde, pārvietošana, saistītais ainavas saglabāšanas plāns): saskaņā ar lēmumu par plānojuma apstiprināšanu dienvidu skrejceļa un pievedceļu pagarināšanai ⁽¹¹⁾ Leipcigas/Halles lidostai ir jāiesteno trokšņa mazināšanas pasākumi nakts aizsardzības zonā. Šai nakts aizsardzības zonai būtu jāaptver aptuveni 211 km² liela zona ar aptuveni 6 000 dzīvojamajiem namiem. Pēc tam, kad 2009. gada februāra beigās tika veikts pirmais pārrēķins attiecībā uz nakts aizsardzības zonu, tika secināts, ka sākotnējā aizsardzības zona ir jāpaplašina, iekļaujot tajā aptuveni 4 000 papildu dzīvojamo māju.
- (16) M2 – dzinēja testēšanas iekārta: jauna dzinēja testēšanas iekārta Leipcigas/Halles lidostā tika uzbūvēta 2007.–2008. gadā. Leipcigas/Halles lidosta strādā 24 stundas diennaktī, tāpēc tai ir jāpiedāvā aprīkojums gaisa kuģu dzinēju pārbaužu veikšanai dienā un naktī. Dzinēja testēšanas iekārta ir izveidota kā slēgta būve, lai ierobežotu trokšņa emisiju.
- (17) M3 – manevrēšanas ceļš un šķērsojamais tilts E7: lai mazinātu noslodzi uz esošajiem manevrēšanas ceļiem un šķērsojamiem tiltiem un nodrošinātu alternatīvu negadījumu vai ārkārtas situāciju gadījumā, lidostas austrumu pusē tika izbūvēts manevrēšanas ceļš un šķērsojamais tilts E7. Tehnisku iemeslu dēļ šis infrastruktūras projekts ir sadalīts trīs apakšprojektos: šķērsojamais tilts ⁽¹²⁾, manevrēšanas ceļš un tehniskais aprīkojums (apgaismojums). Darbs šajā projektā tika uzsākts 2008. gadā.
- (18) M4 – ziemeļu virziena pacelšanās un nolaišanās skrejceļa pagarināšana no pašreizējiem 3 600 metriem uz 3 800 metriem (plānošanas izmaksas): ziemeļu skrejceļa pagarināšana ir paredzēta, lai nodrošinātu, ka kravas gaisa kuģi ar maksimālo pacelšanās masu (MTOW) var pacelties bez jebkādiem kravnesības ierobežojumiem. Infrastruktūras projekta plānošana tika uzsākta 2008. gadā.
- (19) M5 – vietas savlaicīga atbrīvošana, gatavojoties manevrēšanas ceļa Victor, kā arī jaunu ugunsdzēsēju depo ēku / daudzfunkcionāla angāra I būvniecībai: ugunsdzēsēju depo un daudzfunkcionālais angārs būs jānojauc un jāpārbūvē. Darbs pie daudzfunkcionālā angāra I un ugunsdzēsēju depo pārbūves tika sākts 2009. gada maijā. Jauno daudzfunkcionālo angāru izmantos ziemas pakalpojumu aprīkojumam. Darbi ietvers arī ugunsdzēsēju komandas mācību telpu izbūvi.

⁽¹¹⁾ Atbildīgās Vācijas plānošanas iestādes 2004. gada 4. novembra lēmums par plānojuma apstiprināšanu dienvidu virziena pacelšanās un nolaišanās skrejceļa pagarināšanai un pievedceļa paplašināšanai un minētā lēmuma pirmais grozījums 2005. gada 9. decembrī.

⁽¹²⁾ Leipcigas/Halles lidostai ir divi manevrēšanas ceļi, kas šķērso satiksmes maršrutus (autostrādi A14, ātrgaitas dzelzceļa līniju, četru joslu valsts autoceļu), kas nozīmē to, ka manevrēšanas ceļu vajadzībām ir jābūvē tilti.

- (20) M6 – paralēlais manevrēšanas ceļš *Victor*: saskaņā ar paziņojumu manevrēšanas ceļu *Victor* starp diviem esošajiem manevrēšanas ceļiem ir nepieciešams izbūvēt, lai apmierinātu turpmāko jaudas palielinājumu Leipcigas/Halles lidostā un apmierinātu jaudas radīto pieprasījumu lidostas dienvidrietumu daļā sastrēgumstundās un nelabvēlīgu austrumu puses laikapstākļu gadījumā.
- (21) M7 – papildu atledošanas zonas: papildu atledošanas zonas ir nepieciešamas, lai nodrošinātu gaisa kuģu ledus netraucētu atledošanu un novērstu nepietiekamas infrastruktūras izraisītus kavējumus.
- (22) M8 – helikopteru lidlauks: 2008.–2009. gadā Leipcigas/Halles lidostā tika izveidota helikopteru stāvvietā, pielāgojot virsmas struktūru un izveidojot marķējumu; tā tiek izmantota kā bāze aviācijas glābšanas dienesta vajadzībām un ārkārtas operācijām.
- (23) M9.1 – I kontrolpunkta pārbūve: I kontrolpunkts ir jāpārbūvē, lai nodrošinātu atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 2320/2002⁽¹³⁾. To izmantos, lai veiktu visus organizatoriskos darbus lidostas drošības jomā (caurlaižu un atslēgu/kodu pārvaldīšana, drošības mācības, vadības pienākumi), nodrošinātu kontroli (piemēram, attiecībā uz personām un kravām) un nodrošinātu drošības pakalpojumus (piemēram, apmeklētāju apkalpošana, VIP).
- (24) M9.2 – funkcionāla drošības ēka: jauno drošības ēku izmantos federālā policija, reģionālā policija, muita un Vācijas Meteoroloģiskais dienests.
- (25) M9.3 – tehniskā aprīkojuma iepirkšana: lai pielāgotos jaunajai infrastruktūrai, Leipcigas/Halles lidostai jāiegādājas arī papildu ziemas pakalpojumu aprīkojums un papildu ugunsdzēsības aprīkojums. Turklāt būs nepieciešams aprīkot lidostas perimetra žogu ar detektoriem un digitālo videonovērošanas aprīkojumu (ar kustību viedo atpazīšanu).
- (26) M9.4 – dzīvnieku novietne: projekts attiecas uz tādas atsevišķas ēkas izbūvi lidostā, kas būtu aprīkota ar veterinārām iekārtām, lai varētu eksportēt vai importēt dzīvniekus no trešām valstīm.
- (27) M10 – papildu trokšņa mazināšanas pasākumi: ņemot vērā gaidāmo gaisa satiksmes turpmāko pieaugumu kopumā un jo īpaši gaisa kravu pārvadājumu jomā Leipcigas/Halles lidostā, paredzams, ka vidējā termiņā, lidostai paplašinoties, būs nepieciešams veikt papildu trokšņa mazināšanas pasākumus (un saistītus darbus).
- (28) M11 – dienvidaaustrumu zonas I posma sauszemes attīstīšanas pasākumi: zonas, kas austrumu pusē robežojas ar Leipcigas/Halles lidostas esošajām sauszemes iekārtām (angāru un pamatdarbībai izmantoto ēku), līdz 2010. gadam ir pilnībā jāaprīko ar elektrību un ūdensapgādi, notekūdeņu iekārtām un lietusuūdeņu notekas sistēmām; šie darbi tika sākti 2008. gadā. Tiklīdz esošais gaisa kravu pārkraušanas termināļa aplis tiks savienots ar valsts autoceļu tīklu, būs jāveic papildu trokšņa mazināšanas pasākumi.
- (29) M12 – plānojuma apstiprināšanas procedūra dienvidu zonas paplašināšanai: ilgtermiņā ir jāpagarina Leipcigas/Halles lidostas dienvidu skrejceļš (3 600 metri) un pievedceļš. Šim nolūkam būs nepieciešams īstenot plānojuma apstiprināšanas procedūru.
- (30) M13 – ziemeļu pievedceļa paplašināšana: līdz 2020. gadam ir paredzēts uzbūvēt divpadsmit papildu stāvvietas. Attīstot termināļa infrastruktūru lidostas ziemeļu daļā, būs iespējams nodrošināt vienmērīgāku gaisa kuģu pārvietošanās sadalījumu starp abiem skrejceļiem.
- (31) M14 – austrumu pievedceļa paplašināšana: austrumu pievedceļa robeža ir jāpārvieto uz dienvidiem, lai nodrošinātu nepieciešamās bezšķēršļu zonas skrejceļa darbībām. Turklāt pievedceļš ir jāsavieno ar manevrēšanas ceļu sistēmu un atledošanas zonām.
- (32) M15 – infrastruktūras pielāgošana: termināļa infrastruktūra ziemeļu zonā ir jāpielāgo nesen uzbūvētajam pievedceļam ziemeļu zonā un kravas funkciju pārvietošanai uz šo zonu. Šim nolūkam ir jāpielāgo angāra funkcijas un nepieciešamās papildfunkcijas attiecībā uz F kategorijas gaisa kuģiem.
- (33) M16.1 – ziemeļu zonas angāra paplašināšana: tas ietver jauna pievedceļa izbūvi ziemeļu zonā, tostarp kravas funkciju pārvietošanu uz šo zonu un apkopes vietu nodrošināšanu.

⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 16. decembra Regula (EK) Nr. 2320/2002 par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas drošības jomā (OV L 355, 30.12.2002., 1. lpp.).

- (34) M16.2 – jauna aviācijas termināļa un nelielu gaisa kuģu angāra būvniecība: būs jāuzbūvē jauns aviācijas terminālis un nelielu gaisa kuģu angārs. Iepriekšējo aviācijas termināli nojauc dienviņu skrejceļa būvniecības laikā.

2.2. PASĀKUMI, UZ KURIEM ATTIECAS IZMEKLĒŠANA, UN PAMATOJUMS OFICIĀLĀS IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRAS SĀKŠANAI

- (35) Lēmumā sākt procedūru ir izskatīti šādi pasākumi ieguldījumu projekta (infrastruktūras un ar infrastruktūru saistītu pasākumu) finansēšanai Leipcigas/Halles lidostā:
- i) dalībnieku aizdevumi *FLH* ar iespējamo kopsummu EUR 255,6 miljonu apmērā (“daļēji jau piešķirts pagaidu finansējums”);
 - ii) kapitālieguldījumi *FLH* kopsummā līdz EUR 255,6 miljoniem.
- (36) Attiecībā uz paziņotajiem infrastruktūras pasākumiem Komisija puda šaubas par to, vai tie patiešām ietilpst sabiedriskās kārtības jomā un vai tādējādi to finansēšana nav uzskatāma par valsts atbalstu.
- (37) Komisija secināja, ka akcionāru aizdevumi *MFAG* atbalstam un tajā veiktie kapitālieguldījumi nav uzskatāmi par valsts atbalstu, jo abus minētos finansējumus ir paredzēts nodot *FLH*. *MFAG* var uzskatīt tikai par instrumentu līdzekļu nodošanai *FLH*, nevis par pašu atbalsta saņēmēju.

2.2.1. Dalībnieku aizdevumi *FLH*

- (38) Infrastruktūras un ar infrastruktūru saistītie projekti vispirms tika finansēti ar dalībnieku aizdevumiem, ko konvertēs pašu kapitālā tikai pēc tam, kad Komisija būs apstiprinājusi šos finansēšanas pasākumus. Laikā no 2006. līdz 2011. gadam ⁽¹⁴⁾ *FLH* piešķirto dalībnieku aizdevumu kopējā summa sasniedza EUR [...] miljonus.
- (39) Dalībnieku aizdevumu nosacījumi 2006.–2008. gadā tika noteikti, pamatojoties uz aizdevuma līgumu starp *Sachsen LB* un *MFAG*. Aizdevuma pamatlikme ir triju mēnešu *EURIBOR* plus riska marža [...] bāzes punktu apmērā. Attiecībā uz 2009. gadu aizdevuma pamatlikme ir triju mēnešu *EURIBOR* plus riska marža [...] bāzes punktu apmērā. Attiecībā uz 2010. gadu aizdevuma pamatlikme ir triju mēnešu *EURIBOR* plus riska marža [...] bāzes punktu apmērā.

Komisijas sākotnējais novērtējums par atbalsta esību

- (40) Izskatot jautājumu par to, vai *FLH* piešķirtie dalībnieku aizdevumi būtu uzskatāmi par atbalstu, Komisija puda šaubas par to, ka *FLH* dalībnieku aizdevumi tika piešķirti ar tādiem nosacījumiem, kādi būtu spēkā tirgū parastos apstākļos. Jo īpaši attiecībā uz salīdzināmiem aizdevuma līgumiem Komisija apšaubīja, ka e-pastā nosūtītus orientējošus piedāvājumus bez mērķa noslēgt juridiski saistošus aizdevuma līgumus un bez pamatā esoša novērtējuma par darījumu partnera saistību nepildīšanas varbūtību un nodrošinājumu var uzskatīt par ticamu tirgus etalonu.
- (41) Tā kā tirgus etalons nebija pieejams, Komisija savu novērtējumu balstīja uz 2008. gada paziņojumā par atsaucē likmi ⁽¹⁵⁾ noteikto aizstājējlielumu. Tā kā *FLH* un pamatā esošo nodrošinājumu vērtējums nebija pieejams, *FLH* dalībnieku aizdevumu nosacījumi šķita izdevīgāki par Komisijas noteikto tirgus likmes aizstājējlielumu atbilstoši 2008. gada paziņojumam par atsaucē likmi.
- (42) Iespējamā atbalsta elementa apmēru veido tirgus procentu likmes un faktiskās procentu likmes starpība.

2.2.2. Kapitālieguldījumi lidostā *FLH*

- (43) Attiecībā uz kapitālieguldījumiem lidostā *FLH*, kas paredzēti infrastruktūras un ar infrastruktūru saistītu pasākumu finansēšanai (skatīt 2. tabulu), ir nepieciešams Komisijas apstiprinājums. Tādējādi dalībnieku aizdevumus paredzēts konvertēt *FLH* pašu kapitālā tikai pēc atbalsta apstiprinājuma saņemšanas.
- (44) Finansējuma kopējā summa, kas paredzēta infrastruktūras un ar infrastruktūru saistīto projektu izmaksu segšanai, ir EUR 255,6 miljoni. Kopumā *MFAG* kapitāla rezerves fondā tiktu noguldīti EUR 240,3 miljoni un šī summa rezervēta nodošanai *FLH*, lai palielinātu tā pašu kapitālu (proti, tā ir pašu kapitāla rezerve). Savukārt *FLH* dalībnieki ieguldīs pārējo summu tieši *FLH* kapitāla rezerves fondā.

⁽¹⁴⁾ Līdz 2011. gada 1. aprīlim.

⁽¹⁵⁾ Komisijas paziņojums par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp.).

- (45) Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju kapitālieguldījumi tiks veikti bez jebkāda to pamatā esoša darījumdarbības plāna un ilgtermiņa rentabilitātes perspektīvām.
- (46) Lai gan daži infrastruktūras projekti, ko paredzēts finansēt ar plānotajiem kapitālieguldījumiem, jau ir uzsākti, valsts dalībnieki pirms projektu sākuma ikreiz paziņoja savu nodomu finansēt minētos pasākumus, pirms vēl darbi tika uzsākti. Kapitālieguldījumi kā tādi vēl nav veikti.

Komisijas sākotnējais novērtējums par atbalsta esību

- (47) Jautājumā par to, vai kapitālieguldījumi būtu uzskatāmi par atbalstu, Komisija, ņemot vērā ilgtermiņa rentabilitātes perspektīvu trūkumu, pauda šaubas par to, ka FLH dalībnieki rīkojās kā tirgus ekonomikas dalībnieki. Tādējādi Komisija apšaubīja to, ka kapitālieguldījumus nevarētu uzskatīt par valsts atbalstu.

2.2.3. Atbalsta saderība

- (48) Tā kā FLH dalībnieku aizdevumi un pēc tam veiktie kapitālieguldījumi varētu būt valsts atbalsts, Komisijai bija jāpārbauda, vai šis atbalsts būtu uzskatāms par saderīgu ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Šajā saistībā 2005. gada pamatnostādņēs aviācijas jomā ir apkopoti kopējie principi, kas attiecībā uz atbalsta pasākumiem lidostas infrastruktūras finansēšanai piemērojami saderīguma izvērtējumam atbilstīgi Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam.
- (49) Lēmumā sākt procedūru Komisija secināja, ka šajā lietā ir izpildīti atsevišķi kritēriji, kas ir noteikti 2005. gada pamatnostādņēs aviācijas jomā. Šajā saistībā Komisija secināja, ka atbalsts atbilst precīzi definētam kopīgu interešu mērķim, jo īpaši tāpēc, ka tas uzlabo reģiona savienojamību kravu pārvadājumu pakalpojumu vajadzībām un pozitīvi ietekmē vietējo attīstību. Attiecībā uz lidostas attīstības pozitīvajām perspektīvām Komisija secināja, ka lidostai ir labas vidēja termiņa prognozes par infrastruktūras izmantošanu un ka infrastruktūras programma ir nepieciešama.
- (50) Tomēr lēmumā sākt procedūru Komisija pauda šaubas, vai attiecīgie infrastruktūras pasākumi ir samērīgi ar izvirzīto mērķi. Turklāt Komisija pauda bažas, ka ne visiem izmantotajiem tiek nodrošināta vienāda un nediskriminējoša piekļuve lidostai. Komisija arī norādīja, ka, ņemot vērā to, ka FLH kā specializēta kravu pārvadājumu lidosta konkurē ar pārējo dalībvalstu lidostām, tobrīd nebija iespējams secināt, ka atbalsts neietekmē tirdzniecības attīstību tiktāl, lai kaitētu kopīgajām interesēm. Turklāt Komisija pauda šaubas arī par atbalsta nepieciešamību un samērīgumu.
- (51) Tādējādi Komisija pauda šaubas par to, vai paziņoto pasākumu finansēšanu var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu atbilstīgi Līguma 107. panta 3. punktam.

3. VĀCIJAS IESTĀŽU PIEZĪMES

3.1. IZMEKLĒJAMO PASĀKUMU KONTEKSTS

- (52) Vācijas iestādes savās piezīmēs vispirms sniedza sīkākus paskaidrojumus par izmeklējamā pasākumu kontekstu. Šajā saistībā Vācijas iestādes apgalvoja, ka 1990. gada Atkalapvienošanās līgumā jau bija paredzēta Leipcigas/Halles lidostas turpmākā attīstība. Kā norādīja Vācijas iestādes, tika izstrādāts lidostas attīstības ģenerālplāns un tika nolemts attīstīt divu paralēlu skrejceļu sistēmu. Vācijas iestādes paskaidroja, ka ziemeļu skrejceļa būvniecība tika apstiprināta 1997. gadā un tā ekspluatācija tika uzsākta 2000. gadā, savukārt dienvidu skrejceļa būvniecība tika apstiprināta 2004. gadā un tā ekspluatācija tika uzsākta 2007. gadā.
- (53) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Vācijas iestādes apgalvoja, ka Leipcigas/Halles lidosta, pateicoties tās paralēlo skrejceļu sistēmai un vairāku lielu gaisa kravu pārvadātāju pārvietošanai, bija kļuvusi par Vācijas otro lielāko gaisa kravu pārvadājumu centru. Šajā saistībā Vācijas iestādes norādīja, ka kopš 2010. gada lidosta bija spējīga sekmēt savu pozīciju kā vienam no svarīgākajiem gaisa kravu pārkraušanas centriem Eiropā. Vācijas iestādes piebilda, ka pašlaik lidostā darbojas 133 uzņēmumi ar kopskaitā 5 106 nodarbinātajām personām 2010. gadā (14,4 % pieaugums salīdzinājumā ar 2009. gadu).
- (54) Līdz ar to lidosta atbilstoši Vācijas iestāžu uzskatam ir ekonomiskās attīstības virzītājspēks reģionā un tai ir svarīga nozīme reģiona nodarbinātības sekmēšanā. Vācijas iestādes uzsvēra, ka par to liecina arī ieņēmumu un lidostā veikto kravu pārvadājumu pakalpojumu apjoma pieaugums – laikā no 2005. līdz 2009. gadam FLH gūtie ieņēmumi pieauga no EUR 47 miljoniem līdz EUR 80 miljoniem. Attiecībā uz kravu apjomiem Vācijas iestādes norādīja, ka salīdzinājumā ar citām lidostām Leipcigas/Halles lidostā vērojami pastāvīgi augsti izaugsmes rādītāji (2007. gadā apstrādāto kravu apjoms sasniedza 101 364 tonnas; šis rādītājs palielinājās līdz 442 453 tonnām 2008. gadā, 524 084 tonnām 2009. gadā un 663 059 tonnām 2010. gadā). Papildinot savu apgalvojumu, Vācijas iestādes norādīja, ka gaisa kravu apjoms pieauga par 18,5 % 2009. gadā un par 26,5 % 2010. gadā. Saskaņā ar

Vācijas iestāžu sniegto informāciju paredzams, ka kravu apjoms turpinās pieaugt. Šajā saistībā Vācijas iestādes paskaidroja, ka saskaņā ar prognozēm bija paredzams, ka gaisa kravu apjoms līdz 2020. gadam sasniegtu aptuveni 820 000 tonnu ⁽¹⁶⁾. Tomēr Vācijas iestādes norādīja, ka šīs prognozes īstenosies jau 2015. gadā ⁽¹⁷⁾.

- (55) Turklāt Vācijas iestādes apgalvoja, ka pēdējo gadu laikā lidostā bija vērojams pakāpenisks pasažieru skaita pieaugums (no 1 988 854 pasažieriem 2002. gadā līdz 2 723 748 pasažieriem 2007. gadā). Lai gan, kā norādīja Vācijas iestādes, kopš 2007. gada bija vērojama lejupslīde pasažieru plūsmā (tikai 2 352 827 pasažieri 2010. gadā), vidējā termiņā līdz ilgtermiņā Vācijas iestādes paredzēja, ka līdz 2020. gadam pasažieru skaits pasažieru plūsmā palielināsies līdz 4,6 miljoniem.
- (56) Vācijas iestādes norādīja, ka atšķirībā no daudzām citām Savienības lidostām, piemēram, no trīs lielākajām Vācijas kravu lidostām – Frankfurtes pie Mainas, Ķelnes-Bonnas un Minhenes lidostām –, Leipcigas/Halles lidostai ir neierobežota nakts lidojumu atļauja gaisa kravu komerciālajai satiksmei. Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju tas ir viens no iemesliem, kāpēc lidostai ir labas nākotnes izredzes. Vācijas iestādes turklāt norādīja, ka Vācijas Federālā administratīvā tiesa (*Bundesverwaltungsgericht*) ar 2012. gada 4. aprīļa spriedumu apstiprināja nakts lidojumu aizliegumu Frankfurtes pie Mainas lidostā, kas ir Vācijas lielākais gaisa kravu pārvadājumu centrs. Vācijas iestādes atzīmēja, ka Frankfurtes pie Mainas lidostā tādēļ ir pilnībā aizliegta izlidošana un ielidošana laikā no plkst. 23.00 līdz plkst. 5.00.
- (57) Vācijas iestādes turklāt norādīja, ka *FLH* nespēja finansēt plānotos infrastruktūras pasākumus no saviem līdzekļiem. Šajā saistībā Vācijas iestādes uzsvēra, ka, ņemot vērā ieguldījumu aizturi no bijušās Vācijas Demokrātiskās Republikas laikiem, lidostai bija jāveic ieguldījumi daudz īsākā laikā nekā Vācijas rietumu daļā esošajām lidostām. Kā norādīja Vācijas iestādes, jo īpaši nozīmīgos īstermiņa ieguldījumus *FLH* nevar finansēt no saviem līdzekļiem, jo pastāv būtiska plaisa starp ieguldījumu apjomu (EUR 225,6 miljoni) un lidostas gada ieņēmumiem (EUR 80 miljoni 2009. gadā).

3.2. JĒDZIENI “SAIMNIECISKĀ DARBĪBA” UN “SABIEDRISKĀS KĀRTĪBAS JOMA”

3.2.1. Jēdziens “saimnieciskā darbība” un valsts atbalsta noteikumu piemērojamība lidostas infrastruktūrai

- (58) Vācijas iestādes vispirms atgādināja, ka tās nepiekrīt Komisijas nostājai, ka lidostas infrastruktūras būvniecība ir uzskatāma par saimniecisku darbību. Tādēļ Vācijas iestādes apgalvoja, ka paziņotie pasākumi nav uzskatāmi par valsts atbalstu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē.
- (59) Šajā saistībā Vācijas iestādes norādīja, ka jēdziens “uzņēmums” Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē neattiecas uz lidostām, vismaz attiecībā uz lidostas infrastruktūras finansēšanu. Vācijas iestādes uzsvēra, ka lidostas infrastruktūras izveide ir uzskatāma nevis par saimniecisku darbību, bet drīzāk gan par vispārēju transporta, reģionālās un ekonomikas politikas pasākumu. Tās atsaucās uz 1994. gada pamatnostādņu aviācijas jomā 12. punktu, kurā noteikts, ka “infrastruktūras [...] būvniecība vai paplašināšana ir vispārējs tautsaimniecības politikas pasākums, ko Komisija nevar kontrolēt saskaņā ar Līguma noteikumiem par valsts atbalstu. Lēmumi par infrastruktūras attīstīšanu neietilpst šā paziņojuma piemērošanas jomā”, un argumentēja, ka ar 2005. gada pamatnostādņēm aviācijas jomā šis punkts netika aizstāts.
- (60) Turklāt Vācijas iestādes apgalvoja, ka lidostas infrastruktūras būvniecība nav uzskatāma par saimniecisku darbību, jo privāts ieguldītājs neiesaistīts minētajā darbībā. Šajā saistībā Vācijas iestādes apgalvoja, ka nepastāv iespēja, ka ieguldījums varētu būt rentabls, jo no lidostas izmantotājiem nav iespējams atgūt būvniecības izmaksas, izmantojot lidostas maksas. Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju tas ir tāpēc, ka minēto maksu piemērošanai ir jāsaņem atļauja no tās federālās zemes attiecīgās lidostas pārvaldes iestādes, kurā atrodas lidosta, un privātajiem ieguldītājiem nav nekādas ietekmes pār maksu līmeni. Kā norādīja Vācijas iestādes, tirgus dalībnieks tāpēc nevar brīvi noteikt minētās maksas, ņemot vērā ekonomiskus apsvērumus, un faktiski tās tiek noteiktas neatkarīgi no ieguldījumu izmaksām. Atbilstīgi Vācijas iestāžu uzskatam platības, kas ir izīrētas komerciālos nolūkos, kuri neattiecas uz aviosabiedrību darbību, nav jāņem vērā.
- (61) Turklāt Vācijas iestādes šajā saistībā apgalvoja, ka ar infrastruktūru, aprīkojumu un darbību saistīto lidostu pastāvīgo izmaksu daļa ir lielāka par vidējo. Turklāt to rīcības brīvību ierobežo stingri juridiski noteikumi un nosacījumi.

⁽¹⁶⁾ Pamatojoties uz aplēsēm līdz 2011. gadam.

⁽¹⁷⁾ Pamatojoties uz 2011. gada aplēsēm.

- (62) Vācijas iestādes turklāt uzskatīja, ka atsauces uz spriedumu lietā *Aéroports de Paris*⁽¹⁸⁾ un uz spriedumu lietā “Leipzig/Halles lidosta”⁽¹⁹⁾ nav derīgas. Attiecībā uz spriedumu lietā *Aéroports de Paris* Vācijas iestādes apgalvoja, ka spriedumā tika izskatīts nevis jautājums par lidostas infrastruktūru būvniecību, bet gan par lidostas darbību. Turklāt Vācijas iestādes uzskatīja, ka spriedums lietā *Aéroports de Paris* attiecas nevis uz jēdziena “uzņēmums” interpretēšanu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē, bet gan uz pārkāpumu saistībā ar dominējoša stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegumu Līguma 102. panta nozīmē. Attiecībā uz spriedumu lietā “Leipzig/Halles lidosta” Vācijas iestādes uzskatīja, ka Vispārējās tiesas spriedumam nav nozīmes kā judikatūras precedentam, jo tas ir pārsūdzēts.

3.2.2. Sabiedriskās kārtības joma

- (63) Saskaņā ar Vācijas iestāžu pausto informāciju pat tādā gadījumā, ja infrastruktūras pasākumu finansēšanai būtu piemērojami valsts atbalsta noteikumi, tā nebūtu uzskatāma par valsts atbalstu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē, jo infrastruktūras pasākumu finansējumu galvenokārt veidoja nepieciešama un samērīga izmaksu atlīdzināšana par tiem uzdevumiem, kas ir valsts pilnvaru prerogatīva. Šajā saistībā Vācijas iestādes apgalvoja, ka saskaņā ar 2005. gada pamatnostādņēm aviācijas jomā darbībām, par kurām parasti atbild valsts, īstenojot publiskas iestādes pilnvaras, nav saimnieciska rakstura un tām nepiemēro valsts atbalsta noteikumus.
- (64) Vācijas iestādes norādīja, ka saistībā ar sabiedriskās kārtības jomā esošu uzdevumu izpildi Komisijas praksē ir izdalītas vismaz šādas ar drošību saistītu pasākumu kategorijas: gaisa satiksmes aizsardzība pret ārējiem draudiem, piemēram, nolaupīšanu un cita veida vardarbību gaisa satiksmē, gaisa satiksmes aizsardzība pret darbības riskiem un trešo personu aizsardzība pret gaisa satiksmes izraisītu darbības apdraudējumus. Atbilstīgi Vācijas iestāžu uzskatam attiecībā uz gaisa satiksmes aizsardzību pret darbības riskiem lidostas ekspluatantam ir pienākums atjaunot, modernizēt un paplašināt lidostas infrastruktūru, lai novērstu darbības apdraudējumus. Vācijas iestādes norādīja, ka pasākumu trešā kategorija parasti attiecas uz trešo personu aizsardzību pret gaisa kuģu troksni un citu kaitīgu vides ietekmi.
- (65) Attiecībā uz dažādiem attiecīgajiem infrastruktūras pasākumiem Vācijas iestādes apgalvoja, ka minētie pasākumi galvenokārt ir kompensācija par sabiedriskās kārtības jomā esošu darbību izpildi, jo ar šiem pasākumiem trešās personas aizsargā pret gaisa satiksmes izraisītu darbības apdraudējumu.
- (66) Attiecībā uz trokšņa mazināšanas pasākumiem Vācijas iestādes norādīja, ka plānojuma apstiprināšanas procedūras ietvaros būs nepieciešams īstenot trokšņa mazināšanas pasākumus aptuveni 10 000 dzīvojamās mājās. Vācijas iestādes apgalvoja, ka saskaņā ar nesen grozītā Likuma par aizsardzību pret gaisa kuģu troksni (*Gesetz zum Schutz gegen Fluglärm*, “*FluglärmG*”) noteikumiem trokšņa mazināšanas pasākumi aptvertu tikai 78 km² lielu teritoriju ar aptuveni 3 000 dzīvojamo māju un izmaksātu EUR [...] miljonus. Tomēr saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju šis *FluglärmG* grozījums neattiecas uz *FLH*, un tai joprojām ir piemērojami stingrāki aizsardzības zonas nosacījumi. Šajā saistībā Vācijas iestādes apgalvoja, ka Leipzig/Halles lidostai jāsedz ievērojami augstākas izmaksas nekā tās konkurentiem (Vācijā un ārpus Savienības).
- (67) Turklāt lidosta iegādājās arī īpaši nelabvēlīgi ietekmēto iedzīvotāju īpašumus un izmaksāja viņiem kompensācijas. Turklāt Vācijas iestādes norādīja, ka lidosta veica dažus dabas aizsardzības pasākumus, lai kompensētu savas būvniecības darbības. Vācijas iestādes apgalvoja, ka tas tika darīts ar nolūku novērst vai samazināt gaisa kuģu trokšņa un būvdarbu ietekmi uz trešām personām un līdz ar to tā bija funkcija sabiedriskās kārtības jomā. Kā norādīja Vācijas iestādes, trešo personu aizsardzība no trokšņa, jo īpaši no gaisa kuģu trokšņa, ir viens no valsts oficiālajiem pamatpienākumiem un funkcijām.
- (68) Vācijas iestādes arī apgalvoja, ka dzinēja trokšņa testēšanas iekārta, proti, M2, ir uzskatāma par pasākumu, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā. Tās norādīja, ka atbilstību trokšņa ierobežojumiem, kas noteikti saistībā ar lēmumu par plānojuma apstiprināšanu dienviņu skrejceļa būvniecības vajadzībām, varētu nodrošināt dienas laikā (no plkst. 6.00 līdz plkst. 22.00), ja dzinēja testēšanas iekārta nav slēgta veida iekārta. Tomēr Vācijas iestādes atzīmēja, ka saskaņā ar 2007. gada 31. jūlijā izsniegto darbības atļauju lidostai bija jāveic testēšana slēgtā testēšanas iekārtā arī dienas laikā. Turklāt Vācijas iestādes paskaidroja, ka dzinēja testēšana ir nepieciešama, lai uzturētu gaisa kuģu ekspluatācijas drošumu, un ka, veicot testēšanu naktīs laikā ārpus slēgtas iekārtas, tiktu pārsniegti atļautie trokšņa ierobežojumi. Tādēļ Vācijas iestādes uzskata, ka dzinēja testēšanas iekārtas būvniecība slēgtas ēkas veidā kalpo vietējo iedzīvotāju aizsardzībai pret pārāk augsta līmeņa gaisa kuģu troksni.

⁽¹⁸⁾ Lieta T-128/98, *Aéroports de Paris* pret Komisiju, *Recueil* 2000, II-3929. lpp.

⁽¹⁹⁾ Apvienotās lietas T-443/08 un T-455/08 *Mitteldeutsche Flughafen AG un Flughafen Leipzig Halle GmbH* pret Komisiju (spriedums lietā “Leipzig/Halles lidosta”), Krājums 2011, II-1311. lpp.

- (69) Attiecībā uz pasākumu M3 Vācijas iestādes apgalvoja, ka šo infrastruktūras elementu būvniecība ietilpst sabiedriskās kārtības jomā, jo tā tika veikta, lai aizsargātu gaisa satiksmi pret darbības apdraudējumiem. Neatkarīgi no turpmāk paredzamā satiksmes apjoma esošie manevrēšanas ceļu savienojumi jau iepriekš bija nepietiekami, lai garantētu drošu un netraucētu gaisa satiksmes regulēšanu. Turklāt Vācijas iestādes norādīja, ka jaunais manevrēšanas ceļš ir pievadceļš ārkārtas situācijām ugunsdzēsēju brigādei no austrumu ugunsdzēsēju depo uz lidostas ziemeļu zonu. Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju pat gadījumā, ja būtu piemērojami valsts atbalsta noteikumi, jāpatur prātā, ka daļa no manevrēšanas ceļa izmaksām attiecas uz apgaismojumu. Attiecībā uz apgaismojumu Vācijas iestādes vērsa uzmanību uz to, ka Komisija jau savā lēmumā *Memmingen* lietā ⁽²⁰⁾ bija noteikusi, ka apgaismojums ir gaisa kuģa vadības un kontroles elements, un tāpēc to varētu klasificēt kā sabiedriskās kārtības jomā esošu darbību, kas neietilpst valsts atbalsta noteikumu darbības jomā.
- (70) Saskaņā ar Vācijas iestāžu pausto informāciju arī M4 tiktu īstenots, izpildot sabiedriskās kārtības jomā esošas darbības, jo darbības jaudas un drošuma apsvērumu dēļ gaisa kuģiem ar platu korpusu, kas darbojas atbilstīgi atļautajai MTOW, noteiktos klimata apstākļos ir jānodrošina papildu pacelšanās attālums, tostarp papildu zona ātruma samazināšanai pacelšanās pārtraukšanas gadījumā.
- (71) Attiecībā uz pasākumu M5 atbilstīgi Vācijas iestāžu uzskatam vietas savlaicīga atbrīvošana manevrēšanas ceļa *Victor* būvniecības vajadzībām tika veikta, pildot sabiedriskās kārtības jomā esošas darbības, jo manevrēšanas ceļš *Victor* bija nepieciešams, lai garantētu drošu darbību un novērstu negadījumus, drošības riskus un nelabvēlīgu vides ietekmi. Vācijas iestādes pretēji Komisijas viedoklim uzskata, ka manevrēšanas ceļa *Victor* būvniecība nebija paredzēta jaudas un, netieši, apgrozījuma palielināšanai. Vācijas iestādes apgalvoja, ka tas tika izbūvēts vienīgi ekspluatācijas drošuma un vides apsvērumu dēļ.
- (72) Turklāt Vācijas iestādes norādīja, ka abu jauno ugunsdzēsēju depo ēku būvniecība tika veikta, īstenojot sabiedriskās kārtības jomā esošas darbības, jo saskaņā ar Komisijas iedibināto praksi ar ugunsdrošību saistītie pasākumi, jo īpaši lidostas ugunsdzēsēju depo ēku būvniecība un ekspluatācija, kā arī attiecīgā aprīkojuma iepirkšana, ietilpst sabiedriskās kārtības jomā. Vācijas iestādes uzsvēra, ka ugunsdzēsības iekārtu būvniecībai Vācijas lidostās parasti tika nodrošināts valsts finansējums.
- (73) Turklāt Vācijas iestādes norādīja, ka daudzfunkcionālā angāra būvniecība arī tika veikta, īstenojot sabiedriskās kārtības jomā esošas darbības, jo angāru izmantotu vienīgi ziemas pakalpojumu aprīkojuma uzglabāšanas vajadzībām un kā ārkārtas patvertni. Vācijas iestādes paskaidroja, ka telpu nodrošināšana ziemas pakalpojumu aprīkojuma uzglabāšanai ir oficiāla valsts funkcija, jo tā garantē lidostas drošu ekspluatāciju ziemas periodā. Turklāt Vācijas iestādes norādīja, ka tas ļauj lidostai izpildīt savu tiesību aktos paredzēto pienākumu nodrošināt lidostas darbību jebkurā laikā.
- (74) Vācijas iestādes paskaidroja, ka ārkārtas patvertnes nodrošināšana kalpo vispārējas nozīmes interesēm, jo tā palīdz aizsargāt cilvēku dzīvību. Vācijas iestādes atsaucās uz ICAO noteikumiem, kas paredz, ka lidostas pārvaldītājiem ir jānodrošina telpa ievainotu cilvēku aprūpei un mirstīgo atlieku glabāšanai ārkārtas situācijās. Turklāt Vācijas iestādes norādīja, ka daudzfunkcionālajā angārā var izmitināt arī pasažierus, kas nevar turpināt savu ceļojumu dabas parādību dēļ (piemēram, kā 2010. gadā pelnu mākoņa dēļ).
- (75) Vācijas iestādes arī uzsvēra, ka jaunā angāra būvniecība bija nepieciešama, jo daudzfunkcionālā angāra paplašināšana tā iepriekšējā stāvoklī nebūtu bijusi iespējama.
- (76) Attiecībā uz pasākumu M6 Vācijas iestādes atsaucās uz minētajiem argumentiem saistībā ar pasākumu M5. Turklāt Vācijas iestādes norādīja, ka manevrēšanas ceļa *Victor* būvniecība ir atlikta uz vēlāku laiku.
- (77) Saskaņā ar Vācijas iestāžu pausto informāciju atledošanas zonu paplašināšana (M7) arī tika veikta, īstenojot oficiālu valsts funkciju, jo šāds atledošanas aprīkojums ir nepieciešams ekspluatācijas drošuma un vides apsvērumu dēļ. Turklāt Vācijas iestādes paskaidroja, ka papildu atledošanas zonas nav nepieciešamas, lai garantētu pietiekamu jaudu satiksmes pieauguma gadījumā, jo Leipcigas/Halles lidosta spētu tikt galā ar pieaugošo satiksmes intensitāti arī bez papildu atledošanas zonām. Tās apgalvoja, ka atledošanas zonu paplašināšana kļuva nepieciešama, ņemot

⁽²⁰⁾ Komisijas 2007. gada 7. marta lēmums par valsts atbalstu lietā N620/06 – Vācija – *Einrichtung des Regionalflughafens Memmingen* (OV C 133, 15.6.2007., 8. lpp.).

vērā gūto pieredzi 2008./2009. gada ziemas periodā. Kā norādīja Vācijas iestādes, papildu atleidošanas iekārtas ir paredzētas, lai garantētu gaisa kuģu netraucētu atleidošanu un novērstu kavējumus sakarā ar nepietiekamu atleidošanas infrastruktūru lidostā. Šajā saistībā Vācijas iestādes puda uzskatu, ka kavējumi savukārt radītu negatīvu ietekmi uz vidi, piemēram, palielināta petrolejas patēriņa, kaitīgo emisiju un trokšņa rezultātā.

- (78) Attiecībā uz pasākumu M8 Vācijas iestādes apgalvoja, ka helikopteru lidlauka būvniecība veicina aviācijas glābšanas dienesta darbu lidostā un vispār.
- (79) Attiecībā uz pasākumu M9.1 Vācijas iestādes norādīja, ka I kontrolpunkta pārbūve ir absolūti nepieciešama, ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 300/2008 ⁽²¹⁾. Vācijas iestādes uzsvēra, ka šī pārbūve ietilpst sabiedriskās kārtības jomā un ka pārbūves vajadzībām piešķirtais finansējums ir paredzēts tikai radušos izmaksu segšanai.
- (80) Turklāt Vācijas iestādes uzskata, ka funkcionālas drošības ēkas būvniecība (M9.2) arī ietilpst sabiedriskās kārtības jomā un ka finansējums bija paredzēts tikai radušos izmaksu segšanai. Vācijas iestādes norādīja, ka jaunā funkcionālā drošības ēka veicināja arī atbilstību Regulai (EK) Nr. 300/2008 un ka tā bija nepieciešama, lai varētu apmierināt federālās un reģionālās policijas, muitas un Vācijas Meteoroloģijas dienesta vajadzības.
- (81) Attiecībā uz pasākumu M9.3, kas attiecas uz tehniskā aprīkojuma iepirkšanu, proti, ziemas pakalpojumu papildu aprīkojuma un papildu ugunsdzēsības aprīkojuma iepirkšanu, kā arī uz lidostas perimetra žoga aprīkošanu ar detektoriem un digitālo videonovērošanas iekārtu, Vācijas iestādes apgalvoja, ka visi trīs pasākumi ietilpst sabiedriskās kārtības jomā.
- (82) Attiecībā uz jaunu ziemas pakalpojumu aprīkojumu Vācijas iestādes norādīja, ka ar šā aprīkojuma palīdzību ir iespējams skrejceļus tirīt paralēli, kas nodrošina lidostas drošu ekspluatāciju un tādējādi ietilpst sabiedriskās kārtības jomā.
- (83) Turklāt Vācijas iestādes norādīja, ka saskaņā ar 8. pantu Vācijas Aviācijas drošības likumā (*Luftsicherheitsgesetz*, "LuftSiG"), ar ko īsteno Regula (EK) Nr. 300/2008, lidostai jābūt apžogotai ar perimetra žogu. Vācijas iestādes uzsvēra, ka saskaņā ar Komisijas iedibināto praksi lidostas drošības infrastruktūra, piemēram, perimetra žogs, ietilpst sabiedriskās kārtības jomā.
- (84) Attiecībā uz pasākumu M9.4 (proti, jaunas dzīvnieku novietnes, tostarp veterinārās aprūpes telpu, būvniecība) Vācijas iestādes arī apgalvoja, ka tas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā, jo tas ir paredzēts, lai novērstu dzīvnieku slimību vai citu slimību iekļūšanu Vācijā un Savienībā.
- (85) Attiecībā uz pasākumu M12 Vācijas iestādes norādīja, ka plānošanas atļauja ir nepieciešama, lai varētu nodrošināt kravas satiksmes turpmāku attīstību un samazinātu risku attiecībā uz negadījumu skaitu uz sauszemes.
- (86) Attiecībā uz pasākumu M11 un pasākumiem M13–M16 Vācijas iestādes norādīja, ka tās savā paziņojumā nav apgalvojušas, ka minētie pasākumi tika veikti, īstenojot sabiedriskās kārtības jomā esošas darbības. Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju minētie pasākumi ietvēra dienvidaustrumu zonas sauszemes attīstību, ziemeļu pievedceļa paplašināšanu, austrumu pievedceļa paplašināšanu, infrastruktūras pielāgošanu ziemeļu zonā un papildu infrastruktūras pasākumus ziemeļu zonā.

3.3. INFRASTRUKTŪRAS FINANSĒŠANA AR FLH DALĪBNIEKU AIZDEVUMIEM

3.3.1. Finansējuma nosacījumi

- (87) Attiecībā uz attiecīgo infrastruktūras pasākumu finansēšanu Vācijas iestādes norādīja, ka minētie pasākumi tika finansēti ar dalībnieku aizdevumiem, kas tika piešķirti saskaņā ar parastiem tirgus nosacījumiem un tādējādi nav uzskatāmi par valsts atbalstu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē. Vācijas iestādes norādīja, ka minētie aizdevumi līdz šim nav konvertēti pašu kapitālā un ka dalībnieku aizdevumu konvertēšanai nepieciešams saņemt Komisijas apstiprinājumu.
- (88) Vācijas iestādes paskaidroja, ka aizdevumi tiek piešķirti, ņemot vērā būvniecības vajadzības, un ka to kopējā summa katru mēnesi ir mainīga. Kā norādīja Vācijas iestādes, aizdevuma termiņš sākas aizdevuma izmaksas dienā. Turklāt Vācijas iestādes paskaidroja, ka katra aizdevuma termiņš beidzas tā gada beigās (31. decembrī), kad tas piešķirts. Šajā saistībā Vācijas iestādes norādīja, ka minētie aizdevumi tad tika pagarināti uz vēl vienu gadu. Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju termiņu var pagarināt vairākkārt, līdz no Komisijas tiek saņemta gaidītā atļauja attiecībā uz kapitālieguldījumiem.

⁽²¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 11. marta Regula (EK) Nr. 300/2008 par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas drošības jomā un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 2320/2002 (OV L 97, 9.4.2008., 72. lpp.).

- (89) Vācijas iestādes turklāt norādīja, ka aizdevuma summa un maksājami procenti ir jāatmaksā termiņa beigu datumā (proti, katra gada 31. decembrī), taču aizdevuma termiņu iespējams pagarināt uz vēl vienu gadu. Vācijas iestādes arī apgalvoja, ka šī pagarināšanas iespēja ļāva pagarināt aizdevuma termiņu līdz datumam, kad Komisija pieņem savu galīgo lēmumu.
- (90) Attiecībā uz katra aizdevuma procentu likmi Vācijas iestādes paskaidroja, ka to veido piemērojamā EURIBOR likme katras daļas piešķiršanas brīdī un riska marža. Kā norādīja Vācijas iestādes, ja aizdevums tiek piešķirts 1. jūlijā, tā termiņš (līdz gada beigām) būs seši mēneši un procentu likmi veidos sešu mēnešu EURIBOR plus riska marža. Vācijas iestādes paskaidroja, ka gadījumā, ja aizdevums tiek piešķirts 1. maijā (astoņus mēnešus ilgs termiņš līdz gada beigām), atsaucies pamatlikme tiks aprēķināta, interpolējot sešu mēnešu un deviņu mēnešu EURIBOR likmes. Vācijas iestādes precizēja, ka, sākot no janvāra, kas seko aizdevuma pagarināšanas gadam, spēkā esošā procentu likme būs 12 mēnešu EURIBOR plus riska marža. Vācijas iestādes sniedza pārskatu par kumulatīvajām aizdevumu summām un nosacījumiem, un to kopsavilkums ir redzams 3. tabulā.

3. tabula

Pārskats par FLH dalībnieku aizdevumiem laikā no 13.12.2006. līdz 1.1.2012.

Datums	(Kumulatīvā) summa (miljonos EUR)	EURIBOR	Riska marža	Procentu likme kopā (EURIBOR + rezerve)
13.12.2006.	[..]	3,90	[..]	[..]
1.1.2007.	[..]	3,90	[..]	[..]
1.1.2008.	[..]	4,73	[..]	[..]
1.1.2009.	[..]	3,03	[..]	[..]
1.1.2010.	[..]	1,25	[..]	[..]
1.1.2011.	[..]	1,50	[..]	[..]
1.1.2012.	[..]	1,94	[..]	[..]

Avots: Vācijas iesniegtais pārskats uz 2012. gada 26. aprīli, 14. pielikums.

- (91) Attiecībā uz riska maržas likmēm laikā no 2006. līdz 2008. gadam Vācijas iestādes norādīja, ka tika izmantota riska marža [..] bāzes punktu apmērā. Vācijas iestādes paskaidroja, ka šī likme tika noteikta, salīdzinot šādu aizdevuma līgumu aizdevuma nosacījumus:
- a) aizdevuma līgums, kurš tika noslēgts starp MFAG un *Sachsen LB* 19./22.8.2003. un kurā noteikta gada marža [..] bāzes punktu apmērā;
 - b) aizdevuma līgums, kurš tika noslēgts starp MFAG un *Sachsen LB / Nord LB* 16.5.2007. un kurā noteikta gada marža [..] bāzes punktu apmērā;
 - c) aizdevuma līgums, kurš tika noslēgts starp MFAG un *Postbank* 28.6.2007./15.7.2007. un kurā noteikta gada marža [..] bāzes punktu apmērā.
- (92) Vācijas iestādes norādīja, ka vidējā aprēķinātā riska marža tika noapaļota no vidējiem bāzes punktiem uz [..] bāzes punktiem.
- (93) Attiecībā uz 2009. gadā noteikto riska maržu [..] bāzes punktu apmērā Vācijas iestādes paskaidroja, ka minētā likme tika noteikta, salīdzinot *Sachsen Bank* un *Nord LB* 2009. gada 8. janvārī un 9. janvārī iesniegto orientējošo piedāvājumu nosacījumus un starp MFAG un *Sachsen LB* un *Postbank* noslēgto 2003. gada 19./22. augusta un 2007. gada 28. jūnija/15. jūlija aizdevuma līgumu nosacījumus. Vācijas iestādes norādīja, ka piesardzības apsvērumu dēļ marža tika noapaļota uz augšu no vidējiem bāzes punktiem [..] apmērā uz [..] bāzes punktiem.
- (94) Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju 2010. gadā riska marža bija [..] bāzes punkti. Vācijas iestādes turklāt paskaidroja, kas šis skaitlis tika noteikts, salīdzinot *Sachsen LB* ⁽²²⁾ un *Nord LB* ⁽²³⁾ 2010. gada 11. un 14. janvārī iesniegtos orientējošos piedāvājumus un 2003. gada 19./22. augustā noslēgto aizdevuma līgumu starp MFAG un

⁽²²⁾ *Sachsen LB* 14.1.2010. aizdevuma piedāvājums bija marža no 55 līdz 80 bāzes punktiem gadā atkarībā no aizdevuma summas (jo lielāka aizdevuma summa, jo mazāka piedāvātā rezerve).

⁽²³⁾ *Nord LB* 11.1.2010. aizdevuma piedāvājums bija riska marža no 22 līdz 238 bāzes punktiem gadā atkarībā no aizdevuma summas.

Sachsen LB. Vācijas iestādes norādīja, ka piesardzības apsvērumu dēļ vidējā rezerve atkal tika noapaļota uz augšu no vidējiem bāzes punktiem [...] apmērā uz [...] bāzes punktiem.

- (95) Vācijas iestādes paskaidro, ka 2011. gadā izmantotā procentu rezerve bija [...] bāzes punkti un ka aprēķina pamatā bija *Sachsen Bank* un *Nord LB* 2011. gada 29. jūnijā iesniegto divu orientējošo piedāvājumu un starp *Postbank* un *MFAG* 2007. gada 28. jūnijā/15. jūlijā noslēgtā aizdevuma līguma, kā arī starp *Sachsen LB* un *MFAG* 2003. gada 19./22. augustā noslēgtā aizdevuma līguma salīdzinājums. Kā norādīja Vācijas iestādes, aprēķinātā rezerve atkal tika noapaļota uz augšu no vidējiem bāzes punktiem [...] apmērā uz [...] bāzes punktiem.

3.3.2. Salīdzināmo tirgus lielumu piemērošana, lai noteiktu *FLH* tirgus likmi

- (96) Vācijas iestādes norādīja, ka pēc to ieskata *FLH* dalībnieku aizdevumu tirgus atbilstība būtu jānovērtē, pamatojoties uz salīdzināmiem tirgus lielumiem un nevis uz 2008. gada paziņojumu par atsaucē likmi.
- (97) Turklāt Vācijas iestādes apgalvoja, ka 2003. gada 19./22. augustā noslēgtais aizdevuma līgums starp *MFAG* un *Sachsen LB* tiešām ir uzskatāms par piemērotu kritēriju dalībnieku aizdevumu procentu likmju tirgus līmeņa noteikšanai. Vācijas iestādes noraidīja apgalvojumu, ka aizdevuma līgums starp *MFAG* un *Sachsen LB* nav piemērots pamats salīdzinošās novērtēšanas veikšanai, jo tas esot noslēgts ar citu saņēmēju, proti, *MFAG* un nevis *FLH*. Vācijas iestādes norādīja, ka Komisija pati uzskata *MFAG* tikai par instrumentu, lai pārvestu līdzekļus uz *FLH*, un nevis par atbalsta saņēmēju kā tādu. Vācijas iestādes paskaidroja, ka kontroles, peļņas un zaudējumu pārvešanas līgums starp *MFAG* un *FLH* noteica, ka *FLH* ir jāpārved visa sava peļņa uz *MFAG* un ka *MFAG* jāsedz visi *FLH* zaudējumi, tāpēc *FLH* gada neto peļņa/zaudējumi vienmēr bija vienādi ar nulli. Tā rezultātā grupas uzņēmumam noteiktā procentu rezerve vienmēr bija vienāda ar mātesuzņēmumam noteikto procentu rezervi un otrādi.
- (98) Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju, lai gan aizdevuma līgums tika noslēgts 2003. gadā, tas ietvēra ilgtermiņa pārjaunojamu aizdevumu ar termiņu līdz 2013. gadam un triju mēnešu fiksēto procentu likmi. Šajā saistībā Vācijas iestādes norādīja, ka riska marža tādējādi no 2006. līdz 2008. gadam bija piemērojama riska marža [...] bāzes punktu apmērā, un tā būtu piemērojama arī šodien. Turklāt Vācijas iestādes nepiekrīta Komisijas apgalvojumam, ka *Sachsen LB* varēja piedāvāt procentu rezervi [...] bāzes punktu apmērā tikai tāpēc, ka caur EIB sniegtajam finansējumam bija samazināts procentu līmenis. Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju EIB finansējums neietekmēja procentu rezerves noteikšanu [...] bāzes punktu apmērā.
- (99) Vācijas iestādes arī noraidīja Komisijas viedokli, ka aizdevuma līgumu starp *Postbank* un *MFAG* nevar izmantot kā kritēriju. Tas tika noslēgts par labu *FLH*, vienošanās par to nenotika citā laikā, un maksājumam netika piemēroti īpaši nosacījumi. Turklāt Vācijas iestādes norādīja, ka *Sachsen LB* un *Nord LB* 2007. gada 16. maija saistošais finansējuma piedāvājums ir piemērots kritērijs.
- (100) Turklāt, atsaucoties uz Komisijas apgalvojumu, ka tā apšaubā, ka e-pastā nosūtīti orientējošie piedāvājumi bez mērķa noslēgt juridiski saistošus aizdevuma līgumus varētu tikt uzskatīti par ticamu tirgus kritēriju ⁽²⁴⁾, Vācijas iestādes norādīja, ka gan *Nord LB*, gan *Sachsen Bank* ir ilglaicīgas darījumu attiecības ar *MFAG* un ka tās tika regulāri informētas par *FLH* un *MFAG* ekonomisko situāciju, tādējādi orientējošo piedāvājumu pamatā bija rūpīgs riska novērtējums.
- (101) Turklāt Vācijas iestādes norādīja, ka pat tādā gadījumā, ja aizdevumu atbilstība tirgum vai atbalsta ekvivalents attiecībā uz šiem aizdevumiem, vai abi šie rādītāji tiktu pārbaudīti saskaņā ar 2008. gada paziņojumu par atsaucē likmi, netiktu konstatēta valsts atbalsta esība. Vācijas iestādes uzsvēra, ka jaunā metode atsaucē likmes aprēķināšanai bija jāpiemēro, tikai sākot no 2008. gada 1. jūlija. Tādēļ aizdevuma līgumiem, kas tika noslēgti līdz šim datumam, bija jāpiemēro iepriekšējais Paziņojums par atsaucē likmi.

3.3.3. *MFAG/FLH* kredītreitings

- (102) Vācijas iestādes apstiprina, ka *FLH* nav saņēmusi oficiālu kredītreitinga aģentūru vērtējumu. Tomēr Vācijas iestādes norādīja, ka dažas pazīmes liecina par tās kredīspēju. Tās turklāt uzsvēra, ka *FLH* galvenais dalībnieks ir *MFAG*, kam pieder 94 % no *FLH* daļām. Vācijas iestādes apgalvoja, ka, ņemot vērā 2000. gada 6. decembrī noslēgto peļņas un zaudējumu sadales līgumu starp *MFAG* un *FLH*, saskaņā ar kuru *MFAG* ir jāsedz visi *FLH* zaudējumi, *FLH* reitingam jābūt vismaz tādām pašām (vai augstākām) kā tā mātesuzņēmumam *MFAG*.

⁽²⁴⁾ 95. apsvēruma lēmumā sākt procedūru.

- (103) Vācijas iestādes norādīja, ka MFAG nav saņēmusi oficiālu kredītreitinga aģentūru vērtējumu. Tomēr Vācijas iestādes iepazīstina ar dažiem MFAG iekšējiem bankas reitingiem. Vācijas iestādes norādīja, ka 2006. gadā Nord LB novērtēja MFAG ar reitinga atzīmi [...] apmērā atbilstīgi tās iekšējai reitingu skalai (ar saistību nepildīšanas varbūtību [...] % apmērā), kas atbilst reitingam no [...] līdz [...] pēc *Standard&Poor's* reitingu skalas, no [...] līdz [...] pēc *Moody's* un no [...] līdz [...] pēc *Fitch* reitingu skalas. Vācijas iestādes turklāt norādīja, ka MFAG šajā reitinga kategorijā atrodas kopš 2006. gada. Tās paskaidroja, ka Nord LB 2011. gada 2. augustā un 2012. gada 20. aprīlī apstiprināja šo vērtējumu. Turklāt Vācijas iestādes norādīja, ka arī *Deutsche Kreditbank AG (DKB)* ir sniegusi savas norādes par reitingu, apstiprinot, ka, pamatojoties uz MFAG finanšu pārskatiem par 2006. gadu, uzņēmumam ir piešķirts reitings [...] apmērā pēc bankas iekšējās reitingu skalas, kas atbilst [...] reitingam pēc *Standard&Poor's* un [...] pēc *Moody's* skalas.
- (104) 4. tabulā ir apkopoti uzņēmumam MFAG piešķirtie reitingi no 2006. līdz 2012. gadam (attiecīgais periods).

4. tabula

MFAG reitingi 2006.–2012. gadā

[...] ⁽²⁵⁾

3.3.4. Saistību nepildīšanas zaudējumu (LGD) novērtējums

- (105) Attiecībā uz aizdevumu nodrošinājumu un LGD Vācijas iestādes paskaidroja, ka FLH dalībnieki aizdevumus piešķir kā pagaidu finansējumu, kas nozīmē, ka pēc atļaujas saņemšanas no Komisijas tas būtu jākonvertē kapitālā. Šajā saistībā Vācijas iestādes paskaidroja, ka šā iemesla dēļ aizdevumi nav nodrošināti.
- (106) Vācijas iestādes norādīja, ka attiecībā uz šiem dalībnieku aizdevumiem nepastāv noteikta atmaksāšanas kārtība, jo tiek pieņemts, ka šie aizdevumi tiks konvertēti pašu kapitālā un tādēļ tie netiks atmaksāti. Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju gadījumā, ja šie aizdevumi netiktu konvertēti pašu kapitālā sakarā ar to, ka Komisija neapstiprinātu infrastruktūras pasākumu finansēšanu, atbilstīgi Vācijas Civillikuma (*Deutsches Bürgerliches Gesetzbuch*) 488. panta 3. punktam aizdevuma līgumu var izbeigt triju mēnešu laikā. Līguma izbeigšanas gadījumā ir jāatmaksā aizdevuma summa kopā ar procentiem.
- (107) Vācijas iestādes apgalvo, ka, neraugoties uz to, ka aizdevumi nav nodrošināti, FLH LGD būtu jāuzskata vismaz par zemākiem nekā [...] % vai pat tuvu pie [...] %, jo FLH aktīvu vērtība (proti, EUR [...] miljoni 2010. gadā) pārsniedz saistību apmēru (EUR [...] miljoni 2010. gadā). Vācijas iestādes uzskata, ka maksātnespējas gadījumā FLH aktīvi būtu pietiekami visu prasījumu segšanai.
- (108) Vācijas iestādes norādīja, ka FLH aktīvi, ko cita starpā veido zemes īpašums, ēkas, tehniskās iekārtas, mašīnas, nav iekļāti par labu dalībniekiem vai ārējiem kreditoriem.

3.3.5. Nav gūta priekšrocība no kapitālieguldījumiem

- (109) Attiecībā uz lidostas būvniecībai paredzētajiem kapitālieguldījumiem Vācijas iestādes uzsvēra, ka tirgus ekonomikas dalībnieka tests ("MEO tests") nav piemērojams, jo lidostas būvniecība ir vispārīgs ekonomikas politikas pasākums, kas neietilpst valsts atbalsta kontroles jomā.

3.4. ATBALSTA SADERĪBA

- (110) Vācijas iestādes apgalvoja, ka pat tādā gadījumā, ja plānoto pasākumu finansēšana būtu uzskatāma par valsts atbalstu, tā būtu saderīga ar iekšējo tirgu, jo tā atbilst 61. punkta prasībām 2005. gada pamatnostādņēs aviācijas jomā. Pēc tam, kad stājās spēkā 2014. gada pamatnostādnes aviācijas jomā, Vācijas iestādes pauda uzskatu, ka atbalsts būtu saderīgs arī ar minēto pamatnostādņu 5. iedaļā izklāstītajiem kopējiem principiem.

3.4.1. Precīzi definēts kopīgu interešu mērķis

- (111) Vācijas iestādes apgalvoja, ka attiecīgo ieguldījumu finansēšana kalpo precīzi definētam kopīgu interešu mērķim.

⁽²⁵⁾ Konfidenciāla darījumdarbības informācija.

- (112) Šajā saistībā Vācijas iestādes norādīja, ka gaisa kravu pārvadājumu nozarē, jo īpaši ekspressūtījumu jomā, ir vērojami būtiski izaugsmes rādītāji jo īpaši Leipcigas/Halles lidostā (laikā no 2007. līdz 2010. gadam kravas pārvadājumu apjoms pieauga no 101 364 tonnām līdz 663 059 tonnām). Vācijas iestādes turpinājumā paskaidroja, ka gaisa kravu pārvadātāji paplašina savas darbības jaudas. Kā norādīja Vācijas iestādes, trijos lielākajos gaisa kravu pārvadājumu centros – Frankfurtē pie Mainas, Minhenē un Ķelnē/Bonnā – ir noteikti nakts lidojumu ierobežojumi. Turklāt tās atzīmēja, ka saskaņā ar 2012. gada 4. aprīļa spriedumu Frankfurtes pie Mainas lidostai turpmāk ir liegts veikt jebkādas nakts lidojumu darbības. Tādējādi atbilstīgi Vācijas iestāžu uzskatam FLH palīdz atslogot pārējās kravu pārvadājumu lidostas Vācijā.
- (113) Attiecībā uz lidostas ieguldījumu reģiona savienojamības uzlabošanā Vācijas iestādes apgalvoja, ka paredzētais projekts ir daļa no lidostas attīstības stratēģijas, kas ietverta 2004. gada Eiropas transporta tīkla vispārīgajā plānā (kas piemērojams līdz 2020. gadam) kā “Kopienas savienojuma punkts”. Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju lidosta atrodas Vācijas centrālās daļas reģionā (tuvu piecām svarīgākajām Eiropas transporta tīkla asīm un Viseiropas koridoriem) starp asīm, kas ved no Eiropas ziemeļiem uz dienvidiem (proti, federālais autoceļš A 9) un no Eiropas rietumiem uz austrumiem (proti, federālais autoceļš A 14), ar piekļuvi dzelzceļa un autoceļu tīklam. Turklāt Vācijas iestādes paskaidroja, ka piekļuve dzelzceļa un autoceļu tīklam sekmē efektīvāku kravas transportēšanu. Vācijas iestādes pauda arī uzskatu, ka projekts atbilst Rīcības plāna saistībā ar lidostu jaudu, efektivitāti un drošumu Eiropā ⁽²⁶⁾ 12. punktā minētajam uzdevumam “Integrēta Eiropas gaisa transporta tīkla attīstība”; minētajā punktā norādīts, ka “būtu vēlams atbrīvot esošās slēptās jaudas reģionālajās lidostās ar tādu nosacījumu, ka dalībvalstis ņem vērā Kopienas juridiskos instrumentus attiecībā uz valsts atbalstu”.
- (114) Vācijas iestādes turklāt apgalvoja, ka projekta īstenošana pozitīvi ietekmēs visu reģionu un būtiski ietekmēs tā ekonomisko un sociālo attīstību. Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju ieguldījumu projekts jo īpaši uzlabos piekļuvi reģionam un palielinās tā pievilcību ieguldītājiem un apmeklētājiem. Šajā saistībā Vācijas iestādes pauda viedokli, ka ieguldījumu projektam būs pozitīva ietekme arī uz nodarbinātību. Pamatojot šo viedokli, Vācijas iestādes norādīja, ka bezdarba rādītāji Saksijas reģionā sasniedz 10,3 % un Saksijas-Anhaltes reģionā – 11,2 %, kas pārsniedz Vācijas vidējo rādītāju, kurš ir 6,9 %.
- (115) Tādējādi Vācijas iestādes pauda uzskatu, ka valsts atbalsts ir paredzēts precīzi definētam kopīgu interešu mērķim.

3.4.2. Valsts iejaukšanās nepieciešamība

- (116) Vācijas iestādes apgalvoja, ka neviens privātais ieguldītājs nebūtu ieinteresēts finansēt šos infrastruktūras pasākumus. Šajā saistībā Vācijas iestādes apgalvoja, ka Leipcigas/Halles lidostā vēsturisku apstākļu dēļ ir izveidojusies ieguldījumu. aizture Turklāt, kā norādīja Vācijas iestādes, pasākumi attiecas uz ilgtermiņa infrastruktūras ieguldījumiem, kas risina lidostas vajadzības, ņemot vērā kravas transporta turpmāko pieaugumu. Vācijas iestādes, nesniedzot pierādījumus, apgalvo, ka pasākumi nav ne nesamērīgi to apmēra ziņā, ne arī nesamērīgi dārgi. Vācijas iestādes uzskata, ka nav iespējams vēl vairāk samazināt valsts finansējumu, jo tāda apmēra infrastruktūru nevar finansēt no lidostas ekspluatantu pašu līdzekļiem.
- (117) Vācijas iestādes turklāt apgalvoja, ka ieņēmumi no lidostas pakalpojumiem nesedz infrastruktūras būvniecības izmaksas, un šā apgalvojuma pamatojuma nolūkā norādīja uz finansējuma deficītu un hipotētisko novērtējumu.
- (118) Tādējādi Vācijas iestādes uzskata, ka atbalsts ieguldījumu projektam nodrošinātu tādu būtisku uzlabojumu, ko tirgus vien nespētu panākt, un tādēļ ir nepieciešama valsts iejaukšanās.

3.4.3. Atbalsta pasākuma piemērotība

- (119) Vācijas iestādes pauda uzskatu, ka konkrētais atbalsts esot piemērots instruments. Šajā saistībā tās apgalvoja, ka, ņemot vērā lidostas atrašanos bijušās Vācijas Demokrātiskās Republikas teritorijā, lidostā ir trūcis ieguldījumu un ir nepieciešami nozīmīgi ieguldījumi īsākā laika posmā nekā citās lidostās.

⁽²⁶⁾ Rīcības plāns saistībā ar lidostu jaudu, efektivitāti un drošumu Eiropā, COM(2006) 819 galīgā redakcija, 2007. gada 24. janvāris.

- (120) Turklāt saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju bez valsts atbalsta infrastruktūras pasākumi vispār netiktu veikti. To pamatojot, Vācijas iestādes apgalvoja, ka 2005. gadā MFAG grupas gūtie ieņēmumi bija EUR 83,8–118 miljoni un FLH ieņēmumi – EUR 47–80 miljoni. Tādējādi Vācijas iestādes atzīmēja, ka ieguldījumi EUR 255,625 miljonu apmērā līdz ar to 2–3 reizes pārsniedz MFAG konsolidētos ieņēmumus un 3–5 reizes pārsniedz FLH ieņēmumus laikposmā, kurā tika nolemts īstenot infrastruktūras projektus.
- (121) Visbeidzot, Vācijas iestādes norādīja, ka ieņēmumu un ieguldījuma apjoma proporcija liecina par to, ka attiecīgie uzņēmumi nebūtu veikuši šos pasākumus bez publiskā finansējuma.

3.4.4. Stimulējošā ietekme

- (122) Attiecībā uz stimulējošo ietekmi Vācijas iestādes norādīja, ka attiecīgo infrastruktūras pasākumu valsts atbalsta summa un intensitāte ir pamatota. Vācijas iestādes apgalvoja, ka bez valsts finansējuma infrastruktūras pasākumi vispār netiktu veikti (skatīt 3.4.3. iedaļu).
- (123) Pretēji Komisijas viedoklim Vācijas iestādes norādīja, ka fakts, ka daži ieguldījumu projekti jau bija pabeigti, nemazināja stimulējošo ietekmi, jo dalībnieki jau bija uzņēmušies finanšu saistības pirms infrastruktūras pasākumu īstenošanas sākuma. Saskaņā ar Vācijas iestāžu uzskatu Komisijas paziņojums par to, ka ar infrastruktūras projektiem varētu gūt ievērojamu peļņu no kapitāla, nepārprotami ir attiecīgo pasākumu būtības kļūdaina interpretācija un turklāt ir pretrunā ar Komisijas līdzšinējo lēmumu pieņemšanas praksi. Vācijas iestādes uzskata, ka Komisija jau vairākkārt ir apstiprinājusi, ka ar šāda veida pasākumiem parasti netiek gūta ievērojama peļņa no kapitāla.

3.4.5. Atbalsta samērīgums (līdz minimumam ierobežots atbalsts)

- (124) Vācijas iestādes uzskata, ka par infrastruktūras pasākumu samērīgumu liecina arī fakts, ka tie palīdz samazināt pārslodzi citās Vācijas kravu lidostās.
- (125) Turklāt Vācijas iestādes apgalvoja, ka finansējuma summa un intensitāte ir ierobežota līdz absolūtajam minimumam, kas nepieciešams infrastruktūras pasākumu īstenošanai. Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju izmaksas tika noteiktas iepriekš, pamatojoties uz izmaksu aplēsēm un sākotnējiem plāniem. Turklāt Vācijas iestādes norādīja, ka pretēji Komisijas apgalvojumam lidosta nespēj palielināt savus ieņēmumus, palielinot lidostas maksas. Vācijas iestādes uzskata, ka tas ir tādēļ, ka lielākā daļa ieguldījumu attiecas uz infrastruktūras pasākumiem, kuriem nevar piemērot atsevišķu maksu.
- (126) Turklāt Vācijas iestādes norādīja, ka parasti nav iespējams ieguldījumu izmaksas par lidostas infrastruktūras būvniecību atgūt, palielinot maksas lidostas izmantotājiem. Tās apgalvoja, ka, tā kā lidostas maksas apstiprina tās federālās zemes atbildīgā lidostas pārvaldes iestāde, kurā lidosta atrodas, tirgus dalībnieks nevar pēc sava ieskata attiecināt ieguldījumu izmaksas par lidostas infrastruktūras būvniecību uz infrastruktūras izmantotājiem. Vācijas iestādes uzskata, ka Leipziger/Halles lidostas maksu turpmāka palielināšana būtu pretrunā tirgus nosacījumiem un to nebūtu iespējams piemērot aviosabiedrībām, kuras izmanto lidostu. Pēc Vācijas iestāžu domām, ir jāpatur prātā, ka FLH maksas jau tagad pārsniedz parasto tirgu līmeni.
- (127) Turklāt Vācijas iestādes apgalvo, ka paredzētā atbalsta intensitāte bija pamatota. Kā norāda Vācijas iestādes, tikai paredzētais publiskā finansējuma apmērs varētu garantēt ieguldījumu veikšanu nepieciešamajā apmērā un laikā. Vācijas iestādes apgalvoja, ka privāts ieguldītājs šādus reģionālas lidostas infrastruktūras pasākumus nespētu finansēt, par ko pietiekami skaidri liecina gan Komisijas lēmumu pieņemšanas prakse, gan fakts, ka nav zināms neviens gadījums, kad privātie ieguldītāji būtu finansējuši šādus pasākumus no saviem līdzekļiem.
- (128) Vācijas iestādes apgalvoja, ka Komisija atkārtoti un bieži ir apstiprinājusi atbalsta intensitāti līdz pat 100 % apmērā. Tās norādīja, ka attiecībā uz līdzīga veida ieguldījumiem Komisijas prakse liecina, ka to atbalsta intensitātei jābūt vismaz 75 % apmērā, lai tos būtu iespējams veikt.
- (129) Vācijas iestādes paskaidroja, ka FLH tika izveidota Vācijas sabiedrības interesēs, tāpēc tās infrastruktūras pasākumu pamatā nebija ne darījumdarbības plāna, ne rentabilitātes aprēķina vai finanšu pārskatu.

- (130) Pēc Komisijas pieprasījuma Vācijas iestādes iesniedza aprēķinu par finansējuma deficītu, kas ir apkopots 5. tabulā un 6. tabulā.

5. tabula

Finansējuma deficīta aprēķins – I scenārijs – ieguldījumi finansēti ar 2014. gadā veiktiem kapitālieguldījumiem

I scenārijs – ieguldījumi finansēti ar 2014. gadā veiktiem kapitālieguldījumiem	Miljonos EUR
Diskonta likme ⁽¹⁾	[..] %
FLH 2006.–2055. gada naudas plūsmu Σ NPV	[..]
Paziņoto ieguldījumu pasākumu M1–M16.2 (tostarp sabiedriskās kārtības jomā esošās izmaksas) NPV	189,4
Finansējuma deficīta NPV	166,9
Atbalsta intensitāte ⁽²⁾	88,1 %

⁽¹⁾ Diskonta likme tika noteikta, izmantojot kapitāla aktīvu cenas noteikšanas modeli: $r_e = r_f + \beta_i$ (MRP)

R_f = pamatlīkme = [..] % 30.12.2005.

β_i = Beta reizinātājs = [..] 1.1.2006.

⁽²⁾ Finansējuma deficīta NPV / ieguldījumu NPV = EUR 166,9 miljoni / EUR 189,4 miljoni = 88,10 %.

6. tabula

Finansējuma deficīta aprēķins – II scenārijs – ieguldījumi finansēti ar kapitālieguldījumiem, kas veikti vienlaicīgi ar ieguldījumiem

II scenārijs – ieguldījumi finansēti ar kapitālieguldījumiem, kas veikti brīdī, kad rodas nepieciešamība pēc finansējuma ⁽¹⁾	Miljonos EUR
Diskonta likme	[..] %
FLH 2006.–2055. gada naudas plūsmu Σ NPV	[..]
Paziņoto ieguldījumu pasākumu M1–M16.2 (tostarp sabiedriskās kārtības jomā esošās izmaksas) NPV	189,4
Finansējuma deficīta NPV	142,1
Atbalsta intensitāte ⁽²⁾	75,00 %

⁽¹⁾ Ieguldījumu laikposms ir identisks kā veicot finansējumu ar kapitālieguldījumiem.

⁽²⁾ Finansējuma deficīta NPV / ieguldījumu NPV = EUR 142,1 miljoni / EUR 189,4 miljoni = 75,00 %.

3.4.6. Izvairīšanās no nepamatotas negatīvas ietekmes uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm

- (131) Attiecībā uz izvairīšanos no nepamatotas negatīvas ietekmes uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm Vācijas iestādes uzsvēra, ka Leipcijas/Halles lidostas infrastruktūras pasākumiem būs pozitīva kopējā bilance un tie neradīs nepamatotu ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm. Šajā saistībā Vācijas iestādes paskaidroja, ka attiecīgajiem infrastruktūras pasākumiem nav ekspansīvs raksturs un ka tie neietekmē satiksmes intensitāti. Vācijas iestādes norādīja, ka Komisija jau citos lēmumos ir apstiprinājusi, ka pasākumi, kuriem nav ekspansīvs raksturs, būtiski neietekmē konkurenci starp lidostām.
- (132) Vācijas iestādes iedalīja iespējamās FLH konkurentus trīs galvenajās kategorijās: i) Leipcijas/Halles lidostas apkaimē esošās lidostas, ii) citas Vācijas kravu lidostas un iii) Savienības lielākās kravu lidostas.

- (133) Attiecībā uz Leipcijas/Halles lidostas apkaimē esošajām lidostām Vācijas iestādes norādīja, ka neviena no šīm lidostām nav specializējusies gaisa kravu pārvadājumos. Turklāt Vācijas iestādes apgalvoja, ka neviena no turpmāk minētajām lidostām, piemēram, Altenburgas-Nobitas, Berlīnes Brandenburgas, Drēzdenes, Erfurtes, Hofas, Magdeburgas, Magdeburgas-Kohštetes un Prāgas lidosta, nav reālas konkurentes Leipcijas/Halles lidostai. Vācijas iestādes to skaidroja tādējādi, ka dažu minēto lidostu gadījumā ir pārāk lieli ģeogrāfiskie attālumi, savukārt citas lidostas atrodas atšķirīgos ekonomiskajos reģionos, pilnīgi atšķirīgas ir arī aptvēruma teritorijas, kā arī dažas lidostas ir pavisam nelielas.
- (134) Attiecībā uz citām Vācijas kravu lidostām Vācijas iestādes norādīja, ka Leipcijas/Halles lidostai ir ierobežota konkurence, jo Vācijas lielākajos gaisa kravu pārvadājumu centros (Frankfurtē pie Mainas, Minhenē un Ķelnē/Bonnā), kas konkurē ar Leipciju/Halli, ir vērojama jaudas pārslodze vai arī ir ierobežoti nakts lidojumi.
- (135) Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju nav arī vērojama konkurences pārklāšanās ar citām Savienības kravu lidostām, galvenokārt Briseli un Vatrī. Šajā saistībā Vācijas iestādes norādīja, ka, ņemot vērā Leipcijas/Halles lidostas centrālo atrašanās vietu Eiropas vidū, tai ir unikāla iespēja apkalpot gan Rietumeiropas, gan Austrumeiropas tirgus, savukārt ne Briseles, ne Vatrī lidosta nespēj garantēt pietiekamu piekļuvi Centrāleiropas un Austrumeiropas tirgiem, kas kļūst aizvien nozīmīgāki. Attiecībā uz Vatrī lidostu Vācijas iestādes norādīja, ka tā ir pavisam maza lidosta un ka, piemēram, 2010. gadā Leipcijas/Halles lidostas gaisa kravu apjoms vairāk nekā 80 reizes pārsniedza Vatrī lidostas gaisa kravu apjomu. Turklāt Vācijas iestādes arī uzskatīja, ka Vatrī lidostai nav pieejami tikpat labi savienojumi ar dzelzceļa un autoceļu tīklu kā Leipcijas/Halles lidostai. Attiecībā uz Briseles lidostu Vācijas iestādes norādīja, ka Leipcijas/Halles lidostā pēdējo gadu laikā bija vērojams kravu apjoma pieaugums, savukārt Briseles lidostā tajā pašā laikposmā bija vērojams kravu apjoma samazinājums. Turklāt saskaņā ar Vācijas iestāžu pausto informāciju Briseles lidostā bija ievērojami ierobežoti nakts lidojumi un tāpēc konkurence bija ierobežota.
- (136) Turklāt Vācijas iestādes norādīja, ka pretēji Komisijas viedoklim visiem potenciālajiem lietotājiem ir vienlīdzīga un nediskriminējoša piekļuve lidostas infrastruktūrai. Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju lidostas izmanto-tājiem netiek piešķirtas nepamatotas atlaides atkarībā no apjoma. Turklāt Vācijas iestādes uzskata, ka jautājumu par vienlīdzīgu un nediskriminējošu piekļuvi lidostai Komisija jau bija izskatījusi savā iepriekšējā lēmumā par Leipcijas/Halles lidostas finansēšanu ⁽²⁷⁾.
- (137) Tādējādi Vācijas iestādes uzskata, ka valsts atbalstu, ja tāds tiktu konstatēts, var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu.

4. TREŠO PERSONU PIEZĪMES

4.1. MITTELDEUTSCHE AIRPORT HOLDING (MFAG)

- (138) MFAG 2011. gada 26. oktobrī kopā ar FLH iesniedza piezīmes par lēmumu sākt procedūru. MFAG piezīmes kopumā saskan ar Vācijas iestāžu piezīmēm.

4.1.1. Jēdzieni “saimnieciskā darbība” un “sabiedriskās kārtības joma”

- (139) MFAG norādīja, ka Leipcijas/Halles lidostas infrastruktūras būvniecība nav saimnieciskā darbība. Tādējādi saskaņā ar MFAG apgalvojumu attiecīgais finansējums neietilpst Līguma 107. panta 1. punkta darbības jomā. Šajā saistībā MFAG paskaidroja, ka privāts ieguldītājs nebūtu veicis attiecīgos pasākumus un arī šobrīd tos neveiktu. Tādēļ MFAG apgalvo, ka attiecībā uz lidostas infrastruktūru nepastāv tirgus. Šajā saistībā MFAG turklāt puda viedokli, ka lidostas pašas nespēj finansēt savas infrastruktūras ieguldījumus. MFAG puda bažas, ka, piemērojot valsts atbalsta noteikumus lidostas infrastruktūrai, tiks samazināti ieguldījumi šajā infrastruktūrā.
- (140) MFAG turklāt norādīja, ka Leipcijas/Halles lidosta tika izveidota sabiedrības interesēs un ka MEO tests lidostas infrastruktūras finansējumam nav piemērojams. Šajā saistībā MFAG papildus norādīja, ka Savienībā nav bijis neviena gadījuma, kad privāts ieguldītājs būtu būvējis vai ievērojami attīstījis lidostu ar saviem līdzekļiem. Tāpēc saskaņā ar MFAG pausto viedokli tā vietā, lai izmantotu MEO testu, Komisijai jāizvērtē, vai infrastruktūra tiek piedāvāta visiem tās izmantotājiem pieejamā un nediskriminējošā veidā. MFAG turklāt norādīja, ka Leipcijas/Halles lidostas gadījumā tas tā ir. Tādējādi MFAG norāda, ka infrastruktūras pasākumi netika balstīti uz darījumdarbības plānu vai ilgtermiņa rentabilitātes perspektīvu.

⁽²⁷⁾ Lēmums 2008/948/EK.

- (141) Turklāt MFAG paskaidroja, ka lidostas būvniecība sekmēja reģionālās politikas mērķu īstenošanu un ekonomiski mazāk attīstīta reģiona attīstību. MFAG uzsvēra, ka šie pasākumi nepārprotami ir valsts atbildībā un tos nevar veikt privāti ieguldītāji, tādēļ tos nevar izvērtēt saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem.
- (142) MFAG turklāt apgalvoja, ka pat tad, ja, *quod non*, infrastruktūras finansējums kopumā ir uzskatāms par saimniecisko darbību, attiecīgie pasākumi ietilpst sabiedriskās kārtības jomā un tādējādi nav uzskatāmi par valsts atbalstu.
- (143) Attiecībā uz sabiedriskās kārtības jomā esošām darbībām MFAG norādīja, ka Komisijai ir jānošķir gaisa transporta aizsardzība pret ārējiem draudiem, gaisa satiksmes aizsardzība pret darbības apdraudējumiem un trešo personu aizsardzība pret gaisa satiksmes darbības apdraudējumiem. Šajā saistībā MFAG apgalvoja, ka aizsardzība pret darbības apdraudējumiem un trešo personu tiesību aizsardzība būtu jāuzskata par tādām, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā. MFAG norādīja, ka Komisija savā lēmumu pieņemšanas praksē ir atzinusi pasākumus ugunsdrošības, gaisa navigācijas un gaisa satiksmes kontroles jomā, jo īpaši *Deutscher Wetterdienst* (Vācijas Meteoroloģiskais dienests) un *Deutsche Flugsicherung* (Vācijas gaisa navigācija) pasākumus, par sabiedriskās kārtības jomā esošiem pasākumiem.

4.1.2. FLH dalībnieku aizdevumu saderība ar tirgu

- (144) MFAG uzskata, ka dalībnieku aizdevumi tika piešķirti saskaņā ar tirgus nosacījumiem. Atbilstīgi MFAG viedoklim ir jāņem vērā MFAG piešķirtie *Nord LB* un *Deutsche Kreditbank AG* reitingi. Šajā saistībā MFAG paskaidroja, ka *Nord LB* un *Deutsche Kreditbank AG* vērtēja MFAG un FLH reitinga kategorijā [...] ar vidējo saistību nepildīšanas varbūtību [...] % apmērā. MFAG arī paskaidroja, ka reitinga kategorija [...] ir salīdzināma ar *Standard&Poor's* noteikto ārējā reitinga kategoriju [...], *Moody's* reitingu [...] un *Fitch* reitingu [...].
- (145) MFAG turklāt norādīja, ka FLH dalībnieku aizdevumiem ir arī augsts nodrošinājuma līmenis. Turklāt MFAG paskaidroja, ka FLH aizdevumi tiks izmantoti ilgtspējīgu infrastruktūras ieguldījumu finansēšanai. MFAG skaidroja, ka arī FLH aktīvi nav apgrūtināti ar hipotēku (*Grundpfandrechte*). Tādējādi MFAG uzskata, ka, ņemot vērā ļoti labo reitingu un augsta līmeņa nodrošinājumu, riska marža būtu jānosaka ne vairāk kā [...] bāzes punktu apmērā.
- (146) Tā kā FLH aizdevumu riska maržas ir noteiktas [...]–[...] bāzes punktu apmērā, MFAG uzskata, ka aizdevumi ir izsniegti saskaņā ar tirgus nosacījumiem un valsts atbalsta noteikumi nav piemērojami.

4.1.3. Atbalsta saderība

- (147) MFAG uzskata, ka konkrētie kapitālieguldījumi jebkurā gadījumā būtu saderīgi ar iekšējo tirgu.
- (148) MFAG apgalvoja, ka Leipcijas/Halles lidostai ir ievērojama pozitīva ietekme uz reģiona nodarbinātību ar 5 100 darbiniekiem (tostarp MFAG, aviosabiedrību, restorānu, ēdināšana uzņēmumu, publisko iestāžu un citu uzņēmumu darbinieki), kas ir tieši nodarbināti lidostā, un aptuveni 8 100 netieši nodarbinātiem darbiniekiem.
- (149) Turklāt MFAG uzsvēra, ka, ņemot vērā jaudas pārslodzi un nakts lidojumu ierobežojumus citās lidostās (piemēram, Frankfurtē pie Mainas, Mīnhenē, Berlīnē, Diseldorfā un Hamburgā), Leipcijas/Halles lidostai ir ievērojama nozīme arī šo citu Vācijas lidostu atslogošanā, tādējādi kopumā veicinot piedāvājuma drošību Vācijā.
- (150) Attiecībā uz lidostas maksu nediskriminējošo būtību MFAG norādīja, ka Leipcijas/Halles lidostas maksu skala nav izstrādāta tā, lai tai būtu labvēlīga ietekme tikai uz vienu aviosabiedrību, bet visām aviosabiedrībām piemēro vienādas nolaišanās maksas. Tādējādi MFAG uzskata, ka infrastruktūru visi izmantotāji lieto vienādā un nediskriminējošā veidā.
- (151) Attiecībā uz atbalsta nepieciešamību un tā stimulējošo ietekmi MFAG norādīja, ka pasākumi nebūtu veikti bez dalībnieku aizdevumiem vai kapitālieguldījumiem. Saskaņā ar MFAG sniegto informāciju ieguldījumu kopējā summa sasniedz EUR 225,6 miljonus, divas līdz trīs reizes pārsniedzot MFAG vidējo apgrozījumu un vairāk nekā piecas reizes pārsniedzot FLH vidējo gada apgrozījumu laikā, kurā tika lemts par infrastruktūras projektu īstenošanu. Saskaņā ar MFAG pausto viedokli fakts, ka pasākumi daļēji jau ir veikti, neizslēdz stimulējošo ietekmi, jo šie pasākumi tika veikti tikai pēc finansējuma garantiju saņemšanas un lēmumiem, ko pieņēma valsts dalībnieki, kuri nodrošināja arī pagaidu finansējumu dalībnieku aizdevumu veidā.

- (152) MFAG apgalvoja, ka šiem pasākumiem nav negatīvas ietekmes uz konkurenci. Turklāt MFAG uzskatīja, ka pasākumiem nav negatīvas ietekmes uz Briseles vai Vatrī lidostu. Saskaņā ar MFAG sniegto informāciju Briseles lidosta cieš no nakts lidojumu ierobežošanas, kas ir iemesls, kādēļ DHL nolēma ilgtermiņā pārcelties uz Leipcigu/Halli. Attiecībā uz Vatrī MFAG norādīja, ka saskaņā ar presē publicētajiem rakstiem kravas pārvadājumu darbības šajā lidostā ir ļoti ierobežotas (tikai aptuveni 5–6 lidojumi nedēļā).

4.2. ARBEITSGEMEINSCHAFT DEUTSCHER VERKEHRSFLUGHÄFEN (ADV)

- (153) ADV 2011. gada 27. oktobrī nosūtīja savas piezīmes par lēmumu sākt procedūru. ADV piezīmes pilnībā saskan ar MFAG piezīmēm. ADV norādīja, ka Leipcigas/Halles lidostai ir būtiska nozīme reģionālajā attīstībā.

4.3. DEUTSCHE FLUGSICHERUNG (DFS)

- (154) DFS nosūtīja savas piezīmes 2011. gada 28. oktobra vēstulē.
- (155) DFS apgalvoja, ka infrastruktūras pasākumi M3–M8 un M10 (skatīt 2. tabulu) sekmē drošu un netraucētu gaisa satiksmes pārvaldību Leipcigas/Halles lidostā. Šajā saistībā DFS paskaidroja, ka pasākums M3 palīdz samazināt manevrēšanas ceļu un šķērsojamo tiltu noslogojumu, pasākums M5 bija steidzami nepieciešams, lai novērstu šķēršļus manevrēšanai lidostas dienvidu daļā, un pasākums M8 kalpo kā bāze aviācijas glābšanas dienesta vajadzībām un darbu veikšanai ārkārtas situācijās. DFS turklāt norādīja, ka pasākums M10 palīdzētu DFS darbā saskaņā ar Gaisa satiksmes likuma (*Luftverkehrsgesetz, "LuftVG"*) 29.b panta 2. punktu nodrošināt sabiedrības aizsardzību pret pārmērīgu troksni.

4.4. MFAG UN/VAI FLH AKCIONĀRI UN DALĪBNIEKI

4.4.1. Ziemeļsaksijas apgabals (*Landkreis Nordsachsen*)

- (156) Ziemeļsaksijas apgabala pārstāvji nosūtīja savas piezīmes 2011. gada 27. oktobra vēstulē.
- (157) Viņi norādīja, ka lidosta ir nozīmīgs stimuls ekonomikas attīstības un nodarbinātības veicināšanai reģionā. Turklāt Ziemeļsaksijas apgabala pārstāvji norādīja, ka vēsturisku iemeslu dēļ lidostai ir lielāka nepieciešamība pēc turpmākiem ieguldījumiem nekā citām Vācijas lidostām. Viņi pauda viedokli, ka sabiedriskās kārtības jomā esošu darbību jēdziens ir jāinterpretē plašāk.
- (158) Ziemeļsaksijas apgabala pārstāvji turklāt norādīja, ka lidostas maksas nav pietiekamas nepieciešamo ieguldījumu finansēšanai. Viņi uzskata, ka plānotajiem kapitālieguldījumiem ir stimulējoša ietekme. Savu piezīmju nobeigumā viņi apgalvoja, ka bez finansējuma lidosta nebūtu bijusi spējīga īstenot infrastruktūras projektu.

4.4.2. Drēzdenes pilsēta

- (159) Drēzdenes pilsētas (MFAG mazākuma akcionāres) pārstāvji nosūtīja savas piezīmes 2011. gada 28. oktobra vēstulē. Drēzdenes pilsētas pārstāvju piezīmes saskaņēja ar MFAG un Ziemeļsaksijas apgabala pārstāvju piezīmēm.
- (160) Drēzdenes pilsētas pārstāvji norādīja, ka lidosta ir reģiona lielākais darba devējs, kas tiešā veidā nodarbina 5 100 darbinieku. Tādējādi Drēzdenes pilsētas pārstāvji uzsvēra, ka lidosta reģionam ir nozīmīgs ekonomikas stimuls. Turklāt Drēzdenes pilsētas pārstāvji apgalvoja, ka, pateicoties nakts lidojumu atļaujai, Leipcigas/Halles lidostai ir svarīga nozīme pārējo Vācijas lidostu atslogošanā.
- (161) Viņi arī norādīja, ka lidostas infrastruktūras ieguldījumu izmaksas nevar pilnībā finansēt ar lidostas maksām, ko iekasē no lidostas izmantotājiem. Turklāt viņi apgalvoja, ka vēsturiski lidostas attīstību parasti finansējusi valsts. Turklāt Drēzdenes pilsētas pārstāvji norādīja, ka Vācijā lidostas maksu apmēra noteikšana nav lidostu ekspluatantu ziņā – šim nolūkam ir nepieciešams publisko iestāžu oficiāls apstiprinājums.
- (162) Viņi arī apgalvoja, ka infrastruktūras pasākumiem Leipcigas/Halles lidostā nav nepamatotas ietekmes uz iekšējo tirgu, kā arī visas konkurējošās Vācijas un ārvalstu lidostas strādā ar gandrīz maksimālu jaudu, savukārt Vatrī lidostas jauda ir ļoti ierobežota.

4.4.3. Leipcigas pilsēta

- (163) Komisija 2011. gada 28. oktobrī saņēma piezīmes no Leipcigas pilsētas (MFAG akcionāres) pārstāvjiem. Leipcigas pilsētas pārstāvju piezīmes pilnībā saskanēja ar Drēzdenes pilsētas pārstāvju un MFAG piezīmēm.

4.5. GAISA KRAVU EKSPEDITORI UN EKSPRESSŪTĪJUMU PIEGĀDES UZŅĒMUMI

4.5.1. European Air Transport Leipzig (EAT)

- (164) EAT, gaisa kravu pārvadāšanas uzņēmums, kas strādā Leipcigas/Halles lidostā, 2011. gada 27. oktobrī nosūtīja savas piezīmes par lēmumu sākt procedūru. EAT informēja, ka ir 100 % *Deutsche Post AG* meitasuzņēmums, kas izmanto Leipcigas/Halles lidostu kā galveno centru.
- (165) EAT apgalvoja, ka, ciktāl tam ir zināms, visiem potenciālajiem izmantotājiem ir vienāda un nediskriminējoša piekļuve infrastruktūrai. Tas turklāt paskaidroja, ka to jo īpaši veicina pārredzama cenu noteikšanas sistēma, kas ir piemērojama visiem izmantotājiem.

4.5.2. Lufthansa Cargo

- (166) *Lufthansa Cargo* nosūtīja savas piezīmes 2011. gada 26. oktobra vēstulē. Uzņēmuma piezīmes pilnībā saskan ar EAT piezīmēm. *Lufthansa Cargo* apstiprināja, ka visiem potenciālajiem izmantotājiem ir vienāda un nediskriminējoša piekļuve lidostai.

4.5.3. Emons Spedition

- (167) *Emons Spedition* nosūtīja savas piezīmes 2011. gada 18. oktobra vēstulē. *Emons* piezīmes pilnībā saskan ar EAT piezīmēm. *Emons* uzsvēra, ka publiskais finansējums lidostas infrastruktūras uzlabošanai ir ļoti nozīmīgs lidostai un tās izmantotājiem.

4.5.4. Spero Logistics Europe

- (168) *Spero Logistics Europe* nosūtīja savas piezīmes 2011. gada 28. oktobra vēstulē. *Spero* piezīmes pilnībā saskan ar EAT un *Emons Spedition* piezīmēm.
- (169) *Spero* turklāt apgalvoja, ka nakts lidojumu veikšanas atļaujai ir īpaša nozīme attiecībā uz gaisa kravu pārvadājumiem. *Spero* paskaidroja, ka uzņēmums nolēma veikt savu darbību Leipcigas/Halles lidostā, pamatojoties uz tās ģeogrāfisko novietojumu (Eiropas centrā, piekļuve lielākajam Eiropas tirgum un īsa lidojuma laiki uz Āziju).

4.5.5. Deutsch Russische Wirtschaftsallianz e.V. (Vācijas un Krievijas ekonomiskā alianse)

- (170) Vācijas un Krievijas ekonomiskā alianse (*Wirtschaftsallianz*) 2011. gada 25. oktobra vēstulē apgalvoja, ka lidostas attīstībai ir būtiska nozīme reģiona ekonomikas izaugsmei.
- (171) *Wirtschaftsallianz* norādīja, ka Leipcigas/Halles lidostai ir svarīga nozīme saistībā ar SALIS projektu, kas izveidots ar mērķi nodrošināt īpašus pārvadājumus, kas nepieciešami NATO operāciju veikšanai Afganistānā. *Wirtschaftsallianz* apgalvoja, ka šā projekta īstenošanai nepieciešamie nosacījumi pašlaik ir nodrošināti tikai Leipcigā. *Wirtschaftsallianz* turklāt paskaidroja, ka tas jo īpaši attiecas uz NATO nostādnēs paredzētajām drošības prasībām, diennakts darbības licenci, 3 000 metrus garajiem skrejceļiem, pietiekamām uzglabāšanas un iekraušanas/izkraušanas zonām un SALIS projektā izmantoto Krievijas gaisa kuģu tehniskās apkopes jaudu.

4.5.6. Citi kravu ekspeditori un apvienības

- (172) Komisija saņēma piezīmes arī no *Skyline Air Services*, *Netzwerk Logistik Leipzig-Halle e.V.*, *Kühne+Nagel*, *Jet-Speed*, *Jade Cargo*, *Baring*, *Air Cargo Club Deutschland*, *Aerologic* un *Volga-Dnepr*. Minētās piezīmes pilnībā saskanēja ar EAT piezīmēm, un tajās tika uzsvērti Leipcigas/Halles lidostas nozīme reģionālās attīstības un pieejamības veicināšanā.

4.6. PASAŽIERU AVIOSABIEDRĪBAS UN TŪRISMA NOZARES APVIENĪBAS

4.6.1. Germanwings

- (173) *Deutsche Lufthansa AG* meitasuzņēmums *Germanwings* nosūtīja savas piezīmes 2011. gada 26. oktobra vēstulē.

- (174) *Germanwings* apgalvoja, ka lidostas infrastruktūras būvniecību un attīstību nevar pilnībā finansēt ar lidostas maksām. *Germanwings* paskaidroja, ka ļoti liela daļa no pasākumiem, kas minēti lēmumā sākt procedūru, ir saistīti ar aviācijas drošuma pasākumiem vai ar drošuma noteikumu īstenošanas pasākumiem. *Germanwings* turklāt norādīja, ka minētie pasākumi neietilpst valsts atbalsta noteikumu darbības jomā.
- (175) *Germanwings* uzsvēra, ka Komisijai būtu jāņem vērā Leipcijas/Halles lidostas īpašā situācija un fakts, ka pirms Vācijas atkalapvienošanās lidostas infrastruktūrā netika pietiekami veikti ieguldījumi.
- (176) Turklāt *Germanwings* norādīja, ka Leipcijas/Halles lidostas infrastruktūra ir pieejama visiem potenciālajiem izmantotājiem bez diskriminācijas un *de facto* īpašu priekšrocību piemērošanas vienai aviosabiedrībai.

4.6.2. Citas aviosabiedrības un tūrisma nozares apvienības

- (177) Komisija saņēma piezīmes arī no *Austrian Airlines*, *Alltours*, *Bundesverband der Deutsche Luftverkehrswirtschaft*, *Deutscher Reise Verband* un *Bundesverband der Deutschen Tourismuswirtschaft*. Minētās piezīmes pilnībā saskanēja ar *Germanwings* piezīmēm.

4.7. LIDOSTAS APKAIMĒ ESOŠIE UZŅĒMUMI UN APVIENĪBAS

4.7.1. BMW Werk Leipzig (BMW)

- (178) BMW nosūtīja savas piezīmes 2011. gada 27. oktobra vēstulē.
- (179) BMW apgalvoja, ka Leipcijas/Halles lidostai ir svarīga nozīme vietējā rūpniecībā un pozitīva ārējā ietekme uz reģionu un tajā dibinātiem uzņēmumiem. BMW arī norādīja, ka Komisijai būtu jāņem vērā fakts, ka pirms Vācijas atkalapvienošanās Leipcijas/Halles lidostā netika pietiekami veikti ieguldījumi. Ņemot vērā lidostas nozīmi reģionā, BMW uzskata, ka publiskais finansējams būtu jāuzskata par saderīgu.

4.7.2. EADS Elbe Flugzeugwerke (EADS)

- (180) EADS nosūtīja savas piezīmes par lēmumu sākt procedūru 2011. gada 27. oktobra vēstulē.
- (181) EADS norādīja, ka Leipcijas/Halles lidosta ir ļoti nozīmīga reģiona ekonomikai un bija viens no svarīgākajiem faktoriem, kas noteica EADS lēmumu izvietot savu meitasuzņēmumu šajā reģionā.

4.7.3. European Energy Exchange AG (EEX)

- (182) EEX, enerģētikas tirdzniecības uzņēmums, kura birojs atrodas Leipcijā, nosūtīja savas piezīmes 2011. gada 27. oktobra vēstulē.
- (183) EEX apgalvoja, ka Leipcijas/Halles lidosta ir ļoti nozīmīga reģionam un EEX darbiniekiem. EEX turklāt norādīja, ka tā neredz nekādas iespējas nomainīt *FLH*, kā alternatīvu izmantojot citas Eiropas lidostas.

4.7.4. Industrie- und Handelskammer Halle-Dessau (Halles-Desavas Tirdzniecības un rūpniecības kamera) (IHK)

- (184) IHK nosūtīja savas piezīmes 2014. gada 26. oktobra vēstulē.
- (185) IHK apgalvoja, ka, pateicoties konkurencei Savienības lidostu tirgū, ir vērojama pozitīva mijiedarbība. Šajā saistībā IHK paskaidroja, ka infrastruktūras uzlabojumi vienā atrašanās vietā pozitīvi ietekmē arī citas lidostas. Šajā ziņā IHK turklāt norādīja, ka Leipcijas/Halles lidostā infrastruktūras programmas pozitīvais tīkla efekts ir īpaši izteikts. IHK ieskatā ir jāņem vērā reģiona strukturālie trūkumi un nepietiekamie ieguldījumi Austrumvācijā. Visbeidzot, IHK norādīja, ka bez sākotnējā valsts ieguldījuma privātais sektors nebūtu spējīgs veikt plašus turpmākos ieguldījumus.

4.7.5. Citas apvienības

- (186) Komisija saņēma piezīmes arī no *Handwerkskammer zu Leipzig*, *Industrie- und Handelskammer zu Leipzig*, *Wirtschaftsinitiative Mitteldeutschland* un *Leipziger Messe*. Minētās piezīmes pilnībā saskanēja ar BMW un EADS piezīmēm.

4.8. ŠKEIDICAS PILSONU "PRETTROKŠŅA" INICIATĪVA

- (187) Pilsoņu iniciatīvas pārstāvji nosūtīja savas piezīmes 2011. gada 24. augusta vēstulē.

- (188) Saskaņā ar pilsoņu iniciatīvas pārstāvju sniegto informāciju tās biedri bija ievērojuši, ka dienviņu skrejceļu izmanto gandrīz tikai *DHL*. Pilsoņu iniciatīvas pārstāvju ieskatā *DHL* ir gandrīz vienīgais lidostas skrejceļa un dienviņaudzumu zonas izmantotājs. Iniciatīvas pārstāvji paskaidroja, ka, ievērojot, cik intensīvi *DHL* izmanto šo infrastruktūru, nevar pieņemt, ka attiecīgie ieguldījumi attiecas uz pasažieru transportu.

5. VĀCIJAS IESTĀŽU PIEZĪMES PAR TREŠO PERSONU PIEZĪMĒM

- (189) Vācijas iestādes savu apsvērumu sākumā norādīja, ka 34 trešo personu piezīmēs tika pausts atbalsts paziņoto pasākumu īstenošanai.
- (190) Vācijas iestādes paskaidroja, ka trešo personu piezīmēs tika apstiprināts Vācijas iestāžu viedoklis, ka attiecīgie infrastruktūras pasākumi ietilpst sabiedriskās kārtības jomā. Šajā saistībā Vācijas iestādes norādīja, ka *DFS* uzsvēra, ka pasākumi M3–M8 un M10 ir pasākumi, kas tika veikti, īstenojot valdības atbildības jomu. Vācijas iestādes turklāt uzsvēra, ka vairākas trešās personas apgalvojušas, ka valsts atbalsta noteikumi nav piemērojami attiecīgajiem pasākumiem.
- (191) Vācijas iestādes arī norādīja, ka piezīmes skaidri liecina par to, ka publiskais finansējums atbilst Līguma 107. panta 3. punktā noteiktajiem kritērijiem. Vācijas iestādes norādīja, ka jo īpaši pilsētas, vietējās iestādes un tirdzniecības palātas, kā arī reģionos esošie uzņēmumi ir uzsvēruši lidostas ekonomisko un reģionālo nozīmi. Kā norādīja Vācijas iestādes, lidostas būvniecība un ekspluatācija tādējādi neapšaubāmi kalpo precīzi definētam kopīgu interešu mērķim. Turklāt Vācijas iestādes apgalvoja, ka trešo personu piezīmes apstiprināja arī publiskā finansējuma nepieciešamību un samērīgumu.
- (192) Attiecībā uz iespējamu nepamatotu negatīvu ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību Vācijas iestādes norādīja, ka ne Vatrī, ne Briseles lidosta nenosūtīja piezīmes par lēmumu sākt procedūru. Vācijas iestāžu ieskatā tas liecina par to, ka neviena no minētajām lidostām neizjūt nekādu negatīvu ietekmi saistībā ar attiecīgajiem pasākumiem. Vācijas iestādes norādīja, ka tāds pats viedoklis ir arī citām trešām personām, piemēram, *Lufthansa Cargo*, *Austrian Airlines*, *Germanwings* un *Jade Cargo*. Vācijas iestādes turklāt paskaidroja, ka arī *Alltours*, *Deutscher Reise Verband*, *BARING* un *Aircargo Club Deutschland* arī norādīja, ka nav vērojama konkurences pārklāšanās starp Leipcijas/Halles un Briseles vai Vatrī lidostu aptvēruma teritorijām.
- (193) Attiecībā uz prasību par vienādu un nediskriminējošu piekļuvi lidostai Vācijas iestādes norādīja, ka trešo personu piezīmes apstiprināja, ka lidostas maksas ir noteiktas nediskriminējošā veidā.

6. NOVĒRTĒJUMS

- (194) Saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu “ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm”.
- (195) Līguma 107. panta 1. punkta kritēriji ir kumulatīvi. Tādēļ, lai noteiktu, vai attiecīgie pasākumi ir uzskatāmi par valsts atbalstu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē, minētajiem pasākumiem ir jāatbilst šādiem nosacījumiem:
- a) tos piešķir valsts vai izmantojot valsts līdzekļus;
 - b) tie dod priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai;
 - c) tie rada vai draud radīt konkurences kropļojumus;
 - d) tie ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.

6.1. JĒDZIENI “UZŅĒMUMS” UN “SAIMNIECISKĀ DARBĪBA”

6.1.1. Jēdziens “uzņēmums”

- (196) Attiecībā uz valsts atbalsta esību vispārīgais ir nepieciešams noteikt, vai atbalsta saņēmējs veic saimniecisko darbību un tādējādi ir uzskatāms par uzņēmumu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē ⁽²⁸⁾.

⁽²⁸⁾ Skatīt spriedumu lietā C-35/96, Komisija/Itālija, *Recueil* 1998, I-3851. lpp., un spriedumu apvienotajās lietās C180/98–184/98, *Pavlov*, *Recueil* 2000, I-6451. lpp.

- (197) Šajā saistībā Vācijas iestādes apgalvoja, ka jēdziens “uzņēmums” Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē neattiecas uz lidostām, vismaz attiecībā uz reģionālas lidostas infrastruktūras finansēšanu. Vācijas iestādes uzskatīja, ka šādas infrastruktūras būvniecība ir nevis saimnieciskā darbība, bet gan vispārējs pasākums transporta, ekonomikas un reģionālās politikas īstenošanai. Turklāt Vācijas iestādes apgalvoja, ka lidostas infrastruktūras būvniecība nav uzskatāma par saimniecisku darbību, jo privāts ieguldītājs neiesaistītos minētajā darbībā. Vācijas iestādes šajā saistībā arī apgalvoja, ka ar infrastruktūru, aprīkojumu un darbību saistīto lidostu pastāvīgo izmaksu daļa ir lielāka par vidējo. Turklāt to rīcības brīvību ierobežo stingri juridiski noteikumi un nosacījumi. Vācijas iestādes arī uzskatīja, ka atsaucies uz spriedumiem lietā *Aéroports de Paris* un “Leipcigas/Halles lidosta” šo pasākumā izvērtēšanā nav derīgas. Attiecībā uz spriedumu lietā *Aéroports de Paris* Vācijas iestādes apgalvoja, ka spriedumā tika izskatīts nevis jautājums par lidostas infrastruktūru būvniecību, bet gan par lidostas darbību. Turklāt Vācijas iestādes uzskatīja, ka spriedums lietā *Aéroports de Paris* attiecas nevis uz jēdziena “uzņēmums” interpretēšanu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē, bet gan uz pārkāpumu saistībā ar dominējoša stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegumu Līguma 102. panta nozīmē. Attiecībā uz spriedumu lietā “Leipcigas/Halles lidosta” Vācijas iestādes uzskatīja, ka Vispārējās tiesas spriedumam nav nozīmes kā judikatūras precedentam, jo tas ir pārsūdzēts.
- (198) Attiecībā uz jēdzienu “uzņēmums” jānorāda, ka Tiesa uzņēmumus konsekventi ir definējusi subjektus, kas veic saimniecisko darbību, neatkarīgi no to juridiskā statusa vai īpašumtiesībām un finansēšanas veida ⁽²⁹⁾. Jebkura darbība, kas izpaužas kā preču un pakalpojumu piedāvāšana attiecīgajā tirgū, ir saimnieciskā darbība ⁽³⁰⁾. Tas, vai darbība ir uzskatāma par saimniecisku, nav atkarīgs no tā, vai darbības rezultātā tiek gūta peļņa ⁽³¹⁾.
- (199) *Aéroports de Paris* spriedumā ⁽³²⁾ Tiesa lēma, ka arī lidostas darbības nodrošināšana, kurā ietilpst lidostas pakalpojumu sniegšana aviosabiedrībām un dažādiem pakalpojumu sniedzējiem, ir uzskatāma par saimniecisko darbību. Spriedumā lietā “Leipcigas/Halles lidosta” ⁽³³⁾ Vispārējā tiesa precizēja, ka lidostas ekspluatācija ir saimnieciskā darbība un lidostas infrastruktūras būvniecība ir neatņemama tās daļa.
- (200) Komisija atgādina, ka savā spriedumā lietā “Leipcigas/Halles lidosta” Vispārējā tiesa lēma, ka no 2000. gada vairs nevar izslēgt valsts atbalsta noteikumu piemērošanu lidostu infrastruktūras finansēšanai ⁽³⁴⁾. Tādējādi kopš *Aéroports de Paris* sprieduma datuma (2000. gada 12. decembris) lidostas infrastruktūras ekspluatāciju un būvniecību nav iespējams uzskatīt par darbību, uz kuru neattiecas valsts atbalsta kontrole.
- (201) Vispārējā tiesa savā spriedumā lietā “Leipcigas/Halles lidosta” arī lēma, ka nav būtiski, vai ar lidostas infrastruktūras būvniecību vai paplašināšanu tiek īstenoti reģionālās, ekonomikas vai transporta politikas mērķi. Saskaņā ar iedibināto judikatūru būtiski ir nevis tas, kādi mērķi tiek īstenoti ar konkrētiem pasākumiem, bet gan – kāda ir to radītā ietekme ⁽³⁵⁾.
- (202) Turklāt Vispārējā tiesa savā spriedumā lietā “Leipcigas/Halles lidosta” apstiprināja, ka par lidostu infrastruktūras tirgus esamību liecina fakts, ka Leipčigas/Halles lidosta konkurē ar citām reģionālajām lidostām, jo īpaši ar Vatrī (Francija) un Briseles (Beļģija) lidostu, lai kļūtu par DHL Eiropas kravu pārvadājumu centru.

⁽²⁹⁾ Skatīt 2.1. daļu Komisijas paziņojumā par Eiropas Savienības valsts atbalsta noteikumu piemērošanu kompensācijai, kas piešķirta par vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumu sniegšanu (OV C 8, 11.1.2012., 4. lpp.), un saistīto judikatūru, jo īpaši spriedumu apvienotajās lietās C-180/98 līdz C-184/98, *Pavlov* un citi, *Recueil* 2000, I-6451. lpp., kā arī spriedumu lietā C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze* un citi, *Krājums* 2006, I-289. lpp.; lietā C-205/03 P *FENIN*/Komisija, *Krājums* 2006, I-6295. lpp., un lietā C-49/07 *MOTOE*, *Krājums* 2008, I-4863. lpp.

⁽³⁰⁾ Spriedums lietā 118/85 *Komisija/Itālija*, *Recueil* 1987, 2599. lpp., 7. punkts; lietā C-35/96 *Komisija/Itālija*, *Recueil* 1998, I-3851. lpp., 36. punkts, lietā *Pavlov* un citi, 75. punkts.

⁽³¹⁾ Spriedums apvienotajās lietās 209/78-215/78 un 218/78 *Van Landewyck*, *Recueil* 1980, 3125. lpp., 88. punkts; lietā C-244/94 *FFSA* un citi, *Recueil* 1995, I-4013. lpp., 21. punkts; lietā C-49/07 *MOTOE*, *Krājums* 2008, I-4863. lpp., 27. un 28. punkts.

⁽³²⁾ Spriedums lietā T-128/98 *Aéroports de Paris*/Komisija, *Recueil* 2000, II-3929. lpp., apstiprināts ar spriedumu lietā C-82/01, *Recueil* 2002, I-9297. lpp., 75.–79. punkts.

⁽³³⁾ Spriedums apvienotajās lietās T-443/08 un T-455/08 *Mitteldeutsche Flughafen AG* un *Flughafen Leipzig Halle GmbH*/Komisija (spriedums lietā “Leipcigas/Halles lidosta”), *Krājums* 2011, II-1311. lpp., jo īpaši 93. un 94. punkts; apstiprināts ar spriedumu lietā C-288/11 P *Mitteldeutsche Flughafen* un *Leipcigas/Halles lidosta*/Komisija, 2012, vēl nav publicēts.

⁽³⁴⁾ Skatīt spriedumu lietā “Leipcigas/Halles lidosta”, 106. punktu.

⁽³⁵⁾ Skatīt spriedumu lietā “Leipcigas/Halles lidosta”, 102. un turpmākos punktus.

- (203) Saskaņā ar judikatūru jāņem vērā arī tas, ka, lai izvērtētu lidostas pārvaldītāja darbības saimniecisko raksturu saistībā ar publisko finansējumu infrastruktūras attīstības pasākumiem, nav iemesla nošķirt darbību, kas izpaužas kā infrastruktūras būvniecība vai paplašināšana, no tās vēlākas izmantošanas ⁽³⁶⁾.
- (204) Turklāt Vispārējā tiesa savā spriedumā lietā “Leipcigas/Halles lidosta” lēma, ka: “(..) skrejceļi ir lidostas operatora veikto saimniecisko darbību būtisks elements. Lidostas skrejceļu būvniecība ļauj lidostai veikt arī tās galveno saimniecisko darbību vai arī papildu skrejceļa būvniecības vai jau esoša skrejceļa paplašināšanas gadījumā – to attīstīt.”
- (205) Ņemot vērā 196. un 204. apsvērumā minēto judikatūru, Komisija norāda, ka infrastruktūru, uz ko attiecas šis lēmums, vai nu tiešā veidā komerciāli pārvaldīs *FLH*, lidostas pārvaldītājs, vai arī tā netiešā veidā atbalstīs un nodrošinās lidostas komercdarbību kopumā.
- (206) Šajā saistībā Komisija norāda, ka saskaņā ar Vācijas tiesību aktiem jo īpaši [...] maksas nosaka lidostas ekspluatants un iesniedz tās apstiprināšanai Federālajā satiksmes ministrijā. Komisija norāda, ka lidostas maksas nosaka lidostas ekspluatanti saskaņā ar normatīvajos aktos paredzētajiem ierobežojumiem, lai novērstu jebkādu nepamatotu diskrimināciju attiecībā uz lidostas izmantotājiem un iespēju lidostas pārvaldītājam ļaunprātīgi izmantot savu dominējošo stāvokli. Tomēr Komisija uzskata, ka tas neliedz lidostas pārvaldītājam noteikt lidostas maksu līmeni, ņemot vērā nepieciešamos ieguldījumus un to izmaksas. To jo īpaši apstiprina [...] [...] un [...] noteiktās prasības.
- (207) Turklāt Komisija norāda, ka infrastruktūras būvniecība un attīstība, uz ko attiecas šis lēmums, ļaus *FLH* kā Leipčigas/Halles lidostas ekspluatantam palielināt savu jaudu un attīstīt saimniecisko darbību. Lidostas pārvaldītājs *FLH* sniedz lidostas pakalpojumus par samaksu, ko veido lidostas maksas, kā arī ieņēmumi no infrastruktūras ekspluatācijas un papildpakalpojumu sniegšanas, piemēram, angāru īres, kas ir jāuzskata kā atlīdzība par sniegtajiem pakalpojumiem.
- (208) Tādējādi Komisija uzskata, ka infrastruktūra, uz ko attiecas šis lēmums, ir komerciāli izmantojama infrastruktūra. Tādēļ *FLH* ir uzņēmums Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē.

6.1.2. Darbības, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā

- (209) Tomēr ne visām lidostas darbībām vienmēr ir saimniecisks raksturs ⁽³⁷⁾. Tā kā tas, vai subjekts ir uzskatāms par uzņēmumu, vienmēr tiek noteikts attiecībā uz konkrētu darbību, ir nepieciešams nošķirt attiecīgās lidostas darbības un noteikt, ciktāl minētās darbības ir saimnieciska rakstura. Ja lidosta veic gan saimnieciska rakstura darbības, gan darbības, kas tādas nav, tā ir uzskatāma par uzņēmumu tikai attiecībā uz saimnieciska rakstura darbībām.
- (210) Tiesa ir lēmusi, ka darbības, par kurām parasti ir atbildīga valsts, pildot savas oficiālās pilnvaras, kas saistītas ar valsts varas īstenošanu, nav saimnieciska rakstura darbības un valsts atbalsta noteikumi parasti uz tām neattiecas ⁽³⁸⁾. Lidostā tādas darbības kā gaisa satiksmes kontrole, policijas darbības, muiža, ugunsdzēsība, darbības, kas nepieciešamas, lai aizsargātu civilo aviāciju no nelikumīgas iejaukšanās darbībām, un ieguldījumi saistībā ar minēto darbību veikšanai nepieciešamo infrastruktūru un iekārtām parasti netiek uzskatīti par saimniecisko darbību ⁽³⁹⁾.

⁽³⁶⁾ Spriedums lietā C-205/03P *FENIN/Komisija*, Krājums 2006, I-6295. lpp., 88. punkts; un spriedums lietā “Leipcigas/Halles lidosta”, 95. punkts.

⁽³⁷⁾ Spriedums lietā “Leipcigas/Halles lidosta”, 98. punkts.

⁽³⁸⁾ Spriedums lietā C-118/85 *Komisija/Itālija*, *Recueil* 1987, 2599. lpp., 7. un 8. punkts, un spriedums lietā C-30/87 *Bodson/Pompes funèbres des régions libérées*, *Recueil* 1988, 2479. lpp., 18. punkts.

⁽³⁹⁾ Skatīt jo īpaši spriedumu lietā C-364/92 *SAT/Eurocontrol*, *Recueil* 1994, I-43. lpp., 30. punkts, un spriedumu lietā C-113/07 P *Selex Sistemi Integrati/Komisija*, Krājums 2009, I-2207. lpp., 71. punkts.

- (211) Šādu darbību, kas nav saimnieciskā darbība, publiska finansēšana nav uzskatāma par valsts atbalstu, bet tā ir stingri jāierobežo, lai tā attiektos tikai uz tādu izmaksu kompensāciju, kuras rodas šo darbību rezultātā, un lai to nevarētu izmantot citu darbību finansēšanai ⁽⁴⁰⁾. Ja publisko iestāžu sniegtā kompensācija par izmaksām, kas radušās saistībā ar darbībām, kas nav saimnieciskā darbība, ir pārmērīga, tā var tikt uzskatīta par valsts atbalstu. Turklāt, ja lidosta līdzās saimnieciskajai darbībai veic arī darbību, kas nav saimnieciskā darbība, ir nepieciešama atsevišķa izmaksu uzskaitē, lai izvairītos no publisko līdzekļu pārvešanas starp darbībām, kas nav saimnieciskā darbība, un saimnieciskā rakstura darbībām.
- (212) Darbību, kas nav saimnieciskā darbība, publiskā finansēšana nedrīkst radīt nepamatotu diskrimināciju starp lidostām. Saskaņā ar iedibināto judikatūru priekšrocība tiek konstatēta, ja publiskās iestādes atbrīvo uzņēmumus no izmaksām, kas ir raksturīgas to saimnieciskajai darbībai ⁽⁴¹⁾. Tādēļ, ja saskaņā ar noteiktu tiesisko regulējumu civilajām lidostām parasti ir jāsedz konkrētas izmaksas, kas izriet no to darbības, savukārt citām civilajām lidostām tās nav jāsedz, lidostām, kurām tās nav jāsedz, var būt piešķirta priekšrocība neatkarīgi no tā, vai šīs izmaksas attiecas uz darbību, kas parasti netiek uzskatīta par saimniecisko darbību.
- (213) Tādēļ, ņemot vērā 209. un 212. apsvērumu, Komisijai jāanalizē to Leipcigas/Halles lidostā veikto infrastruktūras pasākumu būtība, uz kuriem attiecas šis lēmums.
- (214) Vācijas iestādes apgalvoja, ka paziņotie pasākumi M1–M11 attiecas uz darbībām, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā, un ka šo darbību finansējums ir stingri ierobežots līdz apmēram, kas nepieciešams šo pasākumu izmaksu segšanai. Tādējādi Vācijas iestādes uzskata, ka šīs izmaksas neietilpst valsts atbalsta noteikumu darbības jomā. Šajā saistībā Vācijas iestādes apgalvoja, ka pasākumi M1–M11 ietilpst kādā no šādām kategorijām:
- i) pasākumi, kas nepieciešami, lai aizsargātu civilo aviāciju no nelikumīgas iejaukšanās darbībām ⁽⁴²⁾, uz kuriem attiecas Vācijas Aviācijas drošības likums (*Luftverkehrsgesetz*, “LuftSiG”), jo īpaši tā 8. pants;
 - ii) ar ekspluatācijas drošumu saistīti pasākumi, uz kuriem attiecas Gaisa satiksmes licencēšanas noteikumu (*Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung*, “LuftVZO”) 45. pants; vai
 - iii) pasākumi, kas attiecas uz trešo personu aizsardzību pret gaisa satiksmes darbības riskiem (piemēram, pret trokšņa piesārņojumu).
- (215) Attiecībā uz pasākumiem, kas attiecas uz darbības drošumu, Komisija uzskata, ka drošu darbību nodrošināšana lidostā ir lidostas pārvaldības saimnieciskās darbības normāla sastāvdaļa ⁽⁴³⁾. Šajā saistībā ir jānorāda, ka ar normatīvajām prasībām un standartiem saistītās izmaksas arī nevar uzskatīt par tādām, kas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā. Ņemot vērā atsevišķo darbību un izmaksu detalizētāku izskatīšanu, Komisija uzskata, ka pasākumi, kas paredzēti lidostas darbību drošuma nodrošināšanai, nav uzskatāmi par sabiedriskās kārtības jomā esošiem pasākumiem. Ikvienam uzņēmumam, kas vēlas darboties attiecīgajā tirgū, ir jānodrošina iekārtu (lidostās tie ir, piemēram, skrejceļi, manevrēšanas ceļi un pievedceļi) drošums, kā arī atbilstība regulatīvajiem standartiem.
- (216) Attiecībā uz skrejceļiem, manevrēšanas ceļiem un pievedceļiem Komisija uzskata, ka tie ir būtiski elementi saimnieciskajās darbībās, ko veic lidostas pārvaldītājs. Skrejceļu, manevrēšanas ceļu un pievedceļu būvniecība tādējādi ļauj lidostas pārvaldītājam veikt savu primāro saimniecisko darbību.
- (217) Attiecībā uz *LuftSiG* 8. pantā paredzētajiem pasākumiem, tostarp gaisa satiksmes kontroli, meteoroloģiskajiem pakalpojumiem un ugunsdzēsības brigādi, principā var uzskatīt, ka tie ietilpst sabiedriskās kārtības jomā.

⁽⁴⁰⁾ Spriedums lietā C-343/95 *Cali & Figli/Servizi Ecologici Porto di Genova*, Recueil 1997, I-1547. lpp. Komisijas 2003. gada 19. marta Lēmums N 309/02 *Aviation security – compensation for costs incurred following the attacks of 11 September 2001* (OV C 148, 25.6.2003., 7. lpp.). Komisijas 2002. gada 16. oktobra Lēmums N 438/02 *Aid in support of public authority functions in the port sector* (OV C 284, 21.11.2002., 2. lpp.).

⁽⁴¹⁾ Skatīt, piemēram, spriedumu lietā C-172/03 *Wolfgang Heiser/Finanzamt Innsbruck*, Krājums 2005, I-1627. lpp., 36. punkts, un tajā minēto judikatūru.

⁽⁴²⁾ Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 16. decembra Regulu (EK) Nr. 2320/2002, ar ko paredz kopīgus noteikumus civilās aviācijas drošības jomā (OV L 355, 30.12.2002., 1. lpp.).

⁽⁴³⁾ Komisijas 2014. gada 20. februāra lēmums valsts atbalsta lietā SA.35847 (2012/N) – Čehijas Republika – Ostravas lidosta, vēl nav publicēts OV, 16. apsvēruma.

- (218) Saistībā ar piemērojamo tiesisko regulējumu Vācijas iestādes apgalvoja, ka attiecībā uz ugunsdzēsības brigādi tiesību aktos nav ietverti noteikumi, kas stingri paredzētu, ka šādas izmaksas jāsedz lidostas ekspluatantam. Turklāt Komisija norāda, ka ar ugunsdzēsības brigādi saistīto izmaksu atlīdzināšana ietilpst federālo zemju kompetencē un ka šīs izmaksas parasti atlīdzina kompetentās reģionālās iestādes. Šo izmaksu atlīdzināšana ir ierobežota šo izmaksu segšanai nepieciešamajā apmērā.
- (219) Attiecībā uz gaisa satiksmes kontroli un meteoroloģiskajiem pakalpojumiem Komisija atzīmē, ka *LuftVG* 27. panta d) punktā un 27. panta f) punktā paredzēts, ka ar *LuftVG* 27. panta c) punktu saistītās izmaksas vairākām noteiktām lidostām sedz valsts. "Atzītām lidostām" atbilstīgi *LuftVG* 27. panta d) punktam un 27. panta f) punktam ir tiesības uz izmaksu segšanu, ja Federālā satiksmes ministrija ir atzinusi to par nepieciešamu, ņemot vērā drošības apsvērumus un ar transporta politiku saistītās intereses⁽⁴⁴⁾. Tām Vācijas lidostām, kuras nav atzītas, nav tiesību uz izmaksu segšanu atbilstīgi *LuftVG* 27. panta d) punktam un 27. panta f) punktam, un tādējādi tām principā ir pašām jāsedz *LuftVG* 27. panta c) punktā paredzēto pasākumu izmaksas. Šīs izmaksas ir nesaraucjami saistītas ar lidostu ekspluatāciju. Tā kā dažām lidostām ir pašām jāsedz minētās izmaksas, bet citām lidostām nav, šīm citām lidostām var tikt piešķirta priekšrocība, kaut arī aviācijas drošuma pasākumus, kā arī meteoroloģiskos pakalpojumus var uzskatīt par tādiem, kam nav saimnieciska rakstura. Leipcigas/Halles lidosta tika atzīta par šādu lidostu, un tādēļ tai ir tiesības uz izmaksu segšanu atbilstīgi *LuftVG* 27. panta d) punktam un 27. panta f) punktam. Pārējām lidostām ir pašām jāsedz minētās izmaksas. Tādēļ, sedzot Leipcigas/Halles lidostas izmaksas saistībā ar gaisa kontroles un drošuma pasākumiem, kā arī ar meteoroloģiskajiem pakalpojumiem atbilstīgi *LuftVG* 27. panta d) punktam un 27. panta f) punktam, tiek radīta priekšrocība Leipcigas/Halles lidostai.
- (220) Attiecībā uz pasākumiem atbilstīgi *LuftSiG* 8. pantam šķiet, ka Vācijas iestādes uzskata, ka attiecīgās publiskās iestādes var segt visas izmaksas saistībā ar minētajā pantā paredzētajiem pasākumiem. Tomēr Komisija norāda, ka saskaņā ar *LuftSiG* 8. panta 3. punktu drīkst kompensēt tikai tās izmaksas, kas attiecas uz nepieciešamo platību un telpu nodrošināšanu un uzturēšanu darbības veikšanai atbilstīgi *LuftSiG* 5. pantam. Visas pārējās izmaksas ir jāsedz lidostas ekspluatantam. Tādējādi, ciktāl piešķirtais publiskais finansējums *FLH* atbrīvoja šo uzņēmumu no izmaksām, kas tam bija jāsedz atbilstīgi *LuftSiG* 8. panta 3. punktam, minētais valsts finansējums nav atbrīvots no pārbaudes atbilstīgi Savienības valsts atbalsta noteikumiem. Jebkurā gadījumā neatkarīgi no tā, vai minētās izmaksas tiek juridiski klasificētas kā izmaksas, kas ietilpst vai neietilpst sabiedriskās kārtības jomā, ir pierādīts, ka tās ir jāsedz lidostas ekspluatantam atbilstīgi piemērojamajam tiesiskajam regulējumam. Tādējādi gadījumā, kad valstij ir jāsedz minētās izmaksas, lidostas ekspluatants tiktu atbrīvots no tādu izmaksu segšanas, kas tam parasti būtu jāsedz pašam.
- (221) Ņemot vērā 215. un 220. apsvērumā minētos argumentus, Komisija uzskata par piemērotu izdarīt konkrētākus secinājumus par ieguldījumu izmaksām, kas, iespējams, ietilpst sabiedriskās kārtības jomā.
- Pasākums M1 – zemes iegāde, pārvietošana, trokšņa mazināšana un saistītais ainavas saglabāšanas plāns; pasākums M2 – dzinēja testēšanas iekārta; pasākums M10 – papildu trokšņa mazināšana*
- (222) Vācijas iestādes apgalvoja, ka pasākumi M1, M2 un M10 ietilpst sabiedriskās kārtības jomā tāpēc, ka tie ir paredzēti trešo personu aizsardzībai pret gaisa satiksmes ekspluatācijas riskiem, piemēram, namīpašnieku un vides aizsardzībai pret trokšņu piesārņojuma ietekmi.
- (223) Komisija uzskata, ka ar pasākumiem M1, M2 un M10 saistītās izmaksas ir parastās izmaksas, kas uzņēmumam būtu jāsedz, būvējot iekārtas, kas atbilst noteiktiem regulatīvajiem standartiem. Turklāt minētos pasākumus nevar nošķirt no lidostas saimnieciskās darbības. To jo īpaši ilustrē fakts, ka bez šiem pasākumiem lidostai netiktu piešķirta atļauja nakts lidojumu veikšanai un tai nebūtu atļauts koncentrēties uz gaisa kravu pārvadājumiem saistībā ar lēmumu par plānojuma apstiprināšanu dienviņu skrejceļa būvniecībai Leipcigas/Halles lidostā un tās paplašināšanās stratēģiju.
- (224) Tādējādi Komisija uzskata, ka pasākumi M1, M2 un M10 nav uzskatāmi par sabiedriskās kārtības jomā esošiem pasākumiem.

⁽⁴⁴⁾ *LuftVG* 27. panta d) punkta 1. apakšpunkts nosaka: "Flugsicherungsdienste und die dazu erforderlichen flugsicherungstechnischen Einrichtungen werden an den Flugplätzen vorgehalten, bei denen das Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung einen Bedarf aus Gründen der Sicherheit und aus verkehrspolitischen Interessen anerkennt."

Pasākums M3 (manevrēšanas ceļš un šķērsojamais tilts E7), pasākums M4 (ziemeļu skrejceļa pagarināšana (plānošanas izmaksas)), pasākums M5 (vietas atbrīvošana, gatavojoties manevrēšanas ceļa "Victor" būvniecībai), pasākums M6 (paralēlais manevrēšanas ceļš "Victor"), pasākums M12 (plānojuma apstiprināšanas procedūra dienvidu zonas paplašināšanai (skrejceļš un pievedceļš)), pasākums M13 (ziemeļu pievedceļa paplašināšana), pasākums M14 (austrumu pievedceļa paplašināšana), pasākums M15 (infrastruktūras pielāgošana) un pasākums M16 (papildu infrastruktūras pasākumi, piemēram, ziemeļu angāra paplašināšana un jauna aviācijas termināļa, kā arī nelielu gaisa kuģu angāra būvniecība)

- (225) Izskatāmajā lietā skrejceļa pagarināšana ir plānota, lai nodrošinātu, ka kravas gaisa kuģi ar augstu MTOW var pacelties bez jebkādiem krāpniecības ierobežojumiem, savukārt ar pievedceļa pagarināšanu tiktu nodrošināts labāks lidojumu sadalījums. Turklāt attiecībā uz manevrēšanas ceļiem Komisija norāda, ka lidostā manevrēšanas ceļi savieno skrejceļus ar priekšlaukiem, angāriem, termināļiem un citām iekārtām. Šie savienojumi ļauj gaisa kuģim atbrīvot skrejceļu, tādējādi ļaujot citam gaisa kuģim nolaisties vai pacelties. Tādējādi manevrēšanas ceļi un šķērsojamie tilti ir cieši saistīti ar skrejceļiem, par kuru izmantošanu lidostas ekspluatants iekasē maksu. Turklāt Vācijas iestāžu sniegtā informācija apstiprina, ka minētie pasākumi ir nozīmīgi, ņemot vērā satiksmes intensitāti un plūsmu. Ja netiktu veikta būvniecība, lidosta negūtu labumu no satiksmes plūsmas paredzamā pieauguma vai arī pašreizējā satiksmes plūsma būtu jāsamazina, lai nodrošinātu gaisa kuģu drošu ekspluatāciju. Komisija uzskata, ka tas nav pretrunā ar faktu, ka noteiktu skaitu manevrēšanas ceļu un šķērsojamo tiltu var droši izmantot tikai attiecībā uz ierobežotu satiksmes intensitāti.
- (226) Šajā saistībā Komisija atgādina, ka skrejceļi, manevrēšanas ceļi un pievedceļi ir nozīmīgi elementi saimnieciskajās darbībās, ko veic lidostas pārvaldītājs. Skrejceļu, manevrēšanas ceļu un pievedceļu būvniecība tādējādi ļauj lidostas pārvaldītājam veikt savu primāro saimniecisko darbību, un šos elementus nevar nošķirt no pārvaldītāja saimnieciskās darbības.
- (227) Komisija konstatē, ka pasākumus M3, M4, M5, M6, M12, M13, M14, M15 un M16 lidostas pārvaldītājs īsteno, pamatojoties uz komerciāliem apsvērumiem. Tādēļ šie pasākumi ir komerciāli izmantojama infrastruktūra, un tos nevar uzskatīt par sabiedriskās kārtības jomā esošiem pasākumiem.

Pasākums M11 – dienvidaustrumu zonas I posma sauszemes attīstības pasākumi

- (228) Komisija atzīmē, ka pasākums M11 ietver esošo ēku aprīkošanu ar elektroenerģiju un ūdensapgādi, notekūdeņu iekārtām un lietussūdeņu notekas sistēmām, kā arī ar papildu trokšņa mazināšanas pasākumus.
- (229) Ņemot vērā 215. un 220. apsvērumā veikto novērtējumu, minētie pasākumi neattiecas uz darbībām, kas parasti ietilpst valsts atbildības jomā, īstenojot oficiālās pilnvaras kā valsts vara. Tā vietā tie ir paredzēti, lai uzlabotu infrastruktūru, kas tiek izmantota komerciāliem mērķiem, un tādējādi ietver saimniecisko darbību un nav uzskatāmi par sabiedriskās kārtības jomā esošiem pasākumiem.

Pasākums M5 (jauna ugunsdzēsēju depo ēka) un pasākums M9 (ugunsdzēsības aprīkojums)

- (230) Attiecībā uz ugunsdzēsēju depo ēku un ugunsdzēsības aprīkojumu, kā norādīts 218. apsvērumā, šo darbību vispārīgi var uzskatīt par sabiedriskās kārtības jomā esošu darbību.
- (231) Attiecībā uz piemērojamo tiesisko regulējumu Vācijas iestādes norādīja, ka attiecībā uz ugunsdzēsēju depo ēku un ugunsdzēsības aprīkojumu tiesību aktos nav ietverti noteikumi, kas stingri paredzētu, ka šādas izmaksas jāsedz lidostas ekspluatantam. Komisija konstatē, ka atbilstīgi Vācijas iestāžu sniegtajai informācijai ar jauno ugunsdzēsēju depo ēku un ugunsdzēsības aprīkojumu saistīto izmaksu atlīdzināšana ietilpst federālo zemju kompetencē un ka šīs izmaksas parasti atlīdzina kompetentās reģionālās iestādes. Šo izmaksu atlīdzināšana ir ierobežota šo izmaksu segšanai nepieciešamajā apmērā.
- (232) Tādējādi būvniecības izmaksas saistībā ar jaunās ugunsdzēsēju depo ēkas būvniecību un ugunsdzēsības aprīkojuma iegādi var uzskatīt par sabiedriskās kārtības jomā esošām izmaksām.

Pasākums M5 (daudzfunkcionāls angārs) un pasākums M9.3 (ziemas pakalpojumu aprīkojums)

- (233) Attiecībā uz daudzfunkcionālo angāru Vācijas iestādes apgalvoja, ka tas ietilpst sabiedriskās kārtības jomā tādēļ, ka ārkārtas situācijā to var izmantot kā ārkārtas patvertni. Kā norādīja Vācijas iestādes, šāda angāra būvniecības izmaksas arī ietilpst sabiedriskās kārtības jomā, jo pašlaik to izmanto ziemas pakalpojumu aprīkojuma glabāšanai, kas ir nepieciešams, lai nodrošinātu drošu lidostas ekspluatāciju ziemas laikā.

(234) Attiecībā uz daudzfunkcionālā angāra būvniecību Leipcigas/Halles lidostā Komisija norāda, ka ēku var izmantot dažādiem mērķiem. Turklāt, kā tika norādīts 215. apsvērumā, izmaksas par ziemas pakalpojuma aprīkojumu (M9.3), kas ir nepieciešams, lai nodrošinātu drošu lidostas ekspluatāciju, ir parastas uzņēmējdarbības izmaksas un tās nevar uzskatīt par sabiedriskās kārtības jomā esošām izmaksām. Tādējādi Komisija uzskata, ka daudzfunkcionālā angāra būvniecības izmaksas neietilpst sabiedriskās kārtības jomā.

(235) Tomēr šis konstatējums neliedz iespēju Vācijas iestādēm uzticēt lidostai attiecībā uz ārkārtas situācijām īpašus uzdevumus, kas ietilpst vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumu darbības jomā.

Pasākums M7 – papildu atledošanas zonas

(236) Vācijas iestādes apgalvo, ka papildu atledošanas zonas ir nepieciešamas, lai nodrošinātu gaisa kuģu drošu un savlaicīgu ekspluatāciju lidostā. Kā norādīja Vācijas iestādes, esošo atledošanas zonu paplašināšana ir nepieciešama sakarā ar lidostas satiksmes intensitātes pieaugumu, lai novērstu plānoto reisu kavējumus. Turklāt Vācijas iestādes uzsver, ka ieņēmumi no lidostas sniegtajiem atledošanas pakalpojumiem nesedz infrastruktūras izveidošanas izmaksas.

(237) Pirmkārt, Komisija norāda, ka tam, vai darbība ir rentabla vai nav rentabla, nav izšķirīgas nozīmes, nosakot, vai tā ir saimnieciskā darbība⁽⁴⁵⁾. Otrkārt, Komisija norāda, ka atledošanas pakalpojumi tiek sniegti gaisa pārvadātājiem, saņemot par to atlīdzību. Tie ir nozīmīgi pakalpojumi, ko ikviena lidosta sniedz savas saimnieciskās darbības ietvaros. Jo vairāk šādi pakalpojumi tiek sniegti, jo vairāk lidojumu var tikt veikti no lidostas, un tādējādi lidosta var palielināt savus ieņēmumus.

(238) Tādējādi Komisija uzskata, ka atledošanas pakalpojumi ir nesaraujami saistīti ar lidostas saimniecisko izmantošanu un nav nodalāmi no lidostas darbības, tādēļ tie ir uzskatāmi par saimniecisko darbību.

Pasākums M8 – helikopteru lidlauks

(239) Pasākums attiecas uz helikopteru stāvlaukuma izveidošanu, ko izmantos tikai aviācijas glābšanas dienesta vajadzībām.

(240) Komisija uzskata, ka helikopteru lidlauka izveidošana sekmēs aviācijas glābšanas dienesta darbību. Tādēļ helikopteru lidlauka nodrošināšana glābšanas pakalpojumiem ir uzskatāma par sabiedriskās kārtības jomā esošu pasākumu. Kompensācijai ir jāattiecas tikai uz šo pakalpojumu izmaksām.

Pasākums M9 – papildu infrastruktūras pasākumi

(241) Papildu infrastruktūras pasākumi ietver I kontrolpunkta pārbūvi, funkcionālas drošības ēkas būvniecību federālās un reģionālās policijas vajadzībām, muitu, dzīvnieku novietni un lidostas perimetra žogu (tostarp digitālo videonovērošanas sistēmu un kustību detektorus). Kā norādīja Vācijas iestādes, šie pasākumi ir nepieciešami, lai aizsargātu civilo aviāciju pret nelikumīgu iejaukšanos, un tādēļ ietilpst *LuftSiG* 8. panta darbības jomā.

(242) Attiecībā uz pasākumiem atbilstīgi *LuftSiG* 8. pantam šķiet, ka Vācijas iestādes uzskata, ka attiecīgās publiskās iestādes var segt visas izmaksas saistībā ar minētajā pantā paredzētajiem pasākumiem. Tomēr Komisija norāda, ka saskaņā ar *LuftSiG* 8. panta 3. punktu drīkst kompensēt tikai tās izmaksas, kas attiecas uz nepieciešamo platību un telpu nodrošināšanu un uzturēšanu darbības veikšanai atbilstīgi *LuftSiG* 5. pantam. Visas pārējās izmaksas ir jāsedz lidostas ekspluatantam. Tādējādi, ciktāl piešķirtais publiskais finansējums *FLH* atbrīvoja šo uzņēmumu no izmaksām, kas tam bija jāsedz atbilstīgi *LuftSiG* 8. panta 3. punktam, minētais publiskais finansējums nav atbrīvots no pārbaudes atbilstīgi Savienības valsts atbalsta noteikumiem.

(243) Saistībā ar izmaksām, kas attiecas uz funkcionālās drošības ēkas izmantošanu Vācijas Meteoroloģiskā dienesta vajadzībām, Komisija norāda, ka *LuftVG* 27. panta f) punkts nosaka, ka ar *LuftVG* 27. panta c) punktu saistītās izmaksas vairākām konkrētām lidostām sedz valsts. "Atzītām lidostām" atbilstīgi *LuftVG* 27. panta f) punktam ir tiesības uz izmaksu segšanu, ja Federālā satiksmes ministrija ir atzinusi to par nepieciešamu, ņemot vērā drošības apsvērumus un ar transporta politiku saistītās intereses. Tām Vācijas lidostām, kuras nav atzītas, nav tiesību uz izmaksu segšanu atbilstīgi *LuftVG* 27. panta f) punktam, un tādējādi tām principā ir pašām jāsedz *LuftVG* 27. panta c) punktā paredzēto pasākumu izmaksas. Šīs izmaksas ir nesaraujami saistītas ar lidostu ekspluatāciju. Tā kā dažām

⁽⁴⁵⁾ Spriedums lietā "Leipcigas/Halles lidosta", 115. punkts.

lidostām ir pašām jāsedz minētās izmaksas, bet citām lidostām nav, šīm citām lidostām var tikt piešķirta priekšrocība, kaut arī var uzskatīt, ka Vācijas Meteoroloģiskais dienests nav saimnieciskās darbības veicējs. Leipčigas/Halles lidosta ir atzīta par šādu lidostu, un tādēļ tai ir tiesības uz izmaksu segšanu atbilstīgi *LuftVG* 27. panta f) punktam. Pārējām lidostām ir pašām jāsedz minētās izmaksas. Tādēļ ar meteoroloģiskajiem pakalpojumiem saistīto Leipčigas/Halles lidostas izmaksu segšana atbilstīgi *LuftVG* 27. panta f) punktam rada priekšrocību Leipčigas/Halles lidostai.

6.1.3. Secinājums

- (244) Pamatojoties uz konstatējumu 6.1.1. iedaļā, *FLH* ir uzņēmums Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē.
- (245) Attiecībā uz 6.1.2. iedaļā izklāstīto konstatējumu turpmāk minēto pasākumu finansējumu nevar uzskatīt par sabiedriskās kārtības jomā esošu finansējumu: M1 – zemes iegāde, pārvietošana, trokšņa mazināšanas pasākumi un ainavas saglabāšanas atbalsta plāns; M2 – dzinēja testēšanas iekārta, M3 – manevrēšanas ceļš un šķērsojamais tilts E7, M4 – ziemeļu skrejceļa pagarināšana (plānošanas izmaksas), M5 – vietas atbrīvošana, gatavojoties manevrēšanas ceļa *Victor* būvniecībai, M5 – daudzfunkcionālais angārs, M6 – paralēlais manevrēšanas ceļš *Victor*, M7 – papildu atleidošanas zonas, M9.3 – ziemas pakalpojumu aprīkojums, M10 – papildu trokšņa mazināšana, M11 – dienviņdaustumu zonas I posma sauszemes attīstīšanas pasākumi, M12 – plānojuma apstiprināšanas procedūra dienviņu zonas paplašināšanai (skrejceļš un pievedceļš), M13 – ziemeļu pievedceļa paplašināšana, M14 – austrumu skrejceļa paplašināšana, M15 – infrastruktūras pielāgošana un M16 – papildu infrastruktūras pasākumi, piemēram, ziemeļu angāra paplašināšana un jauna aviācijas termināļa un nelielu gaisa kuģu angāra būvniecība. Finansējums minētajām darbībām ļauj lidostas pārvaldītājam veikt savu primāro saimniecisko darbību un nav nodalāms no šīs darbības.
- (246) Attiecībā uz M5 – jauna ugunsdzēsēju depo ēka, M9 – ugunsdzēsēšanas aprīkojums un M8 – helikopteru lidlauks – Komisija uzskata, ka šos pasākumus var uzskatīt par sabiedriskās kārtības jomā esošiem pasākumiem (skatīt 6.1.2. iedaļu).
- (247) Attiecībā uz M9 (papildu infrastruktūras pasākumi), kas ietver I kontrolpunkta pārbūvi, funkcionālas drošības ēkas būvniecību federālās un reģionālās policijas vajadzībām, muižu, dzīvnieku novietni un lidostas perimetra žogu (tostarp digitālo videonovērošanas sistēmu un kustību detektorus), Komisija uzskata, ka šīs darbības varētu ietilpt sabiedriskās kārtības jomā. Tomēr, ciktāl minētie pasākumi ietilpst *LuftSiG* 8. panta 3. punkta darbības jomā, saskaņā ar šo Vācijas tiesību akta noteikumu var kompensēt tikai tās izmaksas, kas attiecas uz nepieciešamo platību un telpu nodrošināšanu un uzturēšanu uzskaitīto darbību veikšanai atbilstīgi *LuftSiG* 5. pantam Visas pārējās izmaksas ir jāsedz lidostas ekspluatantam. Tādējādi, ciktāl *FLH* piešķirtais publiskais finansējums atbrīvoja šo uzņēmumu no izmaksām, kas tam bija jāsedz atbilstīgi *LuftSiG* 8. panta 3. punktam, minētais publiskais finansējums nav atbrīvots no pārbaudes atbilstīgi Savienības valsts atbalsta noteikumiem.
- (248) Saistībā ar izmaksām, kas attiecas uz funkcionālās drošības ēkas izmantošanu Vācijas Meteoroloģiskā dienesta vajadzībām (attiecas uz M9), Komisija uzskata, ka, pamatojoties uz 243. apsvērumā minētajiem iemesliem, ar meteoroloģiskajiem pakalpojumiem saistīto Leipčigas/Halles lidostas izmaksu segšana atbilstīgi *LuftVG* 27. panta f) punktam rada priekšrocību Leipčigas/Halles lidostai, kaut arī meteoroloģiskos pakalpojumus var uzskatīt par nesaimnieciska rakstura pasākumu.

6.2. ATBALSTA ESĪBAS NOVĒRTĒJUMS *FLH* PIEŠĶIRTAJIEM DALĪBNIEKU AIZDEVUMIEM

6.2.1. Saistība starp dalībnieku aizdevumiem un kapitālieguldījumiem

- (249) Pirms novērtējuma par to, vai *FLH* piešķirtie dalībnieku aizdevumi ir uzskatāmi par valsts atbalstu, ir nepieciešams noteikt, vai dalībnieku aizdevumi un kapitālieguldījumi ir uzskatāmi par atsevišķiem pasākumiem vai par vienu pasākumu.
- (250) Pierādījumi liecina, ka lēmumi par abiem darījumiem tika pieņemti vienā un tajā pašā laikā kā daļa no plašāka plāna finansēt lidostas infrastruktūras uzlabojumus un ka *FLH* dalībnieki plānoja konvertēt savus aizdevumus pašu kapitālā. Tomēr Vācijas iestādes paziņoja, ka kapitālieguldījumi nav piešķirti neatsaucamā veidā un ka *FLH* nav tiešu tiesību uz kapitāla palielinājumu.
- (251) Šajos apstākļos Komisija uzskata, ka dalībnieku aizdevumi un kapitālieguldījumi ir uzskatāmi par atsevišķiem pasākumiem.

6.2.2. Ekonomiska priekšrocība

- (252) Lai pārbaudītu, vai uzņēmums ir guvis labumu no ekonomiskas priekšrocības, ko nodrošinājusi aizdevuma piešķiršana ar privilēģētiem noteikumiem, Komisija piemēro "tirgus ekonomikas aizdevēja principa" kritēriju. Saskaņā ar šo principu parāda kapitāls, ko valsts ir tieši vai netieši nodevusi uzņēmuma rīcībā apstākļos, kas atbilst parastiem tirgus apstākļiem, nav uzskatāms par valsts atbalstu ⁽⁴⁶⁾.
- (253) Izskatāmajā lietā Komisijai jāizvērtē, vai *FLH* piešķirto dalībnieku aizdevumu nosacījumi (skatīt 3. tabulu) rada šim uzņēmumam ekonomisku priekšrocību, kādu saņēmējs uzņēmums parastos tirgus apstākļos nebūtu guvis.
- (254) Vācijas iestādes uzskata, ka "tirgus ekonomikas aizdevēja princips" tika pilnībā ievērots, jo dalībnieku aizdevumi tika piešķirti atbilstoši tirgus nosacījumiem. Lai pamatotu attiecīgo aizdevumu nosacījumus, Vācijas iestādes salīdzina dalībnieku aizdevumu nosacījumus ar citu banku piedāvātajiem nosacījumiem (skatīt 3.3.1. un 3.3.2. iedaļā izklāstītos argumentus).
- (255) Saskaņā ar Komisijas lēmumu pieņemšanas praksi, lai noteiktu, vai izskatāmais finansējums ir piešķirts ar izdevīgiem nosacījumiem, Komisija – ja tai nav citu aizstājējlielumu – ir tiesīga salīdzināt attiecīgā aizdevuma procentu likmes ar Komisijas atsauces likmi. Komisijas atsauces likmi nosaka saskaņā ar 2008. gada paziņojumā par atsauces likmi noteikto metodiku.
- (256) 2008. gada paziņojumā par atsauces likmi ir paredzēta metode atsauces un diskonta likmju noteikšanai, ko piemēro kā tirgus likmes aizstājējlielumus. Tomēr, tā kā Komisijas atsauces likme ir tikai aizstājējlielums, tad gadījumā, ja Komisijas rīcībā konkrētā gadījumā ir citi rādītāji par procentu likmi, ko aizņēmējs būtu varējis dabūt tirgū, tā savu izvērtējumu var balstīt uz šiem rādītājiem.

FLH kredītreitings

- (257) Lai varētu novērtēt dalībnieku aizdevumu nosacījumus, Komisijai vispirms ir jānovērtē *FLH* kredītpēja.
- (258) *FLH* nav kredītreitinga aģentūras vērtējuma. Tomēr Vācijas iestādes apgalvo, ka, pamatojoties uz peļņas un zaudējumu pārvešanas līgumu, kas noslēgts starp *FLH* un *MFAG*, būtu jāņem vērā mātesuzņēmuma reitings.
- (259) Komisija atzīmē, ka saskaņā ar Vācijas tiesību aktiem *MFAG* ir atbildīgs par visiem aizdevumiem, ko *FLH* saņēmusi peļņas un zaudējumu pārvešanas līguma pastāvēšanas laikā pat tad, ja līgums vēlāk tiek atcelts.
- (260) Pamatojoties uz to, Komisija uzskata, ka *FLH* reitingam ir jābūt vismaz tādām pašām kā tā mātesuzņēmumam *MFAG*.
- (261) Arī uzņēmumam *MFAG* nav kredītreitinga aģentūru vērtējuma. Tomēr Vācijas iestādes iesniedza dažu banku iekšējos vērtējumus attiecībā uz *MFAG*, kuri apkopoti 4. tabulā.
- (262) Ņemot vērā 257.–261. apsvērumu, Komisija uzskata, ka *FLH* ir vismaz zemākais *MFAG* reitings, proti, [...] pēc *Standard&Poor's* reitingu skalas 2006. gadā un [...] pēc *Standard&Poor's* reitingu skalas 2007.–2012. gadā.

Saistību nepildīšanas zaudējumi (jeb nodrošinājuma līmenis)

- (263) Ja izskatāmos dalībnieku aizdevumus varētu uzskatīt par aizdevumiem ar augstu nodrošinājuma līmeni, saskaņā ar tirgus praksi šādos gadījumos attiecīgā parāda instrumenta reitings ("emisijas reitings") būtu jāpalielina par vienu pakāpi salīdzinājumā ar emitenta reitingu ⁽⁴⁷⁾. Tādēļ Komisijai ir jānosaka saistību nepildīšanas zaudējumi ⁽⁴⁸⁾ (*LGD*) attiecībā uz izskatāmajiem dalībnieku aizdevumiem.

⁽⁴⁶⁾ Komisijas paziņojums dalībvalstīm "EEK līguma 92. un 93. panta un Komisijas Direktīvas 80/723/EEK 5. panta piemērošana valsts uzņēmumiem ražošanas nozarē" (OV C 307, 13.11.1993., 3. lpp.), 11. punkts. Minētais paziņojums attiecas uz ražošanas nozari, taču ir piemērojams arī citām ekonomikas nozarēm. Skatīt arī spriedumu lietā T-16/96 *Cityflyer, Recueil* 1998, II-757. lpp., 51. punkts.

⁽⁴⁷⁾ Skatīt, piem., Moody's "Updated Summary Guidance for Notching Bonds, Preferred Stocks and Hybrid Securities of Corporate Issuers" (2007. gada februāris).

⁽⁴⁸⁾ Nodrošinājuma līmeni var novērtēt kā saistību nepildīšanas zaudējumus (*LGD*), kas ir paredzamie zaudējumi procentos no debitora riska darījumu vērtības, ņemot vērā no nodrošinājuma atgūstamās summas un bankrota aktīvus; rezultātā *LGD* ir apgriezti proporcionāli nodrošinājumu derīgumam.

(264) Tā kā aizdevumi bija paredzēti tikai kā īstermiņa pagaidu finansēšanas instruments, tie nebija nodrošināti. Tomēr Vācijas iestādes apgalvoja, ka LGD būtu jābūt vismaz zemākiem par 30 % tādēļ, ka FLH neieķīlāto aktīvu vērtība (EUR [..] miljoni 2010. gadā) pārsniedza saistību vērtību (EUR [..] miljoni 2010. gadā).

(265) Šajā saistībā Komisija norāda, ka ar aktīvu bilances vērtību nepietiek, lai novērtētu likvidācijas vērtību lidostas maksātspējas vai bankrota gadījumā. Bāzeles Banku uzraudzības komitejas 2006. gada jūnijā publicētajā dokumentā ieteikts uzskatīt, ka LGD attiecībā uz augstākas prioritātes prasījumiem pret komercsabiedrībām, kas nav nodrošināti ar atzītu nodrošinājumu, ir aptuveni 45 % ⁽⁴⁹⁾. Tādējādi saskaņā ar 2008. gada paziņojumu par atsaucē likmi izskatāmajiem dalībnieku aizdevumiem ir "parasts" nodrošinājuma līmenis ar vidējās kategorijas LGD (30 % < LGD < 60 %).

(266) Tādējādi Komisija uzskata, ka ar šo nodrošinājuma līmeni nepietiek, lai varētu palielināt uzņēmuma reitingu par vienu pakāpi.

FLH dalībnieku aizdevumu nosacījumu un tirgus aizstājējlielumu salīdzinošā novērtēšana, pamatojoties uz kredītriska mijmaiņas darījumu (CDS) likmēm

(267) Lai novērtētu, vai FLH dalībnieku aizdevumi atbilda tirgus nosacījumiem, Komisija veica salīdzinošo novērtējumu ar tirgus aizstājējlielumiem, pamatojoties uz kredītriska mijmaiņas darījumu (CDS) likmēm.

(268) Saskaņā ar 2008. gada paziņojumā par atsaucē likmi paredzēto metodiku Komisija uzskata, ka aizdevumu procentu likmes var uzskatīt par tirgus nosacījumiem atbilstīgām likmēm, ja aizdevumiem noteiktā likme ir vienāda ar etalonlikmi vai augstāka par to etalonlikmi, ko definē ar šādu formulu:

etalonlikme = pamatlikme + riska marža + maksa

(269) Pamatlikme ataino izmaksas, kādas rodas bankām par likviditātes nodrošināšanu (finansējuma izmaksas). Ja finansējumu piešķir ar fiksētu likmi (t. i., procentu likme ir fiksēta uz visu aizdevuma ilgumu), ir piemēroti pamatlikmi noteikt, pamatojoties uz mijmaiņas likmēm ⁽⁵⁰⁾ tādiem termiņiem un valūtām, kas atbilst parāda termiņam un valūtai. Riska marža ir atlīdzība aizdevējam par riskiem, kas saistīti ar konkrēta parāda finansēšanu, īpaši kredītriskiem. Riska maržu var iegūt no piemērotas tādu CDS likmju starpību izlases ⁽⁵¹⁾, kas attiecas uz atsaucē vienībām (piem., uzņēmumu obligācijām), kuru reitings ir līdzvērtīgs FLH piešķirto aizdevumu reitingam. Visbeidzot, šķiet piemēroti pieskaitīt 10–20 bāzes punktus kā tuvinājumu banku maksām, kas parasti jāmaksā uzņēmumiem ⁽⁵²⁾.

(270) Komisija uzskata, ka vērtējamie finansējuma pasākumi nav tipisks aizdevums. Šā vērtējuma vajadzībām tiek pieņemts, ka aizdevumi tiek piešķirti kā atjaunojama kredītlīnija, ko atjauno katru gadu ar jauniem procentu likmes nosacījumiem. Tādējādi pieņem, ka termiņš ir viens gads.

(271) Aizdevumi tiek piešķirti ar mainīgu pamatlikmi, kā atsaucē likmi izmantojot viena gada EURIBOR. Riska maržas novērtējumu var veikt, pamatojoties uz CDS likmju starpību izlasi katram attiecīgajam laika posmam. 7. tabulā ir apkopoti attiecīgie novērojumi (visu nozaru uzņēmumi ar FLH reitingu, izņemot finanšu iestādes un valdību) un attiecīgās CDS likmju starpības.

⁽⁴⁹⁾ Dokuments *International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards*, ko publicējusi Bāzeles Banku uzraudzības komiteja 2006. gada jūnijā.

⁽⁵⁰⁾ Mijmaiņas darījumu likme ir ilgāka termiņa ekvivalents starpbanku piedāvātajai likmei (IBOR likme). Tā tiek izmantota finanšu tirgos kā etalonlikme finansējuma likmes noteikšanai.

⁽⁵¹⁾ Kredītriska mijmaiņas darījums (CDS) ir (tirgojams) kredītu atvasināto instrumentu līgums starp divām pusēm – aizsardzības pircēju un aizsardzības pārdevēju –, ar ko pamatā esošās atsaucē vienības kredītrisku pārnes no aizsardzības pircēja uz aizsardzības pārdevēju. Aizsardzības pircējs maksā aizsardzības pārdevējam noteiktu prēmiju katru periodu līdz CDS līguma termiņam vai līdz iepriekš noteiktam kredītnotikumam ar pamatā esošo atsaucē vienību (atkarībā no tā, kas pienāk ātrāk). Periodisko prēmiju, ko maksā aizsardzības pircējs (un ko izsaka procentos vai bāzes punktos no aizsargātās summas jeb "nosacītās vērtības"), sauc par CDS likmju starpību. CDS likmju starpības var izmantot par tuvu aizstājēju kredītriska cenai.

⁽⁵²⁾ Skatīt, piemēram, Oxera, *Estimating the cost of capital for Dutch water companies*, 2011 (3. lpp.), vai Bloomberg datus par obligāciju emisijas parakstīšanas maksām. Pārējā šā lēmuma daļā, lai panāktu konservatīvu vērtējumu, tiks izmantota 20 bāzes punktu maksa.

7. tabula

Pārskats pār novērojumiem par uzņēmumiem ar FLH reitingu

Datums	Reitings	Novērojumu skaits	1. kvartile (bāzes punkti)	2. kvartile (bāzes punkti)	3. kvartile (bāzes punkti)
13.12.2006.	[..]	34	4	5	7
1.1.2008.	[..]	4	10	12	22
1.1.2009.	[..]	15	73	107	141
1.1.2010.	[..]	16	16	19	24
1.1.2011.	[..]	18	12	17	21
1.1.2012.	[..]	21	15	20	39

- (272) Etalonlikmes riska marža ir noteikta, pamatojoties uz 2. kvartiles CDS likmju starpību svērto vidējo (skatīt 7. tabulu).
- (273) 8. tabulā salīdzināta faktiskā procentu likme, kas piemērota izskatāmajiem dalībnieku aizdevumiem, un etalonlikme.

8. tabula

Salīdzinošs pārskats pār FLH faktisko un etalonlikmi

Datums	Faktiskā procentu likme (%)				Etalonlikme (%)			
	Pamatlikme	Riska marža	Maksa	Summa	Pamatlikme	Riska marža	Maksa	Summa
13.12.2006.	3,90	[..]	0	[..]	3,90	[..]	[..]	[..]
1.1.2008.	4,73	[..]	0	[..]	4,73	[..]	[..]	[..]
1.1.2009.	3,03	[..]	0	[..]	3,03	[..]	[..]	[..]
1.1.2010.	1,25	[..]	0	[..]	1,25	[..]	[..]	[..]
1.1.2011.	1,50	[..]	0	[..]	1,50	[..]	[..]	[..]
1.1.2012.	1,94	[..]	0	[..]	1,94	[..]	[..]	[..]

- (274) Saskaņā ar tirgus praksi attiecībā uz etalonlikmi, kas noteikta, pamatojoties uz CDS likmju starpībām, jāņem vērā bankas maksa aptuveni [..] bāzes punktu vērtībā⁽⁵³⁾. Lai noteiktu konservatīvu aplēsi, izskatāmajā gadījumā ir pievienota bankas maksa [..] bāzes punktu vērtībā.
- (275) Komisija uzskata, ka 8. tabulā atspoguļotie rezultāti liecina par to, ka aizdevumi patiešām bija atbilstoši tirgus nosacījumiem. Šajā saistībā Komisija norāda, ka visos gados, izņemot 2009. gadu, FLH faktiskā likme bija augstāka par etalonlikmi. Tomēr zemāku faktisko procentu likmi 2009. gadā kompensē augstākas likmes 2010.–2012. gadā, kad dalībnieku aizdevumi tika piešķirti lielākā apmērā.
- (276) Turklāt Komisija norāda, ka minētos rezultātus apstiprina arī Vācijas iestāžu uzskaitīto salīdzināmo aizdevumu likmes, kas sniegtas 3.3.1. un 3.3.2. iedaļā.

6.2.3. Secinājums

- (277) Ņemot vērā 6.2.1. un 6.2.2. iedaļā izklāstītos apsvērumus, Komisija uzskata, ka FLH dalībnieku aizdevumi tika piešķirti ar tirgus nosacījumiem un tādējādi tie nav uzskatāmi par valsts atbalstu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē.

⁽⁵³⁾ Skatīt, piemēram, Oxera, *Estimating the cost of capital for Dutch water companies*, 2011 (3. lpp.), vai Bloomberg datus par obligāciju izdošanas parakstīšanas maksām.

6.3. ATBALSTA ESĪBAS NOVĒRTĒJUMS FLH PIEŠĶIRTAJIEM KAPITĀLIEGULDĪJUMIEM

6.3.1. Valsts līdzekļi un attiecināmība uz valsti

- (278) Lai pasākumi tiktu uzskatīti par valsts atbalstu, tiem ir jābūt finansētiem no valsts līdzekļiem un lēmumam par pasākuma piešķiršanu ir jābūt attiecināmam uz valsti.
- (279) Valsts atbalsta jēdziens ietver ikvienu priekšrocību, kas sniegta no valsts līdzekļiem un ko sniegusi pati valsts vai starpnieks, kas rīkojas atbilstoši tam piešķirtajām pilnvarām⁽⁵⁴⁾. Vietējo iestāžu līdzekļi Līguma 107. panta 1. punkta piemērošanas nolūkā arī ir valsts līdzekļi⁽⁵⁵⁾.
- (280) Tiesa ir arī lēmusi, ka, nosakot, vai pasākums ir uzskatāms par valsts atbalstu, nav nozīmes tam, vai pasākumu ir veikusi tieši valsts vai arī privātās vai publiskās struktūras, kuras tā dibinājusi vai norīkojusi pasākuma pārvaldīšanai⁽⁵⁶⁾.
- (281) Izskatāmajā gadījumā attiecīgie pasākumi, proti, kapitālieguldījumi uzņēmumā FLH, tiks daļēji tieši piešķirti no vietējo iestāžu (Saksijas-Anhaltes federālā zeme, Saksijas brīvvalsts un attiecīgās pilsētas un pašvaldības) budžeta un daļēji no finansējuma, kas piešķirts no vietējo iestāžu budžeta un nodots FLH ar MFAG starpniecību. Šajā saistībā Komisija norāda, ka ar MFAG starpniecību novirzītos līdzekļus bija asignējušas vietējās iestādes pārvešanai uz FLH.
- (282) Tādējādi valsts visos būtiskajos brīžos tieši vai netieši pārvaldīja izskatāmos līdzekļus. Tādēļ Komisija uzskata, ka attiecīgie pasākumi ir finansēti, izmantojot valsts līdzekļus. Arī lēmums piešķirt valsts līdzekļus ir attiecināms uz publiskajām iestādēm, jo kapitālieguldījumus piekrita piešķirt FLH valsts dalībnieks.

6.3.2. Ekonomiska priekšrocība

- (283) Priekšrocība LESD 107. panta 1. punkta nozīmē ir ikviens saimnieciskais labums, ko uzņēmums nebūtu guvis parastos tirgus apstākļos, t. i., bez valsts iejaukšanās⁽⁵⁷⁾. Būtiska ir tikai pasākuma ietekme uz uzņēmumu, bet ne valsts iejaukšanās iemesls vai mērķis⁽⁵⁸⁾. Priekšrocība pastāv, ja valsts iejaukšanās rezultātā uzlabojas uzņēmuma finansiālais stāvoklis.
- (284) Komisija turklāt atgādina, ka "kapitālu, ko valsts ir tieši vai netieši nodevusi uzņēmuma rīcībā apstākļos, kas atbilst parastiem tirgus apstākļiem, nevar uzskatīt par valsts atbalstu"⁽⁵⁹⁾. Izskatāmajā gadījumā, lai noteiktu, vai publiskais finansējums Leipziger/Halles lidostai piešķir FLH priekšrocību, ko uzņēmums nebūtu saņēmis parastos tirgus apstākļos, Komisijai ir jāsalīdzina to publisko iestāžu rīcība, kuras sniedza tiešo ieguldījumu dotācijas un kapitālieguldījumus, ar tāda tirgus ekonomikas dalībnieka (MEO) rīcību, kura mērķis ir ilgtermiņa rentabilitātes perspektīvas⁽⁶⁰⁾.
- (285) Turklāt šajā vērtējumā nedrīkstētu ņemt vērā iespējamo pozitīvo ietekmi uz tā reģiona ekonomiku, kurā atrodas lidosta, jo Tiesa ir norādījusi, ka būtiskais jautājums MEO testa piemērošanā ir, vai "privāts dalībnieks līdzīgā situācijā, ņemot vērā peļņas gūšanas izredzes un neņemot vērā sociālus, reģionālās politikas un sektorālus apsvērumus, būtu parakstījis uz attiecīgo kapitālu"⁽⁶¹⁾.
- (286) Spriedumā lietā *Stardust Marine* Tiesa atzina, ka "[...] lai pārbaudītu, vai valsts ir rīkojusies kā apdomīgs ieguldītājs tirgus ekonomikas apstākļos un izvērtētu valsts rīcības ekonomisko racionalitāti, ir jāizvērtējas sevi tā laika kontekstā, kurā tika pieņemti finansiālā atbalsta pasākumi, un tādējādi jāatturas no jebkāda novērtējuma, kas balstīts uz vēlāku situāciju."⁽⁶²⁾

⁽⁵⁴⁾ Spriedums lietā C-482/99 Francija/Komisija (*Stardust Marine*), *Recueil* 2002, I-4397. lpp.

⁽⁵⁵⁾ Spriedums apvienotajās lietās T-267/08 un T-279/08, *Nord-Pas-de-Calais*, Krājums 2011, II-1999. lpp., 108. punkts.

⁽⁵⁶⁾ Spriedums lietā 78/76 *Steinke & Weinlig/Vācija*, *Recueil* 1977, 595. lpp., 21. punkts.

⁽⁵⁷⁾ Spriedums lietā C-39/94 *Syndicat français de l'Express international (SFEI)* un citi/*La Poste* un citi, *Recueil* 1996, I-3547. lpp., 60. punkts, un spriedums lietā C-342/96 Spānijas Karaliste/Eiropas Kopienų Komisija, *Recueil* 1999, I-2459. lpp., 41. punkts.

⁽⁵⁸⁾ Spriedums lietā 173/73 Itālijas Republika/Eiropas Kopienų Komisija, *Recueil* 1974, 709. lpp., 13. punkts.

⁽⁵⁹⁾ Spriedums lietā C-482/99 Francija/Komisija (*Stardust Marine*), *Recueil* 2002, I-4397. lpp., 69. punkts.

⁽⁶⁰⁾ Spriedums lietā C-305/89 Itālija/Komisija (*Alfa Romeo*), *Recueil* 1991, I-1603. lpp., 23. punkts; spriedums lietā T-296/97 *Alitalia*/Komisija, *Recueil* 2000, II-03871. lpp., 84. punkts.

⁽⁶¹⁾ Spriedums lietā 40/85 Beļģija/Komisija, *Recueil* 1986, I-2321. lpp.

⁽⁶²⁾ *Stardust Marine*, 71. punkts.

- (287) Turklāt Tiesa *EDF* lietā paskaidroja, ka “[...] ekonomiskie vērtējumi, kas ir veikti pēc minētās priekšrocības piešķiršanas, retrospektīvs konstatējums par attiecīgās dalībvalsts veikta ieguldījuma faktisko ienesīgumu vai vēlāki pamatojumi faktiski veiktās rīcības izvēlei nav pietiekami, lai tiktu pierādīts, ka šī dalībvalsts pirms piešķiršanas vai vienlaikus ar šo piešķiršanu ir pieņēmusi šādu lēmumu akcionāres statusā” ⁽⁶³⁾.
- (288) Lai varētu piemērot *MEO* testu, Komisijai jāņem vērā konteksts tajā laikā, kad tika pieņemts katrs lēmums piešķirt publisko finansējumu *FLH*. Komisijai savs novērtējums jābalsta arī uz informāciju un pieņēmumiem, kas bija attiecīgo vietējo iestāžu rīcībā laikā, kad tika pieņemts lēmums par izskatāmajiem kapitālieguldījumiem.
- (289) Vācijas iestādes turklāt uzsvēra, ka attiecīgā infrastruktūra ir nepieciešama darbvieta radīšanai (5 106 darbvieta ir tieši veidā atkarīgas no lidostas). Tomēr Komisija iebilst, ka, veicot *MEO* testu, sociālos un reģionālos apsvērumus nevar ņemt vērā.
- (290) Konkrētajā gadījumā attiecībā uz ieguldījumiem infrastruktūrā un ar infrastruktūru saistītiem ieguldījumiem Vācijas iestādes, šķiet, apšaubā *MEO* testa piemērojamību.
- (291) Vācijas iestādes apgalvoja, ka *MEO* testu nevar piemērot transporta infrastruktūrai tādēļ, ka nav pieejami salīdzināmi privātie ieguldītāji. Kā norādīja Vācijas iestādes, privātie ieguldītāji nav ieinteresēti lidostās, jo īpaši, ja ir nepieciešami lieli ieguldījumi. Šajā saistībā Vācijas iestādes apgalvoja, ka tas nozīmē to, ka ieguldījumi, ko neuzņemtos veikt privātie uzņēmēji, automātiski neietilpst valsts atbalsta noteikumu piemērošanas jomā.
- (292) Komisija nevar piekrist šim Vācijas iestāžu uzskatam. *MEO* testu nevar izslēgt tādēļ vien, ka privātais sektors neiesaistītos lidostas infrastruktūras finansēšanā. Ekonomiski sarežģīta situācija neatbrīvo valsts ieguldītāju no pienākuma rīkoties tikpat saprātīgi, kā tādā pašā situācijā būtu rīkojies privātais ieguldītājs. Šajā saistībā Komisija norāda, ka Eiropas Savienības Tiesas judikatūra ir apliecinājusi, ka tāds ieguldījums saimnieciskajās darbībās, kuru nebūtu veikuši privātie ieguldītāji, kas darbojas tirgus ekonomikas apstākļos, var ietvert valsts atbalsta elementus ⁽⁶⁴⁾.
- (293) Vācijas iestādes neuzskata, ka *FLH* dalībnieki rīkojās kā *MEO*, nolemjot palielināt lidostas pašu kapitālu un konvertēt dalībnieku aizdevumus pašu kapitālā. Komisija norāda, ka Vācijas iestādes bija apstiprinājušas, ka kapitālieguldījumi tika veikti bez to pamatā esoša darījumdarbības plāna un bez ilgtermiņa rentabilitātes perspektīvas.
- (294) Neraugoties uz būtiskajām neskaidrībām, kas bija raksturīgas šim projektam, piemēram, ieguldījumu projekta ilgtermiņa raksturu (aptuveni 50 gadi), nebija sagatavots ne *ex ante* darījumdarbības plāns, ne arī jutīguma analīze attiecībā uz projekta pamatā esošiem pieņēmumiem par rentabilitāti. Tas neatbilst piesardzīga ieguldītāja rīcībai, jo tas tāda vēriena projektam būtu veicis šādu analīzi.
- (295) Pamatojoties uz to, Komisija uzskata, ka valsts dalībnieku un *MFAG* piešķirtie kapitālieguldījumi *FLH* nodrošināja *FLH* ekonomisku priekšrocību (ciktāl ieguldījumu dotācijas neattiecas vienīgi uz sabiedriskās kārtības jomā esošām darbībām, kā secināts 6.1.2. iedaļā).

6.3.3. Selektivitāte

- (296) Lai uz valsts pasākumu attiektos Līguma 107. panta 1. punkts, tam ir jādod priekšroka “konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai”. Tādējādi valsts atbalsta jomā ietilpst tikai tie pasākumi uzņēmumu labā, kas nodrošina priekšrocību selektīvā veidā.
- (297) Izskatāmajā gadījumā kapitālieguldījumi nodrošina labumu vienīgi *FLH*. Tādēļ pasākums ir selektīvs Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē.

6.3.4. Konkurences kroplošana un ietekme uz tirdzniecību

- (298) Ja dalībvalsts piešķirts atbalsts nostiprina uzņēmuma stāvokli salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kas konkurē iekšējā tirgū, uzskatāms, ka minētais atbalsts ietekmē šos citus uzņēmumus ⁽⁶⁵⁾. Ekonomiskā priekšrocība, kas lidostas ekspluatantam tiks piešķirta ar kapitālieguldījumiem, stiprina tā ekonomisko stāvokli, jo lidostas ekspluatants varēs izveidot savu darījumdarbību, nesedzot ar ieguldījumiem saistītās izmaksas.

⁽⁶³⁾ Spriedums lietā C-124/10P Eiropas Komisija/*Électricité de France (EDF)*, 2012, vēl nav publicēts, 85. punkts.

⁽⁶⁴⁾ Spriedums lietā “*Leipzig/Halle* lidosta”, 115. punkts.

⁽⁶⁵⁾ Spriedums lietā T-214/95 *Het Vlaamse Gewes*/Komisija, *Recueil* 1998, II-717. lpp.

- (299) Kā jau tika novērtēts 6.1.1. iedaļā, lidostas darbība ir saimnieciska darbība. No vienas puses, pastāv konkurence starp lidostām par aviosabiedrību un attiecīgās gaisa satiksmes (pasažierus un kravas) piesaisti un, no otras puses, – starp lidostas pārvaldītājiem, kas var konkurēt savā starpā, lai tiem uzticētu attiecīgās lidostas pārvaldīšanas pienākumu. Turklāt Komisija uzsver, ka jo īpaši attiecībā uz kravu ekspeditoriem, gaisa kravu pārvadājumos specializētajām aviosabiedrībām, kā arī pasažieru aviosabiedrībām un čārterreisu operatoriem, lidostas, kas neatrodas vienā un tajā pašā aptvēruma teritorijā un atrodas dažādās dalībvalstīs, var konkurēt arī cita ar citu, lai piesaistītu minētās aviosabiedrības.
- (300) Vispārējā tiesa apstiprināja, ka Leipcijas/Halles lidosta konkurē ar lidostām citās dalībvalstīs, jo īpaši ar Briseles (Beļģija) un Vatrī (Francija) lidostām attiecībā uz kravu pārvadājumiem ⁽⁶⁶⁾. Turklāt Leipcijas/Halles lidosta pašlaik apkalpo aptuveni 890 000 tonnu gaisa kravu un ir otrā lielākā kravu pārvadājumu lidosta Vācijā.
- (301) Vācijas iestādes norādīja, ka Leipcijas/Halles lidostai ir ierobežots konkurentu skaits gaisa kravu pārvadājumu jomā, jo Vācijas lielākajos gaisa kravu pārvadājumu centros (Frankfurtē pie Mainas, Minhenē un Ķelnē/Bonnā), kas konkurē ar Leipcijas/Halles lidostu, ir vērojama jaudas pārslodze vai arī ir ierobežoti nakts lidojumi.
- (302) Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju nav vērojama konkurences pārklāšanās arī ar citām Savienības kravu lidostām, galvenokārt Briseli un Vatrī (*Vatry*). Attiecībā uz Vatrī lidostu Vācijas iestādes norādīja, ka tā ir pavisam maza lidosta un ka, piemēram, 2010. gadā Leipcijas/Halles lidostas gaisa kravu apjoms vairāk nekā 80 reizes pārsniedza Vatrī lidostas gaisa kravu apjomu. Attiecībā uz Briseles lidostu Vācijas iestādes norādīja, ka Leipcijas/Halles lidostā pēdējo gadu laikā bija vērojams kravu apjoma pieaugums, savukārt Briseles lidostā tajā pašā laikposmā bija vērojams kravu apjoma samazinājums. Turklāt saskaņā ar Vācijas iestāžu pausto informāciju Briseles lidostā bija ievērojami ierobežoti nakts lidojumi un tāpēc konkurence bija ierobežota.
- (303) Pamatojoties uz trešo personu nosūtītajām piezīmēm, Komisija atzīmē, ka Leipcijas/Halles lidostu izmanto dažādi starptautiski gaisa kravu pārvadātāji, piemēram, *Wirtschaftsallianz SALIS* projektā, *Jade Cargo*, *Volga-Dnepr Group*, *Baring* u. c. Turklāt Leipcijas/Halles lidosta ir *DHL* Eiropas centrs. Paziņotie infrastruktūras pasākumi ietver lidostas infrastruktūras turpmāku paplašināšanu, lai apkalpotu lielākas lidmašīnas bez *MTOW* ierobežojumiem. Šajā saistībā Komisija turklāt atzīmē, ka lidostā darbojas divi skrejceļi (dienvidu un ziemeļu skrejceļš ar 3 600 m garumu).
- (304) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka iespējamā ekonomiskā priekšrocība, ko *FLH* varētu gūt no kapitālieguldījumiem dažādu infrastruktūras attīstīšanas un paplašināšanas projektu finansēšanai Leipcijas/Halles lidostā, nostiprina tās stāvokli attiecībā uz tās konkurentiem Savienības lidostu pakalpojumu sniedzēju tirgū, jo īpaši attiecībā uz kravu transportu.
- (305) Tādēļ Komisija uzskata, ka izskatāmais publiskais finansējums rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus un ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.

6.3.5. Secinājums

- (306) Ņemot vērā 278.–305. apsvērumā minētos argumentus, Komisija uzskata, ka *FLH* atbalstam piešķirtais publiskais finansējums kapitālieguldījumu veidā ir uzskatāms par valsts atbalstu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē.

6.4. ATBALSTA LIKUMĪBA

- (307) Saskaņā ar Līguma 108. panta 3. punktu dalībvalstīm ir pienākums darīt zināmu ikvienu plānu piešķirt vai mainīt atbalstu, un tās nevar sākt īstenot ierosinātos pasākumus, kamēr šī procedūra nav beigusies ar galīgo lēmumu.
- (308) Tā kā kapitālieguldījumus var veikt pēc Komisijas lēmuma pieņemšanas un tie vēl nav nodoti *FLH* rīcībā, Komisija uzskata, ka Vācijas iestādes ir ievērojušas Līguma 108. panta 3. punktā noteikto aizliegumu ⁽⁶⁷⁾.

6.5. ATBALSTA SADERĪGUMS

6.5.1. Piemērojamais tiesiskais regulējums

- (309) Tā kā kapitālieguldījumi *FLH* atbalstam ir uzskatāmi par valsts atbalstu, Komisijai ir jāpārbauda, vai šo atbalstu, kas noteikts 306. apsvērumā, var atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu.

⁽⁶⁶⁾ Spriedums lietā "Leipcijas/Halles lidosta", 93. punkts, un Lēmums 2008/948/EK, 8. apsvērumš.

⁽⁶⁷⁾ Spriedums lietā T-109/01 *Fleuren Compost/Komisija*, Krājums 2004, II-127. lpp.

- (310) Līguma 107. panta 3. punkts paredz dažus izņēmumus no vispārīgā noteikuma, kas paredzēts Līguma 107. panta 1. punktā, ka valsts atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu. Attiecīgo atbalstu var novērtēt, pamatojoties uz Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, kurā noteikts, ka par saderīgu ar iekšējo tirgu var uzskatīt tādu "atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm".
- (311) Šajā saistībā 2014. gada pamatnostādņēs aviācijas jomā ir paredzēts regulējums, lai novērtētu, vai atbalstu lidostām var atzīt par saderīgu atbilstīgi Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam.
- (312) Saskaņā ar 2014. gada pamatnostādņēm aviācijas jomā Komisija piemēro šajās pamatnostādņēs noteiktos principus visiem paziņotajiem ieguldījumu atbalsta pasākumiem, attiecībā uz kuriem tai ir jāpieņem lēmums, sākot no 2014. gada 4. aprīļa, arī tad, ja projekti paziņoti pirms šā datuma ⁽⁶⁸⁾.
- (313) Komisija 308. apsvērumā jau ir secinājusi, ka tiešie un ikgadējie kapitālieguldījumi nav uzskatāmi par neatļautu valsts atbalstu, kas piešķirts līdz 2014. gada 4. aprīlim.
- (314) Tomēr izskatāmajā gadījumā Komisija norāda, ka Leipcijas/Halles lidosta ar savu vairāk nekā 800 000 tonnu apjomu ir kravas pārvadāšanā specializējusies lidosta. Komisija turklāt norāda, ka izskatāmie pasākumi attiecas uz lidostas paplašināšanās stratēģiju, lai iekļūtu kravas pārvadājumu tirgū.
- (315) Saskaņā ar 2014. gada pamatnostādņu aviācijas jomā 22. punktu Komisijai vēl nav guvusi pietiekamu pieredzi, novērtējot valsts atbalstu, kas sniegts lidostām un aviokompānijām, kuras specializējušās kravu pārvadājumos, lai apkopotu savu praksi konkrētu saderīguma kritēriju formā. Tādējādi minētajām uzņēmumu kategorijām Komisija piemēros kopējos saderīguma principus, kas noteikti 2014. gada pamatnostādņu aviācijas jomā 5. iedaļā, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi.

6.5.2. Saderīguma novērtējums

- (316) Lai novērtētu, vai valsts atbalsta pasākums ir uzskatāms par saderīgu ar iekšējo tirgu saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, Komisija parasti analizē, vai atbalsta pasākuma veids nodrošina, ka pozitīvā ietekme uz kopīgo interešu mērķi pārsniedz tā iespējamo negatīvo ietekmi uz tirdzniecību un konkurenci.
- (317) Paziņojumā par valsts atbalsta modernizāciju ⁽⁶⁹⁾ pausts aicinājums noteikt un definēt kopējus principus, kas piemērojami saderīguma izvērtējumam par visiem atbalsta pasākumiem, kuriem šo vērtējumu veic Komisija. Atbalsta pasākumu uzskatīs par saderīgu ar iekšējo tirgu atbilstīgi Līguma 107. panta 3. punktam, ja būs izpildīti šādi kumulatīvi nosacījumi:
- a) ieguldījums precīzi noteikta kopīgu interešu mērķa sasniegšanā;
 - b) valsts iejaukšanās nepieciešamība;
 - c) atbalsta pasākuma piemērotība;
 - d) stimulējošā ietekme;
 - e) atbalsta samērīgums (līdz minimumam ierobežots atbalsts);
 - f) izvairīšanās no nepamatotas negatīvas ietekmes uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm;
 - g) atbalsta pārredzamība: dalībvalstīm, Komisijai, saimnieciskās darbības veicējiem un ieinteresētiem sabiedrības locekļiem ir vienkārša piekļuve visiem attiecīgajiem tiesību aktiem un attiecīgajai informācijai par atbalstu, kas piešķirts atbilstīgi tiem, kā noteikts 2014. gada pamatnostādņu aviācijas jomā 8.2. iedaļā.

6.5.2.1. Ieguldījums precīzi definēta kopīgu interešu mērķa sasniegšanā

- (318) Saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punktu valsts atbalsta pasākumam ir jābūt kopīgu interešu mērķim. Lidostām paredzētu ieguldījumu atbalstu parasti uzskata par atbalstu, kas veicina kopīgu interešu mērķa sasniegšanu, ja tas i) palielina mobilitāti un reģionu savienojamību, izveidojot piekļuves punktus iekšējiem lidojumiem Eiropas Savienībā, vai ii) novērš gaisa transporta sastrēgumus lidostās, kas ir svarīgākie Savienības transporta mezgli, vai iii) sekmē reģiona attīstību.

⁽⁶⁸⁾ 2014. gada pamatnostādņu aviācijas jomā 173. punkts.

⁽⁶⁹⁾ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "ES valsts atbalsta modernizācija" (VAM), COM(2012) 209 final.

- (319) Kapitālieguldījumi, uz ko attiecas šis lēmums, ir paredzēti infrastruktūras pasākumu finansēšanai Leipcigas/Halles lidostā, kas ir gaisa kravu pārvadāšanā specializējies lidosta. Kā norādīja Vācijas iestādes, gaisa kravu pārvadāšanā, jo īpaši ekspressūtījumu jomā, ir vērojama ievērojama izaugsme. Kā turklāt norādīja Vācijas iestādes, trijos lielākajos gaisa kravu pārvadājumu centros – Frankfurtē pie Mainas, Minhenē un Ķelnē/Bonnā – ir noteikti nakts lidojumu ierobežojumi. Šajā saistībā Vācijas iestādes norādīja, ka saskaņā ar Vācijas Federālās administratīvās tiesas 2012. gada 4. aprīļa spriedumu Frankfurtes pie Mainas lidosta turpmāk vairs nedrīkst veikt nakts lidojumu darbības. Vācijas iestādes apgalvoja, ka tādējādi FLH palīdz novērst ievērojamu gaisa kravas pārvadājumu pārslodzi Vācijā.
- (320) Vācijas iestādes turklāt norādīja, ka paredzētais projekts ir daļa no lidostas attīstības stratēģijas, kas ietverta 2004. gada Eiropas transporta tīkla vispārīgajā plānā (kas piemērojams līdz 2020. gadam) kā “Kopienas savienojuma punkts”. Leipcigas/Halles lidosta atrodas Vācijas centrālās daļas reģionā (tuvu piecām svarīgākajām Eiropas transporta tīkla asīm un Viseiropas koridoriem) starp asīm, kas ved no Eiropas ziemeļiem uz dienvidiem (proti, federālais autoceļš A 9) un no Eiropas rietumiem uz austrumiem (proti, federālais autoceļš A 14), ar piekļuvi dzelzceļa un autoceļu tīklam.
- (321) Turklāt, kā norādīja Vācijas iestādes, ņemot vērā tās atrašanās vietu Eiropas centrā un tās apkaimē esošo tirgu ar aptuveni 7 miljoniem personu 100 km rādiusā no lidostas, kā arī tās atrašanās vietu autoceļu un dzelzceļa infrastruktūras tuvumā, lidostai ir liels izaugsmes potenciāls. Kā norādīts 319. apsvērumā, gaisa kravu pārvadāšanas nozare uzrāda ievērojamus izaugsmes rādītājus (proti, vidējie izaugsmes rādītāji starptautiskā pasažieru transporta jomā laikā no 2007. līdz 2011. gadam ir aptuveni 5,0 % un attiecībā uz kravu pārvadājumiem – 4,3 %) ⁽⁷⁰⁾. Tomēr pašreizējo lidostu jaudu ietekmē nakts lidojumu ierobežojumi (skatīt 319. apsvērumu).
- (322) Kā norādīts 319. apsvērumā, paredzams, ka lidosta piedzīvos pakāpenisku, taču ievērojamu pieaugumu kravu pārvadājumu jomā. Attiecībā uz kravas apjomu Vācijas iestādes norādīja, ka salīdzinājumā ar citām lidostām Leipcigas/Halles lidostā vērojami pastāvīgi augsti izaugsmes rādītāji (2007. gadā apstrādāto kravu apjoms sasniedza 101 364 tonnas; šis rādītājs palielinājās līdz 442 453 tonnām 2008. gadā, 524 084 tonnām 2009. gadā un 663 059 tonnām 2010. gadā). Papildinot savu apgalvojumu, Vācijas iestādes norādīja, ka gaisa kravu apjoms pieauga par 18,5 % 2009. gadā un par 26,5 % 2010. gadā. Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju arī turpmāk ir paredzams kravas apjoma pieaugums. Šajā saistībā Vācijas iestādes paskaidroja, ka saskaņā ar prognozēm bija paredzams, ka gaisa kravu pārvadājumu apjoms līdz 2020. gadam sasniegtu aptuveni 820 000 tonnu ⁽⁷¹⁾. Tomēr Vācijas iestādes norādīja, ka šīs prognozes īstenosies jau 2015. gadā ⁽⁷²⁾. Paredzams, ka kravu pārvadājumu pakalpojumi turpinās pieaugt, jo īpaši ņemot vērā turpmākus nakts lidojumu ierobežojumus citās Vācijas lidostās (proti, Frankfurtē pie Mainas un citās).
- (323) Komisija atzīmē, ka projekta īstenošana pozitīvi ietekmēs visu reģionu un tā ekonomisko un sociālo attīstību. Vācijas iestādes norādīja, ka pašlaik lidostā darbojas 133 uzņēmumi ar kopskaitā 5 106 nodarbinātām personām 2010. gadā (14,4 % pieaugums salīdzinājumā ar 2009. gadu). Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju ieguldījumu projekts jo īpaši uzlabos piekļuvi reģionam un palielinās tā pievilcību ieguldītājiem un apmeklētājiem. Komisija atzīmē, ka to apstiprināja arī trešo personu piezīmes (skatīt 4. iedaļu). Turklāt tam būtu pozitīvi jāietekmē arī nodarbinātība, ņemot vērā to, ka Leipcigas/Halles reģionā bezdarba rādītāji (Saksijas reģionā bezdarbs ir 10,3 % apmērā, Saksijā-Anhaltē – 11,2 % apmērā) ievērojami pārsniedz valsts vidējos bezdarba rādītājus (6,9 % apmērā).
- (324) Tādēļ Komisija var secināt, ka infrastruktūras būvniecība un ekspluatācija atbilst precīzi definētam kopīgu interešu mērķim, kas ir tādas lidostas attīstība, kuras darbības lielā mērā ir saistītas ar gaisa kravu pārvadājumiem atbilstīgi Savienības politikai šajā jomā, pienācīgi ņemot vērā reģionālos aspektus, un tādējādi izskatāmajā gadījumā ir izpildīts šis saderīguma kritērijs.

6.5.2.2. Valsts iejaukšanās nepieciešamība

- (325) Valsts atbalsta pasākumam jābūt vērstam uz tādas situācijas radīšanu, kad atbalsts var nodrošināt būtiskus uzlabojumus, ko tirgus pats nevar nodrošināt, piemēram, novēršot tirgus nepilnības vai risinot tainīguma vai kohēzijas problēmas.

⁽⁷⁰⁾ IATA, Pasažieru un kravu pārvadājumu prognozes 2007.–2011. gadam, 2007. gada oktobris.

⁽⁷¹⁾ Pamatojoties uz aplēsēm līdz 2011. gadam.

⁽⁷²⁾ Pamatojoties uz 2011. gada aplēsēm.

- (326) Vācijas iestādes norādīja, ka Leipcigas/Halles lidosta cieš no ieguldījumu trūkuma vēsturisku apstākļu dēļ. Vācijas iestādes uzskatīja, ka finansējums attiecas tikai uz nepieciešamo un juridiski paredzēto minimumu gan atbalsta apjoma, gan atbalsta intensitātes ziņā. Turklāt, kā norādīja Vācijas iestādes, pasākumi attiecas uz ilgtermiņa infrastruktūras ieguldījumiem, kas risina lidostas vajadzības, ņemot vērā kravas un pasažieru transporta turpmāku pieaugumu. Vācijas iestādes apgalvoja, ka pasākumi nav ne nesamērīgi apjomīgi, ne arī nesamērīgi dārgi. Vācijas iestādes norādīja, ka izmaksas ir samazinātas līdz minimālajam līmenim pēc rūpīgi veiktas iepriekšējas plānošanas un izmaksu aplēsēm. Vācijas iestādes uzskata, ka nav iespējams vēl vairāk samazināt valsts finansējumu, jo tāda apmēra infrastruktūru nevar finansēt no lidostas ekspluatantu pašu resursiem.
- (327) Vācijas iestādes apgalvoja, ka ieņēmumi no lidostas pakalpojumiem nesedz infrastruktūras būvniecības izmaksas, un šā argumenta pamatojuma nolūkā norādīja uz pastāvošo finansējuma deficītu un hipotētisko novērtējumu.
- (328) Komisija secina, ka atbalsts projektam nodrošinātu tādu būtisku uzlabojumu, ko tirgus vien nespētu panākt, un tādēļ ir nepieciešama valsts iejaukšanās.

6.5.2.3. Atbalsta pasākuma piemērotība

- (329) Atbalsta pasākumam jābūt piemērotam politikas instrumentam attiecīgā kopīgu interešu mērķa sasniegšanai.
- (330) Kā paskaidrots 6.5.2.2. iedaļā, Vācijas iestādes ir pierādījušas, ka projekta finansējums kapitālieguldījumu veidā ir piemērots instruments, lai uzlabotu Leipcigas/Halles lidostas infrastruktūras stāvokli. Neviens cits mazāk kropļojošs atbalsta veids nevarētu nodrošināt finansējumu nepieciešamajiem infrastruktūras darbiem.
- (331) Komisija secina, ka izskatāmais atbalsta pasākums ir piemērots politikas instruments.

6.5.2.4. Stimulējošā ietekme

- (332) Atbalstam ir jāmaina attiecīgo uzņēmumu uzvedība tā, lai tie veiktu papildu darbību, ko tie neveiktu bez atbalsta vai veiktu ierobežotā vai atšķirīgā veidā vai vietā.
- (333) Pirmkārt, darbus pie atsevišķa ieguldījuma var uzsākt tikai pēc tam, kad ir iesniegts pieteikums piešķirējai iestādei. Ja darbi tiek uzsākti pirms pieteikuma iesniegšanas piešķirējai iestādei, jebkuru atbalstu, kas piešķirts attiecībā uz minēto atsevišķo ieguldījumu, uzskatīs par nesaderīgu ar iekšējo tirgu.
- (334) Vācijas iestādes norādīja, ka darbi netika uzsākti pirms atbalsta pieteikuma iesniegšanas piešķirējai iestādei. Tādējādi Komisija var secināt, ka šis kritērijs ir izpildīts.
- (335) Otrkārt, ieguldījumu projekts lidostā var būt ekonomiski pievilcīgs kā tāds. Tādēļ ir jāpārliecinās, ka bez valsts atbalsta ieguldījums netiktu veikts vai netiktu veikts tādā pašā apmērā. Ja tas tiešām tā ir, Komisija uzskatīs, ka atbalsta pasākumam ir stimulējoša ietekme.
- (336) Stimulējošo ietekmi nosaka hipotētiskā analizē, salīdzinot paredzētās darbības līmeņus ar atbalstu un bez tā.
- (337) Ja konkrēts hipotētiskais scenārijs nav zināms, stimulējošas ietekmes pastāvēšanu var pieņemt, ja pastāv kapitāla izmaksu finansējuma deficīts, tas ir, ja, balstoties uz *ex ante* darījumdarbības plānu, ir iespējams pierādīt, ka ieguldījuma dzīves ciklā pastāv starpība starp pozitīvajām un negatīvajām naudas plūsmām (ieskaitot ieguldījumu izmaksas pamatlīdzekļos), kas izteiktas neto pašreizējā vērtībā ⁽⁷³⁾.
- (338) Izskatāmajā gadījumā Vācijas iestādes iesniedza finansējuma deficīta aprēķinu, kurā finansējuma deficīts ir vismaz EUR 142,1 miliona apmērā (skatīt 5. tabulu. un 6. tabulu). Turklāt hipotētiskā scenārija vērtējums liecina, ka tad, ja infrastruktūras ieguldījumi būtu pilnībā finansēti aizdevumu veidā, lidosta nebūtu spējīga nodrošināt nepieciešamo finansējumu.

- (339) Tādējādi Komisija var secināt, ka ieguldījumu atbalstam ir stimulējoša ietekme.

⁽⁷³⁾ Tas neliedz paredzēt, ka turpmākie ieguvumi var kompensēt sākotnējos zaudējumus.

6.5.2.5. Atbalsta samērīgums (līdz minimumam ierobežots atbalsts)

- (340) Atbalsta summai jābūt ierobežotai līdz minimumam, kas nepieciešams, lai veicinātu papildu ieguldījumus vai darbību attiecīgajā apgabalā.
- (341) Lai ieguldījumu atbalsts lidostām būtu samērīgs, nedrīkst pārsniegt papildu izmaksas (atskaitot papildu ieņēmumus), kuras rodas no atbalstu saņemošā projekta/darbības veikšanas, salīdzinot ar alternatīvo projektu/darbību, kuru saņēmējs būtu veicis hipotētiskā scenārijā, t. i., nesaņemot valsts atbalstu. Ja konkrēts hipotētiskais scenārijs nav zināms, samērīga valsts atbalsta apjoms nedrīkstētu pārsniegt ieguldījumu projekta finansējuma deficītu (tā saukto "kapitāla izmaksu finansējuma deficītu"), kuru nosaka, pamatojoties uz *ex ante* darījumdarbības plānu, kā starpības starp pozitīvajām un negatīvajām naudas plūsmām (ieskaitot ieguldījumu izmaksas) neto pašreizējo vērtību ieguldījuma dzīves ciklā. Attiecībā uz ieguldījumu atbalstu darījumdarbības plānam būtu jāaptver konkrētā aktīva saimnieciskās izmantošanas periods.
- (342) Jebkurā gadījumā atbalsta intensitāte nedrīkst pārsniegt ieguldījumu projekta faktisko finansējuma deficītu.
- (343) Kā norādīts 6.5.2.2. un 6.5.2.3. iedaļā, Vācijas iestādes ir iesniegušas papildu aprēķinu par paziņotā projekta finansējuma deficītu EUR 142,1 miliona apmērā, pamatojot atbalsta intensitāti 75 % apmērā (skatīt 6. tabulu) ar nosacījumu, ka kapitālieguldījumi būtu veikti vienlaicīgi ar ieguldījumu veikšanu. Tomēr, tā kā kapitālieguldījumi tiks veikti tikai pēc Komisijas apstiprinājuma saņemšanas 2014. gadā, Vācijas iestāžu aplēstais finansējuma deficīts ir EUR 166,9 miljoni, kas pamato atbalsta intensitāti 88,1 % apmērā (skatīt 5. tabulu).
- (344) Tā kā attiecībā uz kravu pārvadājumu lidostām nav noteikts maksimāli pieļaujamās atbalsta intensitātes sliekšnis, atbalsta intensitāte ir ierobežota līdz ieguldījumu projekta finansējuma deficīta apmēram. Tādējādi Komisija var secināt, ka atbalsta summa ir samērīga un ierobežota līdz minimumam.

6.5.2.6. Izvairīšanās no nepamatotas negatīvas ietekmes uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm

- (345) Atbalsta negatīvā ietekme ir pienācīgi jāierobežo, lai pasākuma kopējā balance būtu pozitīva.
- (346) Lai vēl vairāk novērstu jebkādu kropļojumu, lidostai, tostarp jebkādiem ieguldījumiem, kuru veikšanai ir piešķirts atbalsts, jābūt pieejamiem visiem potenciālajiem izmantotājiem un tie nedrīkst būt paredzēti vienam konkrētam izmantotājam. Fizisku jaudas ierobežojumu gadījumā tās sadale būtu jāveic, pamatojoties uz atbilstīgiem, objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem.
- (347) Vācijas iestādes norādīja, ka pasākumi kopumā pozitīvi ietekmē konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm. Šajā saistībā Vācijas iestādes vispirms apstiprināja, ka visiem potenciālajiem izmantotājiem (aviosabiedrībām un kravu pārvadātājiem) jaunā infrastruktūra būs pieejama vienlīdzīgā un nediskriminējošā veidā.
- (348) Otrkārt, Vācijas iestādes norādīja, ka attiecīgajiem infrastruktūras pasākumiem nav ekspansīvs raksturs. Attiecībā uz jebkādiem iespējamiem Leipcijas/Halles lidostas konkurentiem Vācijas iestādes norādīja, ka Leipcijas/Halles lidostas apkaimē esošās lidostas nav specializējušās gaisa kravu pārvadājumos. Turklāt attiecībā uz Altenburgas-Nobitas, Berlīnes Brandenburgas, Drēzdenes, Erfurtes, Hofas, Magdeburgas, Magdeburgas-Kohštetes un Prāgas lidostu Vācijas iestādes norādīja, ka dažu minēto lidostu gadījumā ir pārāk lieli ģeogrāfiskie attālumi, savukārt citas lidostas atrodas atšķirīgos ekonomiskajos reģionos, pilnīgi atšķirīgas ir arī aptvēruma teritorijas, kā arī dažas lidostas ir pavisam nelielas.
- (349) Attiecībā uz citām Vācijas kravu lidostām Vācijas iestādes norādīja, ka Leipcijas/Halles lidostai ir ierobežota konkurence, jo Vācijas lielākajos gaisa kravu pārvadājumu centros (Frankfurtē pie Mainas, Minhenē un Ķelnē/Bonnā), kas konkurē ar Leipciju/Halli, ir vērojama jaudas pārslodze vai arī ir ierobežoti nakts lidojumi.
- (350) Saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju nav arī vērojama konkurences pārklāšanās ar citām Savienības kravu lidostām, galvenokārt Briseli un Vatrī. Attiecībā uz Vatrī lidostu Vācijas iestādes norādīja, ka tā ir pavisam maza lidosta un ka 2010. gadā Leipcijas/Halles lidostas gaisa kravu apjoms vairāk nekā 80 reizes pārsniedza Vatrī lidostas gaisa kravu apjomu. Attiecībā uz Briseles lidostu Vācijas iestādes norādīja, ka Leipcijas/Halles lidostā pēdējo gadu laikā bija vērojams kravas apjoma pieaugums, savukārt Briseles lidostā tajā pašā laikposmā bija vērojams kravas apjoma samazinājums. Turklāt saskaņā ar Vācijas iestāžu pausto informāciju Briseles lidostā bija ievērojami ierobežoti nakts lidojumi un tāpēc tās konkurence bija ierobežota.

- (351) Tādējādi Komisija var secināt, ka atbalsta negatīvā ietekme ir pietiekami ierobežota. Tādējādi Komisija var secināt, ka šis saderīguma kritērijs ir izpildīts.

6.5.2.7. Atbalsta pārredzamība

- (352) Vācijas iestādēm tiek atgādināts par pienākumu nodrošināt pārredzamību attiecībā uz detalizētas informācijas publicēšanu par piešķirto atbalstu, kā noteikts 2014. gada pamatnostādņu 8.2. iedaļā aviācijas jomā.

6.5.3. Secinājums

- (353) Tādēļ Komisija uzskata, ka izskatāmajā gadījumā ir izpildīti visi kopējie saderīguma nosacījumi atbilstīgi Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam.
- (354) Ņemot vērā veikto novērtējumu, Komisija secina, ka pasākums ir saderīgs ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ciktāl tas ir ierobežots līdz ieguldījuma projekta finansējuma deficīta finansēšanai.

7. SECINĀJUMS

- (355) Pamatojoties uz konstatējumu 6.1.1. iedaļā, *FLH* ir uzņēmums Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē. Saskaņā ar novērtējumu 6.1.2. iedaļā Komisija uzskata, ka pasākumu M5 (jaunā ugunsdzēsēju depo ēka), M9 (ugunsdzēsības aprīkojums) un M8 (helikopteru lidlauks) finansējums ir uzskatāms par sabiedriskās kārtības jomā esošu finansējumu. Saskaņā ar novērtējumu 6.1.2. iedaļā visu pārējo pasākumu finansējumu nevar atbrīvot no rūpīgas pārbaudes atbilstīgi Savienības valsts atbalsta noteikumiem.
- (356) Ņemot vērā 6.2.1. iedaļā izklāstītos apsvērumus, Komisija uzskata, ka *FLH* dalībnieku aizdevumi tika piešķirti ar tirgus nosacījumiem un tādējādi tie nav uzskatāmi par valsts atbalstu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē.
- (357) Ņemot vērā 6.3. iedaļā minētos argumentus, Komisija uzskata, ka *FLH* atbalstam piešķirtais publiskais finansējums kapitālieguldījumu veidā ir uzskatāms par valsts atbalstu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē. Tā kā kapitālieguldījumu veikšanai ir nepieciešams saņemt Komisijas lēmumu un tie netika nodoti *FLH* rīcībā, Komisija uzskata, ka Vācijas iestādes ir ņēmušas vērā Līguma 108. panta 3. punktā paredzēto aizliegumu.
- (358) Saskaņā ar novērtējumu 6.5. iedaļā Komisija uzskata, ka izskatāmajā gadījumā ir izpildīti visi kopējie saderīguma nosacījumi atbilstīgi Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam. Tādēļ Komisija secina, ka minētie pasākumi ir saderīgi ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ciktāl tie ir ierobežoti līdz ieguldījumu projekta finansējuma deficīta finansēšanai.
- (359) Komisija norāda, ka 2014. gada 17. jūnijā Vācijas iestādes informēja Komisiju, ka tās izņēmuma kārtā piekrīt, ka šis lēmums tiek pieņemts angļu valodā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Flughafen Leipzig / Halle GmbH atbalstam piešķirtie dalībnieku aizdevumi nav valsts atbalsts Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta nozīmē.

2. pants

1. Ciktāl kapitālieguldījumi uzņēmumā *Flughafen Leipzig / Halle GmbH* sedz sabiedriskās kārtības jomā esošas izmaksas, par kurām lidostas ekspluatantam ir tiesības saņemt atlīdzību atbilstīgi *LuftSiG* 8. panta 3. punktam, un helikopteru lidlauka izmaksas, tie nav uzskatāmi par valsts atbalstu Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta nozīmē.

2. Ciktāl kapitālieguldījumi uzņēmumā *Flughafen Leipzig / Halle GmbH* ir ierobežoti līdz ieguldījumu projekta finansējuma deficītam un nesedz izmaksas, kas attiecas uz sabiedriskās kārtības jomu, kā noteikts 1. punktā, tie ir uzskatāmi par valsts atbalstu, kas ir saderīgs ar iekšējo tirgu atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam.

3. Ciktāl kapitālieguldījumu summa pārsniedz summas, kas atzītas par saderīgām ar iekšējo tirgu 1. un 2. punktā, tie ir uzskatāmi par valsts atbalstu, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Vācijas Federatīvajai Republikai.

Briselē, 2014. gada 23. jūlijā

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA*

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2015/1470**(2015. gada 30. marts)****par valsts atbalstu SA.38517 (2014/C) (ex 2014/NN), ko īstenoja Rumānija – Šķīrējtiesas 2013. gada 11. decembra nolēmums lietā *Micula* pret Rumāniju**

(izziņots ar dokumenta numuru C(2015) 2112)

(Autentisks ir tikai teksts rumāņu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

uzaicinājusi ieinteresētās personas iesniegt piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem ⁽²⁾ un ņemot vērā šīs piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Saskaņā ar 2013. gada 11. decembra nolēmumu ("Nolēmums") Starptautiskā Investīciju strīdu izšķiršanas centra ("ICSID") aizgādībā izveidotā šķīrējtiesa ("Šķīrējtiesa") lietā *Micula u. c. pret Rumāniju* ⁽³⁾ piesprieda Rumānijai maksāt pieciem prasītājiem (brāļiem *Viorel* un *Ioan Micula* un uzņēmumiem *S.C. European Food S.A.*, *S.C. Starmill S.R.L.* un *S.C. Multipack*, kuru īpašnieki ir brāļi *Micula*; kopīgi – "prasītāji") kompensāciju RON 376 433 229 (aptuveni EUR 82 miljoni ⁽⁴⁾) par to, ka Rumānija nenodrošināja taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret prasītāju ieguldījumiem, tādējādi pārkāpjot 2. panta 3. punktu Nolīgumā par ieguldījumu veicināšanu un savstarpējo aizsardzību ("*BIT*"), kas noslēgts starp Zviedrijas Karalistes valdību un Rumānijas valdību ⁽⁵⁾. Turklāt Šķīrējtiesa nolēma, ka attiecībā uz minēto summu ir jāuzkrājas procentiem, līdz Rumānija pilnīgi īsteno tās Nolēmumu. Tādējādi līdz 2013. gada 11. decembrim kopējā summa, ko Rumānija bija parādā prasītājiem, sasniedza RON 791 882 452 (aptuveni EUR 178 miljonus ⁽⁶⁾).
- (2) Komisijas dienesti 2014. gada 31. janvāra vēstulē informēja Rumānijas iestādes, ka Nolēmuma jebkura īstenošana vai izpilde būtu uzskatāma par jaunu atbalstu un būtu paziņojama Komisijai.
- (3) Rumānijas iestādes 2014. gada 20. februārī informēja Komisijas dienestus, ka tās ir daļēji īstenojušas Nolēmumu, t. i., tās ir atļidzinājušas daļu no kompensācijas, ko Šķīrējtiesa piesprieda prasītājiem, dzēšot nodokļu parādu, kuru viens prasītājs, proti, uzņēmums *S.C. European Food S.A.*, bija parādā Rumānijas iestādēm. Šādi dzēstais nodokļu parāds sasniedza RON 337 492 864 (aptuveni EUR 76 miljonus ⁽⁷⁾). Rumānija arī lūdza Komisijas dienestiem sniegt skaidrojumu par iespēju maksāt atlikušo summu fiziskai personai (brāļiem *Viorel* un *Ioan Micula* vai jebkurai citai fiziskai personai, uz kuru var attiecināt prasību).
- (4) Komisijas dienesti 2014. gada 12. martā pieprasīja Rumānijai papildu informāciju par paredzēto Nolēmuma turpmāko īstenošanu vai izpildi, un Rumānija to sniedza 2014. gada 26. marta vēstulē.

⁽¹⁾ No 2009. gada 1. decembra EK līguma 87. un 88. pants attiecīgi kļuva par Līguma 107. un 108. pantu. Abu pantu noteikumu kopumi būtībā ir vienādi. Šajā lēmumā atsaucies uz Līguma 107. un 108. pantu vajadzības gadījumā jāsaprot kā atsaucies uz EK līguma 87. un 88. pantu. Ar Līgumu tika ieviestas arī dažas izmaiņas terminoloģijā, piemēram, "Kopiena" aizstāja ar "Savienība" un "kopējais tirgus" ar "iekšējais tirgus". Šajā lēmumā ir izmantota Līguma terminoloģija.

⁽²⁾ OV C 393, 7.11.2014., 27. lpp.

⁽³⁾ ICSID lieta Nr. ARB/05/20, *Ioan Micula, Viorel Micula, S.C. European Food S.A., S.C. Starmill S.R.L. un S.C. Multipack SRL* pret Rumāniju, 2013. gada 11. decembra galīgais nolēmums.

⁽⁴⁾ Eiropas Centrālās bankas atsaucies valūtas maiņas kurss 2013. gada 11. decembrī: EUR 1 = RON 4,45.

⁽⁵⁾ BIT stājās spēkā 2003. gada 1. aprīlī.

⁽⁶⁾ Skatīt 4. zemsvītras piezīmi.

⁽⁷⁾ Eiropas Centrālās bankas atsaucies valūtas maiņas kurss 2014. gada 15. janvārī: EUR 1 = RON 4,52.

- (5) Komisijas dienesti 2014. gada 1. aprīlī brīdināja Rumānijas iestādes par iespēju izdot atbalsta pārtraukšanas rīkojumu, lai nodrošinātu, ka vairs netiks izmaksāts neviens nesaderīgs valsts atbalsts, un lūdza Rumānijai sniegt piezīmes par šo jautājumu. Rumānija 2014. gada 7. aprīļa vēstulē paziņoja, ka tā nevēlas sniegt piezīmes par atbalsta pārtraukšanas rīkojumu, ko, iespējams, izdos Komisija.
- (6) Komisija 2014. gada 26. maija vēstulē informēja Rumāniju par savu lēmumu izdot atbalsta pārtraukšanas rīkojumu ("pārtraukšanas rīkojums") atbilstīgi Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999⁽⁸⁾ 11. panta 1. punktam, liekot Rumānijai pārtraukt jebkādu rīcību, kuras rezultātā var notikt tās Nolēmuma daļas īstenošana vai izpilde, kas vēl nav samaksāta, jo tā var būt nelikumīga valsts atbalsta izmaksāšana, kamēr Komisija nav pieņēmusi galīgo lēmumu par minētā valsts atbalsta sadarbību ar iekšējo tirgu.
- (7) Komisija 2014. gada 1. oktobra vēstulē informēja Rumāniju, ka tā ir nolēmusi sākt Līguma 108. pantu 2. punktā paredzēto procedūru ("lēmums par procedūras sākšanu") attiecībā uz to, ka Rumānija 2014. gada sākumā⁽⁹⁾ ir daļēji īstenojusi Nolēmumu, kā arī attiecībā uz jebkuru turpmāku Nolēmuma īstenošanu vai izpildi.
- (8) Komisijas lēmums sākt procedūru tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*⁽¹⁰⁾ 2014. gada 7. novembrī. Minētajā lēmumā Komisija aicināja ieinteresētās puses iesniegt savas piezīmes.
- (9) Rumānija 2014. gada 26. novembrī iesniedza piezīmes saistībā ar lēmumu par procedūras sākšanu. Prasītāji iesniedza piezīmes kā ieinteresētā persona 2014. gada 8. decembrī – pēc tam, kad Komisija noraidīja viņu lūgumu pagarināt termiņu piezīmju iesniegšanai. Prasītāju piezīmes tika pārsūtītas Rumānijai, kurai tika dota iespēja paust savu viedokli; Rumānijas apsvērumi par prasītāju piezīmēm tika saņemti 2015. gada 27. janvārī.
- (10) Prasītāji arī lūdza piekļuvi visai sarakstei starp Komisiju un Rumāniju, kas ietverta lietas materiālos. Lūgums tika noraidīts 2014. gada 19. decembrī, un noraidījums tika apstiprināts 2015. gada 2. martā.
- (11) Rumānijas iestādes 2015. gada 9. un 11. marta vēstulē informēja Komisiju, ka laikposmā no 2015. gada 5. februāra līdz 25. februārim tiesu izpildītājs konfiscēja Finanšu ministrijai papildu summu RON 9 197 482 apmērā un ka Finanšu ministrija brīvprātīgi iemaksāja atlikušo summu (t. i., RON 466 760 066)⁽¹¹⁾ bloķētā kontā, kas atvērts piecu prasītāju vārdā.

2. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

Rumānijā piemērojamie valsts atbalsta tiesību akti pirms tās pievienošanās Savienībai

- (12) Eiropas nolīgums ("Nolīgums") starp Eiropas Kopieniem ("Kopiena") un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Rumāniju, no otras puses, stājās spēkā 1995. gada 1. februārī⁽¹²⁾. Nolīguma mērķis bija sagatavot Rumānijas pievienošanās Savienībai. Nolīguma 64. panta 1. punkta iii) apakšpunktā bija noteikts, ka jebkurš valsts atbalsts, kas izkropļo vai draud izkropļot konkurenci, dodot priekšroku atsevišķiem uzņēmumiem vai atsevišķu preču ražošanai, ciktāl tas var ietekmēt tirdzniecību starp Savienību un Rumāniju, nav saderīgs ar Nolīguma pienācīgu darbību. Saskaņā ar Nolīguma 64. panta 2. punktu visas darbības, kas ir pretrunā šim pantam, bija jānovērtē "uz kritēriju pamata, kas izriet no Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma 85., 86. un 92. panta noteikumu piemērošanas" (tagad Līguma 101., 102. un 107. pants). Šī dinamiskā atsauce uz "kritērijiem, kas izriet no noteikumu piemērošanas" attiecas uz visiem Savienības noteikumiem par valsts atbalstu, tostarp tiem, kas reglamentē reģionālā valsts atbalsta piešķiršanu⁽¹³⁾. Papildus materiāltiesiskajam pienākumam ievērot Savienības valsts atbalsta tiesību

⁽⁸⁾ Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

⁽⁹⁾ Skatīt 3. apsvērumu.

⁽¹⁰⁾ Skatīt 2. zemsvītras piezīmi.

⁽¹¹⁾ Papildu RON 6 028 608 ir pārskaitīti bloķētajā kontā kā kompensācija par izpildes izmaksām.

⁽¹²⁾ OV L 357, 31.12.1994., 2. lpp.

⁽¹³⁾ Skatīt arī īstenošanas noteikumu 2. pantu ES un Rumānijas Asociācijas padomes 2001. gada 10. aprīļa Lēmumā Nr. 4/2000 par īstenošanas noteikumu pieņemšanu, lai piemērotu valsts atbalsta noteikumus, kas minēti 64. panta 1. punkta iii) apakšpunktā un 2. punktā, atbilstīgi 64. panta 3. punktam Eiropas nolīgumā par asociācijas izveidi starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Rumāniju, no otras puses, kā arī minētā nolīguma 2. protokola par Eiropas Ogļu un tērauda kopienas (EOTK) ražojumiem 9. panta 1. punkta iii) apakšpunktā un 2. punktā (OV L 138, 22.5.2001., 16. lpp.).

aktus Rumānijai Nolīguma 69. un 71. pantā bija paredzēts pienākums saskaņot valsts tiesību aktus ar *acquis communautaire*, skaidri minot Savienības konkurences tiesības un tādejādi Savienības valsts atbalsta tiesību normu, kas ir to sastāvdaļa. Attiecīgi Nolīgumā bija paredzēti pienākumi Rumānijai, un Rumānija tos pildīja, lai atbilstu visam Savienības valsts atbalsta tiesību normu kopumam. Turklāt pēc tam, kad valsts parlaments Nolīgumu ratificēja ar Likumu Nr. 20/1993 un tas 1993. gada 12. aprīlī tika publicēts valsts oficiālajā vēstnesī⁽¹⁴⁾, Nolīgums kļuva par valsts tiesiskā regulējuma daļu.

- (13) Lai izpildītu Nolīgumā paredzēto saskaņošanas pienākumu, 1999. gadā Rumānija pieņēma Likumu Nr. 143/1999 par valsts atbalstu ("Valsts atbalsta likums"), kas stājās spēkā 2000. gada 1. janvārī. Minētajā likumā bija ietverta tāda pati valsts atbalsta definīcija kā Nolīguma 64. pantā un Savienības tiesību aktos. Ar minēto likumu tika izraudzīta arī Rumānijas Konkurences padome⁽¹⁵⁾ un Rumānijas Konkurences birojs⁽¹⁶⁾ kā valsts atbalsta uzraudzības iestādes, kas ir kompetentas izvērtēt tāda valsts atbalsta saderību, kuru Rumānija piešķir uzņēmumiem⁽¹⁷⁾, un noteikta procedūra, kas jāievēro valsts atbalsta paziņošanas un atļaušanas gadījumā un kas izstrādāta, pamatojoties uz Līguma 108. pantu.

Ieguldījumu stimulu shēma

- (14) Rumānija 1998. gada 2. oktobrī pieņēma Valdības ārkārtas rīkojumu 24/1998 ("VĀR 24"), kurā atsevišķiem ieguldītājiem nelabvēlīgos reģionos piešķīra virkni stimulu, *inter alia*:

— atbilstīgi 6. panta 1. punkta a) apakšpunktam – atbrīvojumu no muitas nodokļiem un pievienotās vērtības nodokļa par mehānismiem, instrumentiem, iekārtām, aprīkojumu, transportlīdzekļiem un citām precēm, uz kurām attiecas nolietojums un kuras ir importētas vai ražotas iekšzemē ar mērķi veikt ieguldījumus minētajā reģionā ("mehānismu atvieglojums"),

— atbilstīgi 6. panta 1. punkta b) apakšpunktam – muitas nodokļu atmaksāšanu par izejvielām, rezerves daļām un/vai komponentiem, kas vajadzīgi, lai ieguldītājs pats ražotu minētajā reģionā ("izejvielu atvieglojums"),

— atbilstīgi 6. panta 1. punkta c) apakšpunktam – atbrīvojumu no peļņas nodokļa laikposmā, kurā attiecīgā teritorija ir pasludināta par nelabvēlīgu reģionu ("peļņas nodokļa atvieglojums").

- (15) Rumānijas valdība noteica, kuri reģioni būtu jāpasludina par nelabvēlīgiem un uz cik ilgu laiku, nepārsniedzot 10 gadu termiņu. Ar 1999. gada 25. marta lēmumu, kas stājās spēkā 1999. gada 1. aprīlī, valdība deklarēja Štejas-Nučetas raktuvju rajonu Bihoras apgabalā par nelabvēlīgu reģionu uz 10 gadiem.

- (16) Rumānijas Konkurences padome 2000. gada 15. maijā pieņēma Lēmumu Nr. 244/2000, kurā tā konstatēja, ka vairāki stimuli, kas tiek piedāvāti saskaņā ar VĀR 24, kropļo konkurenci. Tā uzskatīja, ka "[a]tbrīvojums no muitas nodokļa par izejvielām ir uzskatāms par valsts atbalstu darbībai (..), kas izraisa konkurences kropļošanu", un nolēma, ka "muitas nodokļu atmaksāšana par importētajām izejvielām, rezerves daļām un/vai komponentiem, kas vajadzīgi pašu ražošanas vajadzībām kādā reģionā, (..) ir jāsvīturo". Šis lēmums tika pieņemts saistībā ar Reģionālās attīstības valsts aģentūras (atbalsta piešķirējs atbilstīgi VĀR 24) paziņojumu Konkurences padomei (saskaņā ar Likumu Nr. 143/1999) par paredzētajiem VĀR 24 grozījumiem, kuri iekļauti Valdības ārkārtas rīkojuma 75/2000 ("VĀR 75") projektā. Papildus citiem paziņotajiem grozījumiem Rumānijas likumdevējs paredzēja aizstāt muitas nodokļu atmaksāšanu atbilstīgi VĀR 24 6. panta 1. punkta b) apakšpunktam (izejvielu atvieglojums) ar atbrīvojumu no muitas nodokļiem par importētajām izejvielām, rezerves daļām un/vai komponentiem, kas vajadzīgi pašu ražošanas vajadzībām. Lēmumā Nr. 244/2000 Konkurences padome piešķīra nosacītu atļauju izstrādāt VĀR 75, ja tiek ievēroti šādi nosacījumi: i) atvieglojumi saskaņā ar VĀR 24 6. panta 1. punkta b) apakšpunktu būtu jāatceļ, un plānotais grozījums, kurā paredzēts aizstāt muitas nodokļu atmaksāšanu ar atbrīvojumu no muitas nodokļiem, būtu jāatsauc, un ii) paredzētie grozījumi VĀR 24 6. panta 1. punkta c) apakšpunktā (peļņas nodokļa atvieglojums) būtu jāattiecinā tikai uz peļņu, kas tiek ieguldīta atkārtoti.

⁽¹⁴⁾ *Monitorul Oficial*, pirmā daļa, Nr. 73, 1993. gada 12. aprīlis.

⁽¹⁵⁾ Konkurences padome bija un ir autonoma administratīva iestāde konkurences tiesību un valsts atbalsta tiesību jomā ar regulatīvām un izmeklēšanas pilnvarām, un tā ir līdzīga Eiropas Komisijai konkurences un valsts atbalsta tiesību jomā.

⁽¹⁶⁾ Konkurences birojs bija specializēta iestāde valdības pakļautībā. Galvenie šā biroja pienākumi bija šādi: i) veikt izmeklēšanas un izpētīt tiesību normu un Konkurences padomes lēmumu īstenošanas efektivitāti; ii) uzraudzīt valsts struktūru un valsts uzņēmumu noteiktās cenas; un iii) nodrošināt valsts atbalsta pārredzamību, kā arī uzraudzīt valsts atbalsta izdevumus un ziņot par tiem.

⁽¹⁷⁾ Atbilstīgi Lēmuma Nr. 4/2000 īstenošanas noteikumu 1. pantam ES un Rumānijas Asociācijas padome izraudzījās Konkurences padomi un Konkurences biroju kā Rumānijas struktūras, kas ir atbildīgas par to, lai tiktu izpēta un novērtēta valsts atbalsta saderība ar 1995. gada Eiropas nolīgumu.

- (17) VĀR 75 stājās spēkā 2000. gada 1. jūlijā. Tomēr VĀR 75 pēc pieņemšanas neatbilda Konkurences padomes nosacījumiem, kas paredzēja atcelt izejvielu atvieglojumu un atsaukt plānoto grozījumu. Tā vietā tajā tika grozīts VĀR 24 6. panta 1. punkta b) apakšpunkts, aizstājot muitas nodokļu atmaksāšanu atbilstīgi izejvielu atvieglojumam ar atbrīvojumu no muitas nodokļiem par importētajām izejvielām, un tas bija tiešā pretrunā Lēmumam Nr. 244/2000.
- (18) Konkurences padome apstrīdēja tās lēmuma neizpildi Bukarestes apelācijas tiesā, kas tomēr 2001. gada 26. janvārī noraidīja prasību kā nepieņemamu⁽¹⁸⁾. Nepieņemamība tika pamatota ar to, ka VĀR 75 tiek uzskatīts par tiesību aktu, nevis administratīvu aktu, kura likumību Konkurences padome nevar apstrīdēt saskaņā ar Likumu Nr. 143/1999, un ka jebkādi konflikti starp tiesību normām ir jāatrisina valdībai un parlamentam bez tiesas iejaukšanās. Rumānijas Augstākā kasācijas tiesa noraidīja Konkurences padomes pārsūdzību par apelācijas tiesas 2002. gada 19. februāra lēmumu kā nepieņemamu līdzīgu iemeslu dēļ⁽¹⁹⁾.
- (19) Rumānija 2000. gada februārī sāka pievienošanās sarunas ar Savienību. Konkurences politika, tostarp atbilstība Savienības valsts atbalsta noteikumiem, bija daļa no šīm sarunām. Saistībā ar šīm sarunām Savienības 2001. gada 21. novembra kopējā nostājā norādīts, ka "ir vairākas jau spēkā esošas, kā arī jaunas nesaderīgas atbalsta shēmas, kas nav saskaņotas ar *acquis*", tostarp "atvieglojumi, kas paredzēti saskaņā ar [VĀR 24 un VĀR 75]"⁽²⁰⁾.
- (20) Rumānija 2004. gada 31. augustā atcēla visus stimulus, kas paredzēti saskaņā VĀR 24, kurā grozījumi izdarīti ar VĀR 75, izņemot peļņas nodokļa atvieglojumu. VĀR 24 stimulu atcelšana stājās spēkā 2005. gada 22. februārī. Ziņojumā, kas pievienots aktam, ar kuru atceļ VĀR 24, kas grozīts ar VĀR 75, ir paskaidrots, ka: "[I]ai izpildītu Kopienas valsts atbalsta noteikumu kritērijus un arī pabeigtu sarunas saskaņā ar nodaļu Nr. 6 – Konkurences politika, valsts tiesību aktos ir jāizslēdz jebkāda valsts atbalsta forma, kas neatbilst *acquis communautaire* šajā jomā, un šajā saistībā ir ierosināts atcelt (...) Valdības ārkārtas rīkojuma 24/1998 par mazāk labvēlīgiem apgalbiem 6. panta 1. punkta b), d) un e) apakšpunkta noteikumus (...)"⁽²¹⁾.

Prasītāju ieguldījumi un ICSID šķīrējtiesas process

- (21) Divtūkstošo gadu sākumā prasītāji veica konkrētus ieguldījumus Štejas-Nučetas rajonā, Bihoras apgabalā, Rumānijā. Uzņēmums S.C. *European Food S.A.* 2000. gada 1. jūnijā ieguva pastāvīga ieguldītāja sertifikātu ("PIS"), bet uzņēmumi S.C. *Starmill S.R.L.* un S.C. *Multipack* ieguva PIS 2002. gada 17. maijā, tādējādi šie uzņēmumi bija tiesīgi izmantot shēmas, kas izveidotas ar VĀR 24, kurā grozījumi izdarīti ar VĀR 75, attiecībā uz ieguldījumiem, ko tie, sākot no minētajiem datumiem, veica Štejas-Nučetas rajonā Bihoras apgabalā Rumānijā.
- (22) Rumānija un Zviedrija 2003. gadā noslēdza *BIT*, kas nodrošināja katras valsts ieguldītājiem (tostarp attiecībā uz ieguldījumiem, kas veikti pirms *BIT*⁽²²⁾ stāšanās spēkā) konkrētus aizsargpasākumus, ja tie veica ieguldījumus otrā valstī. *BIT inter alia* garantēja, ka uzņēmējvalstī pret ieguldījumiem attieksies taisnīgi un vienlīdzīgi, to interpretējot tā, ka ir iekļauta arī ieguldītāju tiesiskās palāpības aizsardzība. Tas arī ļāva ieguldītājiem sākt tiesvedību starptautiskā šķīrējtiesā, ja viņi uzskatīja, ka uzņēmējvalsts ir aizskārusi viņu *BIT* paredzētās tiesības. Tā kā brāļiem Micula ir Zviedrijas pilsonība, viņi apgalvoja, ka uz viņu ieguldījumiem Rumānijā attiecas *BIT*.
- (23) Reaģējot uz VĀR 24 paredzēto ieguldījumu stimulu atcelšanu, 2005. gada 28. jūlijā prasītāji lūdza izveidot šķīrējtiesu saskaņā ar *BIT* strīdu izšķiršanas noteikumiem. Šķīrējtiesa 2008. gada 24. septembra lēmumā konstatēja, ka prasītāju prasības ir pieņemamas. Prasītāji sākotnēji lūdza atjaunot VĀR 24 ieguldījumu stimulus, kas tika atcelti 2005. gada 22. februārī. Tomēr tiesvedības laikā 2009. gadā prasītāji daļēji atsauc savu prasību un pieprasīja kompensāciju par zaudējumiem, kas radušies saistībā ar VĀR 24 stimulu atcelšanu. Prasītāji apgalvoja, ka, atceļot

⁽¹⁸⁾ Civiltiesas spriedums Nr. 26; skatīt Nolēmuma 219. punktu.

⁽¹⁹⁾ Skatīt Nolēmuma 224. punktu.

⁽²⁰⁾ Eiropas Savienības 2001. gada 21. novembra kopējā nostāja, CONF-RO 43/01, 4. lpp. Pieteikuma iesniedzējas valsts pievienošanās procesa laikā Komisija regulāri ierosina un Padome pieņem tā sauktās kopējās nostājas, kurās tiek vērtēts kandidātvalsts progress saistībā ar atbilstību pievienošanās kritērijiem.

⁽²¹⁾ VĀR 94/2004 pievienotais Pamatojuma ziņojums, 2004. gada 26. augusts, 12. un 13. lpp.

⁽²²⁾ *BIT* 9. panta 1. punkts.

stimulus, Rumānija ir pārkāpusi viņu tiesisko palāvību, ka šie stimuli pēc būtības būs pieejami līdz 2009. gada 1. aprīlim. Tādējādi saskaņā ar prasītāju teikto Rumānija nav pildījusi savas saistības nodrošināt taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi, kas viņiem pienācās kā Zviedrijas ieguldītājiem atbilstīgi BIT 2. panta 3. punktam.

- (24) Šķīrējtiesas procesa gaitā Komisija iesaistījās kā *amicus curiae*. Izsakot savu viedokli 2009. gada 20. jūlijā, Komisija paskaidroja, ka VĀR 24 stimuli ir “nesaderīgi ar Kopienas noteikumiem par reģionālo atbalstu. Proti, saistībā ar stimulus nav ievērotas Kopienas tiesību prasības attiecībā uz attiecināmām izmaksām un atbalsta intensitāti. Turklāt atvieglojumi ir darbības atbalsts, kas saskaņā ar reģionālā atbalsta noteikumiem ir aizliegti”.
- (25) Komisija arī norādīja, ka “[j]ebkurš nolēmums atjaunot Rumānijas atceltās privilēģijas vai piešķirt prasītājiem kompensāciju par šo privilēģiju zaudējumu varētu izraisīt tāda jauna atbalsta piešķiršanu, kas nav saderīgs ar EK līgumu”. Tā arī informēja Šķīrējtiesu, ka “[j]ebkura tāda lēmuma izpilde, kas liek Rumānijai atjaunot ieguldījumu shēmas, kuras pievienošanās sarunu laikā atzītas par nesaderīgām ar iekšējo tirgu] tādējādi nevar notikt, ja tā ir pretrunā ES valsts atbalsta politikas noteikumiem”.
- (26) Šķīrējtiesa 2013. gada 11. decembra Nolēmumā konstatēja, ka, atceļot VĀR 24 stimulus, Rumānija “ir pārkāpusi prasītāju tiesisko palāvību attiecībā uz VĀR 24 stimulu pieejamību” līdz 2009. gada 1. aprīlim⁽²³⁾. Turklāt Šķīrējtiesa secināja, ka, izņemot ieguldītāju VĀR 24 paredzēto saistību saglabāšanu pēc attiecīgo stimulu atcelšanas, “Rumānijas īstenotā stimulu atcelšana bija saprātīga rīcība racionālas politikas nodrošināšanai”⁽²⁴⁾. Tomēr Šķīrējtiesa turpinājumā norādīja, ka⁽²⁵⁾ “[š]is secinājums neietekmē Šķīrējtiesas iepriekš minēto atzinumu (..), ka Rumānija apdraudēja prasītāju tiesisko palāvību attiecībā uz stimulu turpmāku pieejamību līdz 2009. gada 1. aprīlim. Tādējādi Rumānijas rīcība, lai gan lielākoties pienācīgi un šauri pielāgota racionālas politikas nodrošināšanai, bija netaisnīga vai nevienlīdzīga attiecībā uz prasītājiem”.

Šķīrējtiesa noslēdza savu analīzi, norādot, ka⁽²⁶⁾, “[a]tceļot VĀR 24 stimulus līdz 2009. gada 1. aprīlim, Rumānija nerīkojās nepamatoti vai ļaunprātīgi (izņemot to, ka [Rumānija] rīkojās nepamatoti, saglabājot ieguldītāju saistības pēc stimulu atcelšanas). Tomēr Šķīrējtiesa ar balsu vairākumu secina, ka Rumānija ir pārkāpusi prasītāju tiesisko palāvību, ka šie stimuli pēc būtības būs pieejami tādā pašā formā kā līdz 2009. gada 1. aprīlim. Rumānija arī nerīkojās pārrēdzami, nepaziņojot prasītājiem laicīgi, ka režīms tiks izbeigts pirms paredzētā termiņa beigām. Tāpēc Šķīrējtiesa konstatē, ka Rumānija nespēja “nodrošināt taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret prasītāju investīcijām” BIT 2. panta 3. punkta izpratnē”.

- (27) Turklāt Šķīrējtiesa nolēma, ka Rumānijai jāatlīdzina prasītājiem zaudējumi⁽²⁷⁾. Kopumā Šķīrējtiesa piesprieda prasītājiem RON 376 433 229 un procentus. Zaudējumi bija atlīdzināmi šādi: tiesa noteica, ka Rumānijai jāmaksā prasītājiem RON 85,1 miljonu⁽²⁸⁾ liela zaudējumu atlīdzība par cukura izmaksu pieaugumu (saistībā ar importu, par kuru prasītājiem bija jāmaksā muitas nodokļi pēc izejvielu atvieglojuma atcelšanas), RON 17,5 miljonus⁽²⁹⁾ liela zaudējumu atlīdzība par izejvielu, izņemot cukura un polietilēntereftalāta (PET)⁽³⁰⁾, izmaksu pieaugumu, RON 18,1 miljonu⁽³¹⁾ liela zaudējumu atlīdzība par to, ka nav iespējams uzkrāt cukuru par zemākām cenām, un RON 255,7 miljoni⁽³²⁾ liela zaudējumu atlīdzība par zaudēto peļņu, ko radīja gatavo preču pārdošanas apjoma

⁽²³⁾ Nolēmuma 725. punkts.

⁽²⁴⁾ Nolēmuma 827. punkts.

⁽²⁵⁾ Skatīt 24. zemsvītras piezīmi.

⁽²⁶⁾ Nolēmuma 872. punkts.

⁽²⁷⁾ Nolēmuma 875. punkts un nākamie punkti.

⁽²⁸⁾ Šī summa ir aprēķināta par importu, kas veikts 2005. gada 22. februārī un 2009. gada 31. martā.

⁽²⁹⁾ Skatīt 28. zemsvītras piezīmi.

⁽³⁰⁾ Prasītāji lūdza kompensēt PET izmaksu pieaugumu. Tomēr Šķīrējtiesa noraidīja šo prasību, pamatojoties uz to, ka prasītāji faktiski nekad nebija guvuši labumu no izejvielu atvieglojuma attiecībā uz PET importu.

⁽³¹⁾ Šī summa ir aprēķināta, pamatojoties uz muitas nodokļiem, kurus iekasē par importēto cukuru un no kuriem varētu izvairīties, ja prasītājam būtu iespēja uzkrāt cukuru pirms VĀR paredzētā termiņa beigām (proti, 2009. gada 1. aprīļa). Salīdzinošā rādītāja pamatā ir 2004./2005. gada krājumi.

⁽³²⁾ Zaudētā peļņa ir aprēķināta par 2004.–2008. gada periodu attiecībā uz tirgus daļu zaudējumiem bezalkoholisko dzērienu un citu produktu, kas nesatur cukuru, jomā. Prasība ir saistīta ar to, ka pēc VĀR stimulu atcelšanas pieauga izmaksas, kas izraisīja cenu paaugstināšanos un tādējādi samazināja tirgus daļu.

zaudējums. Turklāt Šķirējtiesa piesprieda Rumānijai maksāt procentus (ROBOR plus 5 %), kas aprēķināti no 2007. gada 1. marta attiecībā uz cukura un citu izejvielu izmaksu pieaugumu, no 2009. gada 1. novembra attiecībā uz nespēju uzkrāt cukuru un no 2008. gada 1. maija attiecībā uz zaudēto peļņu. Kā norādīts tabulā, Nolēmuma pieņemšanas dienā prasītājiem paredzētā pamatsumma un procenti sasniedza RON 791 882 452.

Nolēmumā prasītājiem piespriedā zaudējumu atlīdzība un procenti

Piespriedā zaudējumu atlīdzība	Summa (RON)	Procenti aprēķināti no
Cukura izmaksu pieaugums	85 100 000	2007. gada 1. marta
Izejvielu, izņemot cukura vai PET, izmaksu pieaugums	17 500 000	2007. gada 1. marta
Zaudētā iespēja uzkrāt cukuru	18 133 229	2009. gada 1. novembra
Zaudētā peļņa no gatavo preču pārdošanas	255 700 000	2008. gada 1. maija
KOPĀ	376 433 229	Kopā, ieskaitot procentus 2013. gada 11. decembrī: RON 791 882 452

ICSID atcelšanas procedūra

- (28) Rumānija 2014. gada 18. aprīlī iesniedza *ad hoc* komitejai pieteikumu par Nolēmuma atzīšanu par spēkā neesošu, pamatojoties uz 52. pantu 1965. gada 18. marta Konvencijā par investīciju strīdu risināšanu starp valstīm un citu valstu pilsoņiem ("ICSID Konvencija"). Ņemot vērā procesuālos noteikumus, kas piemērojami šajā procedūrā, Rumānija nav iesniegusi Komisijai savu pieteikumu. Tomēr ir kļuvis skaidrs, ka savā pieteikumā Rumānija arī pieprasīja, lai *ad hoc* komiteja izdotu rīkojumu apturēt Nolēmuma izpildi līdz brīdim, kad komiteja būs lēmusi par šo atcelšanas pieteikumu. Rumānija 2014. gada 18. augusta vēstulē informēja Komisiju, ka ar 2014. gada 7. augusta rīkojumu *ad hoc* komiteja atļāva apturēt Nolēmuma izpildi ar nosacījumu, ka Rumānija viena mēneša laikā sniegs šādas garantijas: "Rumānija apņemas neizvirzīt nekādus nosacījumus (tostarp tos, kas saistīti ar [ES] tiesību aktiem vai lēmumiem), lai pilnīgi izpildītu savas finansiālās saistības, kas noteiktas ar Nolēmumu ICSID lietā Nr. ARB/05/20 un ko tā ir parādā prasītājiem tik ilgi, kamēr Nolēmums nav atcelts, ņemot vērā atcelšanas lēmuma paziņošanu."
- (29) Pēc Rumānijas lūguma Komisija paskaidroja Rumānijai, ka tā nevar uzņemties beznosacījumu saistības par to, ka tā samaksās prasītājiem kompensāciju, kas piesprieda atbilstīgi Nolēmumam, pat ja tas ir saistīts ar Savienības tiesību aktos paredzēto saistību pārkāpšanu un Komisijas lēmumu neievērošanu. Rumānija attiecīgi atbildēja *ad hoc* komitejai, kas no 2014. gada 7. septembra atcēla Nolēmuma izpildes apturēšanu.
- (30) Komisija 2014. gada 15. oktobrī iesniedza *ad hoc* komitejai pieteikumu, lūdzot atļauju iesaistīties atcelšanas procedūrās kā strīdā neiesaistītai personai. *Ad hoc* komiteja piešķīra iesaistīšanās atļauju 2014. gada 4. decembrī, un 2015. gada 9. janvārī Komisija saistībā ar šo procedūru iesniedza savu *amicus curiae* atzinumu.

Prasītāju rīcība attiecībā uz Nolēmuma atzīšanu un izpildi Rumānijas un ASV tiesās

- (31) Rumānijas iestādes informēja Komisijas dienestus arī par valsts tiesvedībām, ko ierosināja prasītāji attiecībā uz Nolēmuma izpildi. *Viorel Micula* 2014. gada februārī pirmais iesniedza prasību tiesvedības sākšanai, lai, pamatojoties uz jauno Procesuālo civilt kodeksu (1124.–1132. pantu), tiktu atzīts Nolēmums⁽³³⁾. Komisija 2014. gada 7. maijā iesaistījās šajā tiesvedībā atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 659/1999 23.a panta 2. punktam. Tomēr *Viorel Micula* 2014. gada 28. maijā atteicās no prasības, tāpēc spriedums netika pasludināts. Pārējie četri prasītāji (*SS.C. European Food S.A.*, *S.C. Starmill S.R.L.*, *S.C. Multipack* un *Ion Micula*) 2014. gada 18. martā atsevišķi iesniedza prasību tiesvedības sākšanai Rumānijā ar mērķi īstenot Nolēmumu saskaņā ar ICSID Konvencijas 54. pantu, pieprasot samaksāt 80 % no nesamaksātās summas (t. i., RON 301 146 583) un atbilstošos procentus.

⁽³³⁾ Lieta Nr. 3456/3/2014, Bukarestes šķirējtiesa.

- (32) Bukarestes šķīrētiesa 2014. gada 24. martā atļāva Nolēmuma izpildi, kā to lūdza šie četri prasītāji, uzskatot, ka Nolēmums, pamatojoties uz 54. pantu ICSID Konvencijā, kuru Rumānija ir ratificējusi un kura ir daļa no valsts tiesiskā regulējuma, ir tieši izpildāms tiesību akts un uzskatāms par valsts galīgo spriedumu, tādējādi izslēdzot vajadzību pēc Nolēmuma atzīšanas procedūras, pamatojoties uz Rumānijas jauno Procesuālo civilt kodeksu (1123.–1132. pantu) ⁽³⁴⁾. Tiesu izpildītājs 2014. gada 30. martā sāka piedziņas procedūru, nosakot Rumānijas Finanšu ministrijai 6 mēnešu termiņu, lai tā samaksātu četriem prasītājiem 80 % no Nolēmumā minētās summas, kā arī procentus un citus izdevumus.
- (33) Rumānija apstrīdēja Nolēmuma izpildi Bukarestes šķīrētiesā un iesniedza lūgumu par pagaidu noregulējumu, t. i., izpildes pagaidu apturēšanu, līdz lieta tiks izlemta pēc būtības ⁽³⁵⁾. Bukarestes tiesa 2014. gada 14. maijā uz laiku apturēja Nolēmuma izpildi, līdz tika pieņemts lēmums pēc būtības par Rumānijas apstrīdējumu un lūgumu apturēt izpildi. Komisija 2014. gada 26. maijā iesaistījās šajā tiesvedībā atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 659/1999 23.a panta 2. punktam. Komisija aicināja Bukarestes šķīrētiesu apturēt un anulēt Nolēmuma piespiedi izpildi. Turklāt Komisija aicināja Bukarestes šķīrētiesu uzdot prejudiciālu jautājumu Eiropas Savienības Tiesai ("EST").
- (34) Bukarestes šķīrētiesa 2014. gada 23. septembrī pagaidu noregulējuma lietā atcēla apturēšanu un noraidīja Rumānijas prasību par Nolēmuma izpildes apturēšanu. Galvenais iemesls minētajai noraidīšanai bija tas, ka 2014. gada 7. septembrī ICSID *ad hoc* komiteja atcēla Nolēmuma izpildes apturēšanu (skatīt 29. apsvērumu). Rumānija 2014. gada 30. septembrī nolēma pārsūdzēt Bukarestes šķīrētiesas 2014. gada 23. septembra lēmumu ⁽³⁶⁾. Bukarestes šķīrētiesa 2014. gada 13. oktobrī noraidīja prasību nosūtīt EST prejudiciālus jautājumus, pamatojoties uz Līguma 267. pantu. Ņemot vērā Komisijas 2014. gada 1. oktobra lēmumu par oficiālas izmeklēšanas procedūras sākšanu un Bukarestes šķīrētiesā skatīto lietu Nr. 15755/3/2014, 2014. gada 17. oktobrī Rumānija vēlreiz iesniedza lūgumu par pagaidu noregulējumu, prasot apturēt Nolēmuma piespiedi izpildi.
- (35) Lai gan visām Rumānijas iestādēm, tostarp tiesu iestādēm, ir pienākums ievērot Komisijas 2014. gada 26. maija un 2014. gada 1. oktobra lēmumus, tiesu izpildītājs, kuru iecēla Bukarestes šķīrētiesa, 2014. gada 31. oktobrī izdeva rīkojumu apķīlāt Rumānijas Finanšu ministrijas kontus un pieprasīja Nolēmuma izpildi 80 % apmērā. Tiesu izpildītāja izdoto pavadvēstuli dēļ zināma Finanšu ministrijas līdzekļu daļa valsts kasē un banku kontos pašlaik ir iesaldēta.
- (36) Bukarestes šķīrētiesa 2014. gada 24. novembrī noraidīja arī Rumānijas galveno prasību par 2014. gada 24. marta izpildes rīkojuma atcelšanu, tostarp prasību par 2014. gada 17. oktobra pagaidu noregulējumu. Rumānija 2015. gada 14. janvārī ir pārsūdzējusi Bukarestes šķīrētiesas lēmumu ⁽³⁷⁾. Bukarestes apelācijas tiesa 2015. gada 24. februārī atcēla Bukarestes šķīrētiesas 2014. gada 23. septembra lēmumu un apturēja tā piespiedi izpildi līdz brīdim, kad tiks pieņemts lēmums par apelāciju, kas iesniegta attiecībā uz Bukarestes šķīrētiesas 2014. gada 24. novembra lēmumu. Komisija ir nolēmusi lūgt atļauju iesaistīties šajā apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz Regulas (EK) Nr. 659/1999 23.a panta 2. punktu.
- (37) Tiesu izpildītājs 2015. gada 5. janvārī konfiscēja Rumānijas Finanšu ministrijai RON 36 484 232 (aptuveni EUR 8,1 miljonu ⁽³⁸⁾). Pēc tam no šīs summas tiesu izpildītājs pārskaitīja trim no pieciem prasītājiem RON 34 004 232 (aptuveni EUR 7,56 miljonu), sadalot šo summu vienādās daļās, un paturēja atlikušo summu kā kompensāciju par izpildes izmaksām. Laikposmā no 2015. gada 5. februāra līdz 25. februārim tiesu izpildītājs konfiscēja Finanšu ministrijai papildu RON 9 197 482 (aptuveni EUR 2 miljonus) ⁽³⁹⁾. Lai izpildītu Nolēmumu, Finanšu ministrija 2015. gada 9. martā labprātīgi pārskaitīja atlikušo summu RON 472 788 675 (aptuveni EUR 106,5 miljonu ⁽⁴⁰⁾) apmērā (tostarp tiesu izpildītāja izmaksas RON 6 028 608 apmērā) uz bloķētu kontu, kas atvērts piecu prasītāju vārdā. Tomēr šie pieci prasītāji var izņemt naudu tikai tad, ja Komisija nolēm, ka valsts atbalsts, kas piešķirts, pamatojoties uz Nolēmumu, ir saderīgs ar iekšējo tirgu.

⁽³⁴⁾ Bukarestes šķīrētiesas izdots rīkojums lietā Nr. 9261/3/2014, Civilt kodeksa IV iedaļa.

⁽³⁵⁾ Lieta Nr. 15755/3/2014, Bukarestes šķīrētiesa, Civilt kodeksa III iedaļa.

⁽³⁶⁾ Lieta Nr. 15755/3/2014/a1, Bukarestes apelācijas tiesa, Civilt kodeksa IV iedaļa.

⁽³⁷⁾ Skatīt 36. zemsvītras piezīmi.

⁽³⁸⁾ Eiropas Centrālās bankas atsauces valūtas maiņas kurss 2015. gada 5. janvārī: EUR 1 = RON 4,49.

⁽³⁹⁾ Skatīt 38. zemsvītras piezīmi.

⁽⁴⁰⁾ Eiropas Centrālās bankas atsauces valūtas maiņas kurss 2015. gada 9. martā: EUR 1 = RON 4,44.

- (38) Turklāt Komisija ir atklājusi, ka *Viorel Micula* ir iesniedzis prasību sākt piedziņas procedūru pret Rumāniju arī Amerikas Savienoto Valstu Kolumbijas apgabala apgabaltiesā⁽⁴¹⁾. Lieta tiek izskatīta. Komisija plāno lūgt atļauju iesniegt *amicus curiae* atzinumu minētajā tiesvedībā. Turklāt 2014. gada 3. oktobrī *Viorel Micula* iesniedza piedziņas prasību pret Rumāniju arī Rumānijas tiesā, taču Bukarestes šķīrējtiesa noraidīja minēto prasību 2014. gada 3. novembrī.

3. PASĀKUMA APRAKSTS UN PROCEDŪRAS SĀKŠANAS PAMATOJUMS

Pasākuma apraksts

- (39) Novērtējamais pasākums ir kompensācijas maksājums, ko Šķīrējtiesa piesprieda prasītājiem, pamatojoties uz Nolēmumu vai ieviešot vai izpildot minēto Nolēmumu, kā arī procenti, kas ir uzkrājušies kopš Nolēmuma pieņemšanas.
- (40) Kā norādīts 3. apsvērumā, Rumānija 2014. gada sākumā jau daļēji izmaksāja minēto kompensāciju, dzēšot nodokļu parādus, ko viens prasītājs, proti, uzņēmums *S.C. European Food S.A.*, bija parādā Rumānijas valstij. Šādi kompensēti nodokļu parādi sasniedza RON 337 492 864 (aptuveni EUR 76 miljonus⁽⁴²⁾).
- (41) Kā norādīts 37. apsvērumā, Nolēmuma izpildei tiesu izpildītājs konfiscēja Rumānijas Finanšu ministrijai RON 45 681 714 (aptuveni EUR 10,17 miljonus⁽⁴³⁾). Turklāt Rumānijas iestādes ir pārskaitījušas atlikušo summu RON 472 788 675 (aptuveni EUR 106,5 miljonu⁽⁴⁴⁾) apmērā (tostarp tiesu izpildītāja izmaksas RON 6 028 608 apmērā) uz bloķētu kontu, kas atvērts piecu prasītāju vārdā.
- (42) Saskaņā ar Rumānijas iestāžu teikto šķīrējtiesas nolēmums ir pilnīgi īstenots.

Oficiālas izmeklēšanas procedūras sākšanas iemesli

- (43) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija izdarīja sākotnējo secinājumu, ka kompensācijas maksājums, ko Šķīrējtiesa piesprieda prasītājiem saistībā ar Nolēmuma īstenošanu vai izpildi, ir uzskatāms par valsts atbalstu Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē. Šis sākotnējais secinājums pamatojas uz sākotnējiem konstatējumiem, ka:

— minētie pieci prasītāji ir viena ekonomiskā vienība, kas uzskatāma par uzņēmumu,

— piespriedās kompensācijas maksājums varētu piešķirt prasītājiem ekonomisku priekšrocību, ko citādi tie nevarētu iegūt tirgū,

— tas, ka Šķīrējtiesas piesprieda kompensācija ir paredzēta kā zaudējumu kompensācija, jo Nolēmums neietilpst *Asteris* judikatūras darbības jomā, kur zaudējumi tiek nošķirti no valsts atbalsta, neizslēdz priekšrocības esību,

— piešķirtā priekšrocība ir selektīva, jo tikai prasītāji varētu gūt labumu no pasākuma,

— priekšrocība tiek piešķirta no valsts līdzekļiem, jo attiecīgie maksājumi tiks veikti no valsts budžeta, un lēmums piešķirt priekšrocību ir attiecināms uz Rumāniju neatkarīgi no tā, vai Rumānija īstenoja šo Nolēmumu brīvprātīgi vai pēc tiesas rīkojuma,

— prasītājiem piespriestais kompensācijas maksājums kropļo konkurenci un ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.

- (44) Pēc tam Komisija noteica, ka šajā lietā valsts atbalsta noteikumu piemērošana neietekmē tiesības un pienākumus, ko aizsargā Līguma 351. pants. Komisija arī konstatēja, ka prasītājiem piespriestais kompensācijas maksājums varētu būt jauns atbalsts, jo Nolēmuma īstenošana vai izpilde notiks pēc Rumānijas pievienošanās Savienībai, un ka tas nav svarīgi, ka dažas izmaksas, kuras šajā lietā varētu *de facto* atlīdzināt, prasītājiem radās pirms pievienošanās. Visbeidzot, Komisija izdarīja sākotnējo secinājumu, ka kompensācijas maksājums, ko Šķīrējtiesa piesprieda prasītājiem saistībā ar Nolēmuma īstenošanu vai izpildi, varētu būt nesaderīgs ar iekšējo tirgu, jo tas neatbilst reģionālam atbalstam piemērojamiem saderības nosacījumiem.

⁽⁴¹⁾ Lieta Nr. 1-14-cv-600 *Viorel Micula* pret Rumānijas valdību Amerikas Savienoto Valstu Kolumbijas apgabala apgabaltiesā; prasība apstiprināt *ICSID* lēmumu un reģistrēt spriedumu.

⁽⁴²⁾ Skatīt 7. zemsvītras piezīmi.

⁽⁴³⁾ Skatīt 38. zemsvītras piezīmi.

⁽⁴⁴⁾ Skatīt 40. zemsvītras piezīmi.

4. RUMĀNIJAS PIEZĪMES

- (45) Rumānija norāda, pirmkārt, ka saskaņā ar 54. panta 1. punktu ICSID Konvencijā, kurai Rumānija pievienojās 1975. gadā, katra dalībvalsts "atzīst, ka saskaņā ar šo Konvenciju pieņemts nolēmums ir saistošs, un savā teritorijā izpilda ar šo nolēmumu uzliktās finansiālās saistības līdzvērtīgi attiecīgās valsts tiesas galīgā lēmuma izpildei". Rumānija apgalvo, ka šīs klauzulas sekas ir tādas, ka katras dalībvalsts pienākums ir atzīt un ieviest ICSID šķīrējtiesas nolēmumu, kura izpilde nav apturēta saskaņā ar ICSID Konvencijas noteikumiem, un ka šādu nolēmumu nav iespējams pārsūdzēt valsts tiesās.
- (46) Otrkārt, Rumānija uzsver, ka Rumānijas valdībai ir jāievēro Rumānijas konstitūcija, kas aizliedz tai pārmērīgi ietekmēt valsts tiesnešus Nolēmuma izpildes jautājumā. Tā uzsver, ka valsts tiesa patstāvīgi nolēma, ka vairāki Komisijas 2014. gadā izdotie akti nevar apturēt Nolēmuma izpildi atbilstīgi Rumānijas tiesību aktiem. Rumānija arī norāda, ka, lai gan saskaņā ar Rumānijas konstitūciju Savienības tiesību akti kopumā prevalē pār (parastajiem) Rumānijas valsts tiesību aktiem, Savienības tiesību akti nevar atcelt Rumānijas konstitūciju kā tādu.
- (47) Treškārt, Rumānija uzskata, ka kompensācija, ko Šķīrējtiesa piesprieda prasītājiem, būtu jāuzskata nevis par jaunu nesaderīgu atbalstu, bet gan par zaudējumu kompensāciju Asteris judikatūras izpratnē. Rumānija īpaši iebilst pret *Lucchini* judikatūras piemērošanu izskatāmajā lietā, apgalvojot, ka šīs lietas faktiskie apstākļi atšķiras no EST izskatītās *Lucchini* lietas⁽⁴⁵⁾.
- (48) Visbeidzot, Rumānija atkārtoti uzsver, ka izskatāmajā lietā konflikts ir radies starp Rumānijas saistībām, ko paredz ICSID Konvencija un Savienības tiesību akti. Tā uzskata, ka līdz brīdim, kamēr ICSID līmenī tiek noteikts, kam vajadzētu būt prioritāram – ICSID Konvencijai vai Savienības tiesību aktiem –, ICSID lēmuma īstenošana vai izpilde nebūtu jāuzskata par nelikumīgu valsts atbalstu.

5. IEINTERESĒTO PERSONU PIEZĪMES

- (49) Vienīgā ieinteresētā persona, kas iesniedza apsvērumus par lēmumu sākt izmeklēšanas procedūru, bija prasītāji šķīrējtiesas procesā, kurā tika pieņemts Nolēmums. Prasītāji apstrīd sākotnējos konstatējumus, kas ietverti lēmumā par procedūras sākšanu. Proti, viņi izsaka apsvērumus par i) lietas vispārīgo informāciju un ii) iespējams nepareizu pasākuma aprakstu; viņi apgalvo, ka iii) starp Savienības noteikumiem par valsts atbalstu un ES iekšējiem BIT nepastāv konflikts; viņi uzskata, ka iv) Nolēmuma īstenošana vai izpilde nav valsts atbalsts vai v) vismaz nav jauns atbalsts; viņi apgalvo, ka, ja Nolēmuma īstenošana vai izpilde tiktu uzskatīta par atbalstu, tad vi) tas būtu saderīgs atbalsts; viņi uzsver, ka vii) tiesiskās palāvības aizsardzība liedz Komisijai pieņemt negatīvu lēmumu, un, visbeidzot, viņi apgalvo, ka viii) Komisijai ir jāveic pasākumi, lai pienācīgi iesaistītu prasītājus izmeklēšanas procedūrā.

Par lietas vispārīgo informāciju

- (50) Prasītāji skaidro, ka pēc komunistiskā režīma sabrukuma 1989. gadā Rumānija atradās ārkārtīgi smagos ekonomiskos apstākļos. Situācija bija tāda, ka laikā, kad Rumānija sāka pievienošanās procesu Eiropas Savienībai 1995. gadā, tā neatbilda Savienības pievienošanās kritērijiem. Lai paātrinātu ekonomisko attīstību un mazinātu reģionālās atšķirības, Rumānijas valdība izveidoja reģionālās attīstības sistēmu un drīz pēc tam pieņēma VĀR 24, lai stimulētu privātā sektora ieguldījumus nelabvēlīgos reģionos. VĀR 24 stimuli bija paredzēti tikai tiem ieguldītājiem, kas rada darbvietas visnelabvēlīgākajos reģionos vienā no nabadzīgākajām valstīm Eiropā. Šajā saistībā prasītāji īpaši uzsver, ka VĀR 24 ne tikai sniedza priekšrocības ieguldītājiem, bet arī noteica pienākumus, piemēram, pienākumu radīt darbvietas un vispirms nodarbināt bezdarbniekus, izstrādāt un ražot jaunus materiālus kādā nelabvēlīgā reģionā, uzturēt jaunizveidoto uzņēmumu galveno biroju nelabvēlīgajā reģionā, kā arī pienākumu pieteikties un saņemt PIS.
- (51) Turklāt prasītāji skaidro, ka viņu uzņēmumi ieguva PIS laikposmā no 2000. gada līdz 2002. gadam par ieguldījumiem Bihoras apgabalā. Saskaņā ar minētajiem PIS noteikumiem, kas bija spēkā līdz 2009. gada 1. aprīlim, prasītāji bija apņēmušies saglabāt savus ieguldījumus "divreiz ilgāku periodu par to, kurā [prasītāji] baudīja priekšrocības", kas ieviestas ar VĀR 24. Prasītāji apgalvo, ka, veicot ieguldījumus, viņi ir radījuši aptuveni 9 000 jaunu darbavietu, no kurām 7 000 darbavietu turpina pastāvēt līdz pat šai dienai. Turklāt prasītāji apgalvo, ka viņu

⁽⁴⁵⁾ Skatīt Lēmuma par procedūras sākšanu 39. apsvērumu.

ieguldījumi radīja daudz plašāku ietekmi šajā reģionā. Secinājums, ko prasītāji izdarīja no šiem apsvērumiem, ir tāds, ka ar saviem ieguldījumiem viņi palīdzēja mazināt grūtības, ko šajā Bihoras apgabala reģionā bija izraisījuši smagie ekonomiskie apstākļi, un uzlaboja dzīves kvalitāti minētajā reģionā.

- (52) Attiecībā uz valsts atbalsta tiesību aktiem, kas Rumānijā ieviesti pirms Rumānijas pievienošanās Savienībai, prasītāji apgalvo, ka, tā kā VĀR 24 bija pieņemts pirms Likuma Nr. 143/1999 stāšanās spēkā, VĀR 24 bija pastāvošs atbalsts minētā likuma izpratnē un tam nebija vajadzīga Konkurences padomes atļauja. Prasītāji arī atgādina, ka, lai gan Konkurences padome mēģināja apstrīdēt VĀR 75 Rumānijas tiesās, tā neapstrīdēja VĀR 24 saderību ar Likumu Nr. 143/1999. Prasītāji arī atgādina, ka nevienā paziņojumā, ko Savienība izdeva pievienošanās procesa laikā (izņemot ES 2001. gada 21. novembra kopējo nostāju) VĀR 24 netika īpaši uzskatīts par problēmu, raugoties no valsts atbalsta viedokļa.
- (53) Visbeidzot, prasītāji norāda, ka jebkura nespēja pilnīgi īstenot Nolēmumu vai atgūt to daļu, kas jau ir īstenota, izmantojot prasītāja nodokļu parāda dzēšanu kā paredzēto kompensāciju, ļoti negatīvi ietekmētu prasītājus un reģionu, apdraudot tūkstošiem darbvietu un mazinot šā reģiona ekonomisko attīstību.

Par pasākuma aprakstu

- (54) Prasītāji apgalvo, ka lēmums par procedūras sākšanu nav konsekvents, ja runa ir par attiecīgā pasākuma noteikšanu. Atsaucoties uz lēmuma par procedūras sākšanu 25. un 26. apsvērumu, prasītāji uzsver, ka, lai gan Komisija apgalvo, ka tā izmeklē tikai Nolēmuma īstenošanu vai izpildi, patiesībā tā apstrīd pamatā esošo VĀR 24 shēmu. Prasītāji arī apgalvo, ka jebkurā gadījumā nekad nav pienācīgi pierādīts, ka VĀR 24 ir nesaderīgs valsts atbalsts.
- (55) Apgalvojot arī, ka lēmumā par procedūras sākšanu Nolēmums ir nepareizi novērtēts, prasītāji norāda, ka ar Nolēmumu tiek tikai piešķirta kompensācija par zaudējumiem, kas radās, Rumānijai pārkāpjot BIT, nevis dublētas VĀR 24 priekšrocības. Kā norāda prasītāji, Šķīrējtiesa nepiesprieda kompensāciju par priekšlaicīgu VĀR 24 stimulu atcelšanu *per se*, bet drīzāk tāpēc, ka pasākumi, attiecībā uz kuriem tika konstatēts, ka tie pārkāpj BIT, ir iemesls, kāpēc Rumānija ir rīkojusies nepamatoti, i) pilnīgi saglabājot VĀR 24 paredzēto ieguldītāja pienākumu, lai gan tika atceltas gandrīz visas ar to saistītās priekšrocības, ii) apdraudot prasītāju tiesisko palāvību attiecībā uz VĀR 24 stimulu nepārtrauktu pieejamību un iii) nenodrošinot prasītājiem pietiekamu pārdzamību.
- (56) Turklāt prasītāji norāda, ka lēmums par procedūras sākšanu pamatojas uz pieņēmumu, ka VĀR 24 ir nesaderīgs valsts atbalsts, un ka šis pieņēmums ir kļūdainš, jo VĀR 24 kā reģionālā atbalsta saderība nekad nav pienācīgi noteikta.

Par konflikta neesību starp Savienības valsts atbalsta noteikumiem un ES iekšējiem BIT

- (57) Atsaucoties uz lēmuma par procedūras sākšanu 51.–55. apsvērumu, prasītāji apgalvo, ka šajā lietā Savienības tiesību aktu noteikumiem, kas attiecas uz dalībvalstu starptautisko tiesību pienākumiem, nav nozīmes, jo starp Savienības valsts atbalsta tiesību aktiem un BIT nav konflikta. Galvenokārt prasītāji apgalvo, ka jebkuru konfliktu izslēdz tas, ka attiecīgais šķīrējtiesas process tika sākts, pirms Rumānija pievienojās Savienībai. Tiek norādīts, ka Rumānijas pienākums īstenot Nolēmumu radās tajā brīdī, kad notika varbūtējais BIT pārkāpums, t. i., pirms Rumānijas pievienošanās Savienībai, un tādējādi to neietekmē Savienības tiesību akti.

Par Nolēmuma īstenošanas/izpildes kā valsts atbalsta raksturojumu

- (58) Prasītāji apgalvo, ka tas, ka Rumānija īsteno vai izpilda Nolēmumu, nav uzskatāms par valsts atbalstu Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē.
- (59) Pirmkārt, lai gan prasītāji neapstrīd S.C. European Food S.A., S.C. Starmill S.R.L. un S.C. Multipack kvalificēšanu par uzņēmumiem, viņi apgalvo, ka Ioan un Viorel Micula neuzskata sevi par iesaistītiem saimnieciskajā darbībā. Proti, tiek norādīts, ka tas apstāklis, ka brāļi Micula ir kapitāldaļu turētāji dažādos uzņēmumos, nav pietiekams iemesls, lai kvalificētu viņus pašus par uzņēmumiem. Prasītāji arī apgalvo, ka trīs iepriekš minētos uzņēmumus un brāļus Micula nevar uzskatīt par vienu ekonomisku vienību, jo brāļu intereses nav identiskas ar uzņēmumu interesēm.
- (60) Otrkārt, prasītāji uzsver, ka Nolēmuma īstenošana nerada viņiem priekšrocību. Viņi apgalvo, ka pasākumi, kas paredzēti juridisko saistību izpildei, piemēram, kompensācijas izmaksai par zaudējumiem, neveido labvēlīgāku režīmu uzņēmumiem. Šajā saistībā prasītāji apgalvo, ka Komisija nevar atsaukties uz ģenerālvokāta Ruiz-Jarabo Colomer paziņojumu Atzeni lietā, jo minētā lieta ir saistīta ar zaudējumu atlīdzību, kas izmaksāta saņēmējam kā

kompensācija par jau izmaksāta nesaderīga atbalsta atgūšanu. Prasītāji tieši pretēji apgalvo, ka izskatāmajā lietā viņiem nav izmaksāts valsts atbalsts – vismaz nelikumīgs valsts atbalsts –, tādējādi viņu lieta atšķiras no *Atzeni* lietas. Prasītāji arī uzsver, ka šo lietu nevar pielīdzināt lietām, kuras minētas lēmumā par procedūras sākšanu un kurās tie līguma panti, ar ko saņēmējiem tika atlīdzināts par nesaderīga valsts atbalsta atgūšanu, paši tika uzskatīti par valsts atbalstu.

- (61) Prasītāji arī uzsver, ka uz Nolēmuma īstenošanu vai izpildi drīzāk varētu attiekties *Asteris* judikatūra. Viņi apgalvo, ka *Asteris* judikatūrā, kā arī tādās lietās kā *Denkavit*⁽⁴⁶⁾ un *ThyssenKrupp*⁽⁴⁷⁾, ietvertais pamatojums ir tāds, ka zaudējumu atlīdzība neietilpst dalībvalstu kompetencē, tāpēc to nevar uzskatīt par valsts atbalstu. Tiek arī apgalvots, ka Rumānijas *BIT* ietvertās saistības ir tādu vispārējo atbildības noteikumu izpausme, kuriem ir piemērojama *Asteris* judikatūra. Attiecībā uz Komisijas argumentu, ka *Asteris* neattiecas uz zaudējumu atlīdzību, ko piešķir, pamatojoties uz ES iekšējiem *BIT*, kuri uzskatāmi par nesaderīgiem ar Savienības tiesību aktiem, prasītāji uzsver, ka neviena šāda nesaderība nevarētu atcelt Nolēmumu, kas pamatojas uz šādu *BIT*. Nolēmuma īstenošanu vai izpildi turpmāk nevarētu uzskatīt par valsts atbalsta piešķiršanu “pa sētas durvīm”, jo Nolēmums neatjauno atcelto VĀR 24 shēmu; tiek norādīts, ka ar Nolēmumu drīzāk tiek piešķirta atlīdzība par Rumānijas patstāvīgo lēmumu *inter alia* saglabāt nepamatotu slogu prasītājiem.
- (62) Turklāt prasītāji apgalvo, ka Komisijas argumentiem attiecībā uz *BIT* nesaderību ar Savienības tiesību aktiem nav nozīmes, jo strīds, kas izraisīja šķīrējtiesas procesu, un galu galā Nolēmums radās pirms Rumānijas pievienošanās Savienībai. Apgalvojot, ka Komisijas argumentācija lēmumā par procedūras sākšanu pamatojas uz to, ka Nolēmuma īstenošana/izpilde ir kļūdaini sasaistīta ar VĀR 24 shēmas nesaderību, prasītāji atkārtoti apgalvo, ka jebkurā gadījumā ar Nolēmumu netika piespriesta zaudējumu atlīdzināšana, pamatojoties uz Rumānijas lēmumu atbilst Savienības valsts atbalsta noteikumiem.
- (63) Turklāt prasītāji apstrīd, ka EST lēmumam *Lucchini* lietā, uz kuru Komisija atsaucās lēmumā par procedūras sākšanu, ir kāda nozīme izskatāmajā lietā. Pēc viņu domām, *Lucchini* lieta nosaka tikai to, ka valsts tiesību akti nevar apturēt nesaderīga atbalsta atgūšanu un neietekmē tāda šķīrējtiesas nolēmuma īstenošanu/izpildi, ar kuru tiek atlīdzināti zaudējumi par *BIT* pārkāpšanu.
- (64) Treškārt, runājot par Nolēmuma īstenošanas/izpildes attiecināmību uz Rumāniju, prasītāji apgalvo, ka Komisijas novērtējums nevar pamatoties uz paša VĀR 24 attiecināmību. Viņi arī apgalvo, ka *ICSID* lēmuma īstenošana/izpilde notiek automātiski un piespiedu kārtā, jo tādas ir Rumānijas saistības saskaņā ar *ICSID* Konvenciju. Saskaņā ar prasītāju teikto jebkura piespiedu darbība nav attiecināma uz valsti un nevar būt valsts atbalsts. Viņi arī uzsver, ka *ICSID* lēmumi nav pieejami valstu tiesām pārskatīšanai un to izpilde nevar tikt bloķēta tādu iemeslu dēļ kā valsts *ordre public* vai nesaderība ar Savienības tiesību aktiem.
- (65) Turklāt prasītāji apgalvo, ka Rumānijas turpmākā dalība Savienībā neietekmēja Rumānijas saistības atbilstīgi *ICSID* Konvencijai. Viņi skaidro, ka ES tiesību akti nav piemērojami izskatāmajā lietā, jo varbūtējais *BIT* pārkāpums un tiesvedības sākšana notika pirms Rumānijas pievienošanās Savienībai.
- (66) Ceturtkārt, attiecībā uz selektivitāti prasītāji apgalvo, ka Nolēmuma īstenošana/izpilde nav selektīva, jo *BIT* un *ICSID* Konvencija veido vispārējas atbildības sistēmu, kas ir vienlīdz piemērojama jebkuram investoram. Tāpēc zaudējumu atlīdzība, kas piespriesta saskaņā ar šo sistēmu, nav selektīva. Šajā saistībā prasītāji arī citē, iespējams, Komisijas paziņojumu, ka “*BIT*, lai gan rada priekšrocību, nodrošinot ārvalstīs īpašuma tiesības, tehniski nevar uzskatīt par valsts atbalstu, ko aizliedz [Līguma] 107. panta 1. punkts, jo šī priekšrocība nerada labumu konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, bet parasti tiek piešķirta visiem ieguldītājiem neatkarīgi no nozares, kurā viņi darbojas”.
- (67) Visbeidzot, prasītāji noliedz, ka Nolēmuma īstenošana varētu izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Viņi apgalvo, ka lēmumā par procedūras sākšanu ietvertā pamatojuma nevar attiecināt uz brāļiem *Micula*, kuri, iespējams, nav iesaistīti nevienā saimnieciskā darbībā, tādēļ neviens viņiem piešķirts maksājums nevar izkropļot konkurenci vai ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Runājot vispārīgāk, prasītāji apgalvo, ka Nolēmuma īstenošana nevarētu piešķirt prasītājiem priekšrocību, tāpēc jebkādu ietekmi uz konkurenci vai tirdzniecību var izslēgt.

⁽⁴⁶⁾ 1980. gada 27. marta spriedums lietā 61/79 *Amministrazione delle Finanze dello Stato/Denkavit italiana*, EU:C:1980:100.

⁽⁴⁷⁾ Komisijas 2007. gada 20. novembra Lēmums 2008/408/EK par valsts atbalstu C 36/A/06 (ex NN 38/06), ko Itālija sniegusi uzņēmumiem *ThyssenKrupp*, *Cementir* un *Nuova Terni Industrie Chimiche* (OV L 144, 4.6.2008., 37. lpp.).

Par Nolēmuma īstenošanas/izpildes kā jauna atbalsta raksturojumu

- (68) Turklāt prasītāji nepiekrīt, ka Nolēmuma īstenošana/izpilde tiek raksturota kā jauns atbalsts. Viņi norāda, ka vienīgie notikumi, kas norisinājās pēc Rumānijas pievienošanās, bija pati Nolēmuma pieņemšana un tā izpilde. Proti, tiek norādīts, ka Rumānijas izpilde ir tikai Nolēmuma automātiskas sekas, nevis atsevišķa lēmuma rezultāts. Kā norāda prasītāji, attiecīgie brīži bija VĀR 24 stāšanās spēkā, PIS izsniegšana prasītājiem vai, vēlākais, secinājums par BIT. Prasītāji atsaucas arī uz judikatūru un Komisijas praksi attiecībā uz valsts garantijām (saskaņā ar kuru attiecīgais brīdis ir tad, kad garantija tiek piešķirta, nevis tad, kad tā tiek izmantota vai kad tiek izsniegti maksājumi), lai apgalvotu, ka gadījumā, ja kompensācija tiek izmaksāta, pamatojoties uz saistībām, kas iekļautas starptautiskā nolīgumā, minētā nolīguma noslēgšanas datums būtu jāuzskata par noteicošo.

Par Nolēmuma īstenošanas/izpildes saderību

- (69) Vispirms prasītāji apgalvo, ka gadījumā, ja Komisija veic izmeklēšanu attiecībā uz nepazīņoto atbalstu un attiecīgā dalībvalsts nav izvirzījusi nevienu saderības argumentu, Komisijai ir pienākums izvērtēt, vai atbalsts ir saderīgs atbilstīgi jebkuriem piemērojamiem noteikumiem vai pamatnostādņēm, vajadzības gadījumā pieprasot papildu informāciju no attiecīgās dalībvalsts vai atbalsta saņēmēja.
- (70) Attiecībā uz sākotnējo saderības analīzi, kas ietverta lēmumā par procedūras sākšanu, prasītāji uzsver, ka tā ir konceptuāli kļūdaina, jo tajā pašreizējās Reģionālā atbalsta pamatnostādnes ("RAP") tiek piemērotas Nolēmuma īstenošanai/izpildei, lai gan ir pilnīgi skaidrs, ka Nolēmuma īstenošanu/izpildi nevar pamatot ar reģionālās attīstības mērķi. Vēlreiz uzsverot, ka lēmumā par procedūras sākšanu ir kļūdaini pieņemts, ka Nolēmuma īstenošana varētu ar atpakaļejošu spēku atjaunot VĀR 24, prasītāji uzskata, ka vienīgais atbalsts, kas varētu būt piešķirts, ir VĀR 24 shēmā paredzētās priekšrocības. Tādēļ VĀR 24 būtu jāizvērtē atbilstīgi 1998. gada RAP, saskaņā ar kurām tas būtu jāatzīst par saderīgu.
- (71) Pēc tam prasītāji apgalvo, ka nekad nav bijis pieņemts pamatots oficiāls lēmums, kurā būtu noteikts, ka VĀR 24 uzskatāms par nesaderīgu valsts atbalstu. Saskaņā ar prasītāju teikto Rumānijas Konkurences padomes lēmums (Lēmums Nr. 244), ar ko denonsēja VĀR 24, ir kļūdaini, jo tajā nav izvērtēta saderība un nav pamatoti iekļautie konstatējumi. Turklāt prasītāji apgalvo, ka Rumānijas valdībai pieņemot VĀR 75, kurā atkārtoti tika apstiprināts VĀR 24, Konkurences padomes lēmums zaudēja spēku. Viņi arī apgalvo, ka tas, ka Rumānijas tiesas noraidīja Konkurences padomes apstrīdējumus attiecībā uz VĀR 75, ir vēl viens pierādījums, ka VĀR 24 un VĀR 75 dominē pār Konkurences padomes lēmumu.
- (72) Turklāt prasītāji apgalvo, ka Komisija pat pastarpināti nebija un nav kompetenta izskatīt VĀR 24. VĀR 24 attiecīgās daļas tika atceltas pirms Rumānijas pievienošanās Savienībai. Tā kā Nolēmums tiek uzskatīts par atjaunotu atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar VĀR 24, prasītāji apgalvo, ka Komisija nav kompetenta to pārskatīt. Šajā saistībā viņi atsaucas arī uz Komisijas lēmumu valsts atbalsta lietā N 380/2004, kurā Komisija konstatēja, ka tāda šķērējietas nolēmuma īstenošana pēc pievienošanās, kas ir pieņemts pirms pievienošanās un saistīts vienīgi ar periodiem pirms pievienošanās, nav uzskatāma par jaunu atbalstu.
- (73) Visbeidzot, prasītāji apgalvo, ka VĀR 24 un atsevišķi VĀR 24 iekļauti stimuli ir saderīgi ar iekšējo tirgu saskaņā ar piemērojamām 1998. gada RAP, ņemot vērā, ka visi saderības nosacījumi tika izpildīti. Šajā saistībā viņi, pirmkārt, apgalvo, ka VĀR 24 faktiski var uzskatīt par saderīgu ieguldījumu atbalstu, nevis darbības atbalstu un, otrkārt, pat ja VĀR 24 uztver kā darbības atbalstu, tas joprojām ir saderīgs atbalsts.

Par tiesisko palāvību

- (74) Prasītāji apgalvo, ka Komisijas lēmums par to, ka Nolēmuma īstenošana vai izpilde ir pretrunā valsts atbalsta noteikumiem, pārkāpj prasītāju tiesisko palāvību. Viņi apgalvo, ka Savienība skaidri mudināja Rumāniju noslēgt BIT ar dalībvalstīm pirms Rumānijas pievienošanās; ka Komisija turpina atbalstīt BIT noslēgšanu; ka prasītāji palāvās uz to, ka šķērējietas process ļaus viņiem saņemt kompensāciju par zaudējumiem, kas nodarīti ar Rumānijas lēmumu saglabāt visas ieguldītāju VĀR 24 paredzētās saistības, un ka nepastāv sevišķas sabiedrības intereses, kas pamatotu prasītāju tiesiskās palāvības atstāšanu bez ievēribas.

Par prasītāju procesuālajām tiesībām

- (75) Visbeidzot, prasītāji apgalvo, ka saskaņā ar judikatūru ieinteresētām personām “ir tiesības iesaistīties administratīvajā procedūrā, ciktāl vajadzīgs, ņemot vērā lietas apstākļus” ⁽⁴⁸⁾. Apgalvojot, ka Rumānija nav pienācīgi iesaistījusi prasītājus valsts atbalsta procedūrā un tādējādi, iespējams, nostādījusi prasītājus īpaši nelabvēlīgā situācijā, prasītāji brīdina, ka tas apstāklis, ka Komisija neļauj prasītājiem pienācīgi aizstāvēt savas intereses, neiesaistot viņus daudz vairāk procedūrā, varētu atspēkot Komisijas galīgo lēmumu. Nobeigumā prasītāji norāda, ka kopumā Komisijas prakse valsts atbalsta lietās nepietiekami aizsargā varbūtējo atbalsta saņēmēju procesuālās tiesības un, nenodrošinot tiesību efektīvu aizsardzību, ir pretrunā Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6. panta 1. punktam un ES Pamattiesību hartas 47. pantam.

6. RUMĀNIJAS PIEZĪMES PAR TREŠO PERSONU PIEZĪMĒM

- (76) Savā atbildē uz prasītāju iesniegtajām piezīmēm Rumānija vispirms noraida apgalvojumu, ka *Ioan* un *Viorel Micula* nav uzskatāmi par uzņēmumu, lai piemērotu ES valsts atbalsta tiesību aktus. Rumānija apgalvo, ka šie pieci prasītāji drīzāk būtu jāuzskata par vienu ekonomisku vienību, jo brāļi *Micula* tieši vai netieši kontrolē korporatīvos prasītājus. Lai pamatotu šo apgalvojumu, Rumānija *inter alia* skaidro, ka tajās sarunās starp Rumāniju un prasītājiem, kas notika pēc Nolēmuma pieņemšanas, brāļi *Micula* pieņēma oficiālu lēmumu šo triju korporatīvo prasītāju vārdā.
- (77) Otrkārt, Rumānija atspēko prasītāju mēģinājumu noliegt sakaru starp VĀR 24 stimulu atcelšanu un zaudējumu atlīdzināšanu atbilstīgi Nolēmumam. Tā uzsver, ka Nolēmumā ir skaidri norādīts, ka zaudējumu apmēru noteica Šķirējtiesa, pamatojoties uz ekonomiskajām priekšrocībām, ko prasītāji būtu ieguvuši, ja stimuli tiktu saglabāti.
- (78) Treškārt, attiecībā uz prasītāju apgalvojumu, ka viņi nebija un nav pienācīgi iesaistīti valsts atbalsta izmeklēšanā, Rumānija noliedz, ka tā nav nekavējoties nosūtījusi prasītājiem lēmumu par procedūras sākšanu. Turklāt tā apgalvo, ka Rumānijai nav juridiska pienākuma iesaistīt prasītājus daudz vairāk, nekā tas notiek pašlaik vai noticis līdz šim.

7. NOVĒRTĒJUMS**7.1. Atbalsta esība**

- (79) Līguma 107. panta 1. punktā noteikts, ka “ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm”. Tāpēc pasākums ir valsts atbalsts, ja ir izpildīti četri kumulatīvie nosacījumi:

— pasākumam jārada uzņēmumam selektīvas ekonomiskas priekšrocības,

— pasākumam jābūt saistāmam ar valsti un finansētam no valsts līdzekļiem,

— pasākumam ir jārada vai jādraud radīt konkurences izkropļojumus,

— pasākumam jāspēj ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

- (80) Komisija uzsver, ka jēdziens “valsts atbalsts” ir objektīvs un likumīgs jēdziens, kas definēts tieši Līgumā. To, vai kāds konkrēts pasākums ir valsts atbalsts, nosaka nevis dalībvalstu atbalsta piešķiršanas nodomi vai pamatojumi, bet gan attiecīgā pasākuma ietekme ⁽⁴⁹⁾.

Uzņēmums

- (81) EST uzņēmumus konsekvēti ir definējuši kā subjektus, kas veic saimniecisko darbību, neatkarīgi no to juridiskā statusa un finansēšanas veida ⁽⁵⁰⁾. Konkrēta subjekta klasifikācija ir atkarīga tikai no tā darbību veida.

⁽⁴⁸⁾ Atsaucoties uz spriedumu lietā T-68/03 *Olympiaki Aeroporja Ypiresies*, EU:T:2007:253, 42. punkts.

⁽⁴⁹⁾ 2008. gada 22. decembra spriedums lietā C-487/06 P *British Aggregates*/Komisija, EU:C:2008:757, 85. un 89. punkts un tajos minētā judikatūra, un 2011. gada 8. septembra spriedums lietā C-279/08 P *Komisija/Nīderlande (NOx)*, EU:C:2011:551, 51. punkts.

⁽⁵⁰⁾ 2000. gada 12. septembra spriedums apvienotajās lietās no C-180/98 līdz C-184/98 *Pavlov* un citi, EU:C:2000:428, 74. punkts.

- (82) Atsevišķi tiesību subjekti valsts atbalsta noteikumu piemērošanas nolūkā var tikt uzskatīti par vienu saimniecisko vienību. Attiecīgais uzņēmums tad ir šī saimnieciskā vienība. Kā EST iepriekš ir nospriedusi, “[k]onkurences tiesībās termins “uzņēmums” ir jāsaprot kā ekonomiska vienība (..) pat tad, ja pēc likuma minēto ekonomisko vienību veido vairākas personas – fiziskas vai juridiskas”⁽⁵¹⁾. Lai noteiktu, vai vairāki subjekti veido ekonomisku vienību, EST pārbauda kontrolāciju vai funkcionālu, saimniecisku un institucionālu saikņu esību⁽⁵²⁾.
- (83) Prasītāji šķīrējtiesas procesā, kurā tika pieņemts Nolēmums, ir brāļi *Ioan Micula* un *Viorel Micula* un trīs uzņēmumi, kas viņiem pieder (*S.C. European Food S.A.*, *S.C. Starmill S.R.L.* un *S.C. Multipack*). Ir skaidrs, ka šie trīs uzņēmumi veic saimniecisko darbību, jo tie attiecīgi specializējas pārtikas produktu, milt rūpniecības produktu un plastmasas iepakojumu rūpnieciskajā ražošanā. Tādēļ šie trīs subjekti ir uzņēmumi. Prasītāji neapstrīd šo raksturojumu.
- (84) Tomēr prasītāji uzsver, ka pašus brāļus *Micula* – kā fiziskas personas – nevar uzskatīt par uzņēmumiem Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē un ka tādēļ līdzekļi, kas viņiem izmaksāti saistībā ar Nolēmuma īstenošanu vai izpildi, nebūtu uzskatāmi par valsts atbalstu. Proti, tiek norādīts, ka brāļu *Micula* intereses nesakrīt ar triju korporatīvo prasītāju interesēm.
- (85) Tomēr Komisija konstatē, ka valsts atbalsta noteikumu piemērošanas nolūkā šie trīs uzņēmumi un brāļi *Micula* kopā veido vienu ekonomisku vienību. Tādēļ šī ekonomiskā vienība tiek uzskatīta par attiecīgo uzņēmumu.
- (86) Šis konstatējums pamatojas, pirmkārt, uz to, ka brāļiem *Micula* tieši vai netieši ir gandrīz ekskluzīvas īpašumtiesības attiecībā uz trim korporatīvajiem prasītājiem, tādējādi norādot uz kontrolējošo līdzdalību šajos uzņēmumos.
- (87) Otrkārt, šajā konstatējumā ir ņemts vērā, ka šie korporatīvie prasītāji ietilpst lielākā uzņēmumu grupā – Eiropas pārtikas un dzērienu grupā (*European Food and Drinks Group – EFDG*). Šķīrējtiesas procesa laikā brāļi *Micula* pieprasīja kompensāciju arī par pārējiem *EFDG* ietilpstošiem uzņēmumiem, kas esot cietuši zaudējumus saistībā ar Rumānijas darbībām, kuras deva pamatu tiesvedības sākšanai. Patiesībā prasītāji, pieprasot kompensāciju, pamatojās uz zaudējumiem, kurus it kā ir cietusi *EFDG* grupa kopumā, nevis uz pieprasītajiem un aprēķinātajiem katra korporatīvā prasītāja un divu individuālo prasītāju atsevišķajiem zaudējumiem. Izskatot *EFDG* īpašumtiesību struktūru un nosakot, ka brāļiem *Micula* tieši vai netieši pieder vismaz 99,96 % no visiem uzņēmumiem, kuri darbojas *EFDG* grupā un attiecībā uz kuriem brāļi *Micula* pieprasīja atlīdzināt zaudējumus (šie uzņēmumi ir *European Drinks S.A.*, *Rieni Drinks S.A.*, *Scandic Distilleries S.A.*, *Transilvania General Import-Export S.R.L.*, *West Leasing S.R.L.*), šķīrējtiesa piekrita šai pieejai un atļāva prasītājiem pieprasīt kompensāciju par *EFDG* zaudējumiem kopumā⁽⁵³⁾. Šī prasītāju rīcība šķīrējtiesas procesa laikā un šķīrējtiesas atbilstošie lēmumi pierāda, ka brāļi *Micula* un trīs korporatīvie prasītāji, kā arī iepriekš minētie uzņēmumi, kas ietilpst *EFDG* grupā, veido vienu ekonomisku vienību ar vienotām ekonomiskām interesēm.
- (88) Treškārt, tas, kādā veidā Nolēmumā viņiem tika piespriesta kompensācija, vēl vairāk raksturo brāļus *Micula* un viņu uzņēmumus kā vienu ekonomisku vienību. Nolēmumā kompensācija tika sadalīta nevis atsevišķi katram no pieciem prasītājiem, bet piespriesta viņiem “kolektīvi”, pamatojoties uz “kopējām tiesībām”. Apstāklis, ka šie pieci prasītāji kopā (t. i., ieskaitot korporatīvos prasītājus) lūdza šķīrējtiesai piešķirt visu kompensāciju tikai brāļiem *Micula*, norāda uz to, ka korporatīvajiem prasītājiem nav autonomijas attiecībā uz brāļiem *Micula*. Galu galā šķīrējtiesa atļāva katram prasītājam atgūt visu piešķirtās kompensācijas apjomu un pēc tam sadalīt minēto kompensāciju starp prasītājiem tā, kā viņi to uzskata par vajadzīgu, neatkarīgi no katram prasītājam faktiski nodarītajiem zaudējumiem.
- (89) Iepriekš minēto secinājumu neietekmē prasītāju arguments, ka izskatāmā lieta ir jānošķir no *Hydrotherm* sprieduma, jo fiziskā persona minētajā lietā bija partneris, kas personiski atbildēja par to vairāku uzņēmumu finansālajām saistībām, ar kuriem kopā viņu uzskatīja par vienu ekonomisku vienību, turpretim brāļi *Micula* nav personiski atbildīgi. Savā atbildē Komisija atgādina, ka konkrētajos *Hydrotherm* sprieduma punktos EST vispār

⁽⁵¹⁾ 1984. gada 12. jūlija spriedums lietā C-170/83 *Hydrotherm*, EU:C:1984:271, 11. punkts. Skatīt arī 2004. gada 14. oktobra spriedumu lietā T-137/02 *Pollmeier Malchow*/Komisija, EU:T:2004:304, 50. punkts.

⁽⁵²⁾ 2010. gada 16. decembra spriedums lietā C-480/09 P *Acea Electrabel Produzione SpA*/Komisija, EU:C:2010:787, 47.–55. punkts; 2006. gada 10. janvāra spriedums lietā C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze SpA* un citi, EU:C:2006:8, 112. punkts.

⁽⁵³⁾ Skatīt Nolēmuma 935., 936. un 943. punktu.

neminēja attiecīgās fiziskās personas personisko atbildību; drīzāk EST norādīja tikai uz to, ka attiecīgajai fiziskajai personai “ir pilnīga kontrole” pār attiecīgajiem uzņēmumiem⁽⁵⁴⁾. Kā jau minēts, īpašumtiesību dēļ arī brāļiem *Micula* ir pilnīga kontrole pār korporatīvajiem prasītājiem un faktiski pār citiem attiecīgajiem *EFDG* uzņēmumiem.

- (90) Pretēji prasītāju apgalvojumiem Komisija uzskata, ka *Cassa di Risparmio di Firenze* sprieduma loģiskais pamatojums ir vienlīdz piemērojams arī šajā lietā. Minētajā spriedumā EST atzīst, ka subjekts saimniecisko darbību var īstenot tieši vai netieši, kontrolējot operatoru kā daļu no ekonomiskas vienības, kuru tie kopā veido. Lai gan EST apstiprina, ka vienkārša kapitāldaļu turēšana, pat ja tā ir kontrolpakete, nav pietiekama, lai atzītu par saimniecisku tādu darbību, ko veic subjekts, kurš ir šo daļu turētājs, ja tā dod tikai iespējas izmantot ar akcionāra vai kopīpašnieka statusu saistītās tiesības, kā arī attiecīgā gadījumā saņemt dividendes – ierastos labumus no īpašuma –, ir skaidrs, ka pašreizējā situācija ir atšķirīga. Patiešām saskaņā ar EST teikto, “ja vienība, kurai pieder kapitāldaļu kontrolpakete kādā sabiedrībā, šo kontroli īsteno, tieši vai netieši ietekmējot sabiedrības pārvaldību, tad ir uzskatāms, ka šī vienība piedalās kontrolētā uzņēmuma veiktajā saimnieciskajā darbībā”⁽⁵⁵⁾. EST bija ieinteresēta arī norādīt, ka “vienkārša viena uzņēmuma sadalīšana divās atsevišķās vienībās” nevar būt pietiekama, lai apietu valsts atbalsta noteikumus⁽⁵⁶⁾. Šo pamatojumu piemēro arī tad, ja viena no divām attiecīgajām vienībām ir fiziska persona. Pretējā gadījumā atbalsta piešķiršana fiziskai personai, kas ir uzņēmuma kontrolpaketes turētāja, nebūtu uzskatāma par valsts atbalstu, lai arī šī fiziskā persona varētu izmantot minēto atbalstu par labu uzņēmumiem, ko tā kontrolē. Patiešām izskatāmajā lietā, piemērojot valsts atbalsta noteikumus, nav nekādas atšķirības, ja kompensācija, ko šķirējtiesa piesprieda kolektīvi visiem pieciem prasītājiem, tiek izmaksāta brāļiem *Micula* vai viņiem piederošiem uzņēmumiem.
- (91) Rezumējot iepriekš minēto, Komisija konstatē, ka brāļi *Micula* un trīs korporatīvie prasītāji kopā veido vienu ekonomisku vienību, kas ir uzņēmums Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē. Pārējie *EFDG* uzņēmumi, par kuru iespējamiem zaudējumiem brāļiem *Micula*, pamatojoties uz Nolēmumu, piešķīra kompensāciju (*European Drinks S.A., Rieni Drinks S.A., Scandic Distilleries S.A., Transilvania General Import-Export S.R.L., West Leasing S.R.L.*)⁽⁵⁷⁾, tāpat ietilpst šajā vienā ekonomiskajā vienībā. Šā atbalsta pasākuma galīgais saņēmējs ir šī viena ekonomiskā vienība, ko veido pieci prasītāji un minētie *EFDG* uzņēmumi.

Ekonomiska priekšrocība (1)

- (92) Priekšrocība, kā paredzēts Līguma 107. panta 1. punktā, ir ikviens saimnieciskais labums, ko uzņēmums nebūtu guvis parastos tirgus apstākļos, t. i., bez valsts iejaukšanās⁽⁵⁸⁾. Nosakot, vai pasākums uzņēmumam rada ekonomisku priekšrocību, nav svarīgi, kāda ir pasākuma forma. Priekšrocību jēdziens ietver, piemēram, visas situācijas, kurās uzņēmumi ir atbrīvoti no to saimnieciskajai darbībai raksturīgajām izmaksām.
- (93) Ar Nolēmumu šķirējtiesa ir piespriedusi Rumānijai izmaksāt prasītājiem kompensāciju RON 376 433 229 apmērā un procentus. Lai pilnīgi saprastu, kāpēc Nolēmuma īstenošana vai izpilde piešķir prasītājiem ekonomisku priekšrocību, vispirms ir jāpārbauda, uz kāda pamata šķirējtiesa noteica, ka kompensācija būtu izmaksājama prasītājiem saistībā ar minēto Nolēmumu.
- (94) Pēc lēmuma pieņemšanas par to, ka Rumānija ir pārkāpusi *BIT*, šķirējtiesa paskaidroja, ka zaudējumu atlīdzība bija jāpiešķir, pamatojoties uz principu, ka “prasītājs ir jāatgriež atpakaļ tādā stāvoklī, kādā tas “visticamāk” būtu bijis, ja nebūtu pārkāpjis starptautiskās tiesības”⁽⁵⁹⁾. Tā arī paskaidroja, ka tikai tos zaudējumus, kas cēloniski saistīti ar tiesību aktu, ar kuru pārkāptas starptautiskās tiesības, varētu kompensēt ar zaudējumu atlīdzību un ka “visi prasītāju norādītie *BIT* pārkāpumi ir radušies viena un tā paša iemesla – [VĀR 24] stimulu priekšlaicīgas atcelšanas – dēļ vai tiešā saistībā ar minēto priekšlaicīgo atcelšanu”⁽⁶⁰⁾. Precīzi novērtējot prasītājiem pienākošos kompensāciju,

⁽⁵⁴⁾ 1984. gada 12. jūlija spriedums lietā C-170/83 *Hydrotherm*, EU:C:1984:271, 10. punkts.

⁽⁵⁵⁾ 2006. gada 10. janvāra spriedums lietā C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze SpA* un citi, EU:C:2006:8, 112. punkts.

⁽⁵⁶⁾ 2006. gada 10. janvāra spriedums lietā C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze SpA* un citi, EU:C:2006:8, 114. punkts.

⁽⁵⁷⁾ Skatīt 87. un 88. apsvērumu.

⁽⁵⁸⁾ 1996. gada 11. jūlija spriedums lietā C-39/94 *SFEI* un citi, EU:C:1996:285, 60. punkts; 1999. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-342/96 *Spānija/Komisija*, EU:C:1999:210, 41. punkts.

⁽⁵⁹⁾ Nolēmuma 917. punkts.

⁽⁶⁰⁾ Nolēmuma 928. punkts.

Šķīrējtiesa ņēma vērā to, vai zaudējumi bija reāli radušies un vai tie bija tieši saistīti ar stimulu shēmas atcelšanu. Piemēram, attiecībā uz zaudējumu atlīdzību, kas piešķirta par cukura cenas pieaugumu, Šķīrējtiesa nosprieda, ka ⁽⁶¹⁾ “[g]an zaudējumu esība, gan cēloņsakarību esība starp stimulu atcelšanu un ciestajiem zaudējumiem ir pietiekami pierādīta. Nav nekādu domstarpību par to, ka izejvielu atvieglojuma atcelšanas dēļ prasītājiem bija jāmaksā lielāka summa par cukuru, ko viņi iegādājās pēc 2005. gada februāra”.

- (95) Ņemot vērā šos apsvērumus, ir skaidrs, ka saistībā ar Nolēmuma īstenošanu vai izpildi Rumānija piešķir prasītājiem summu, kas tieši atbilst tām priekšrocībām, kuras paredzētas atceltajā VĀR 24 shēmā no brīža, kad tā tika atcelta (2005. gada 22. februāris), līdz tās plānotā termiņa beigām (2009. gada 1. aprīlis). Precīzāk sakot, ar Nolēmuma īstenošanu vai izpildi *de facto* tiek atlīdzināti muitas nodokļi, kas iekasēti par cukura un citu izejvielu importu (laikposmā no 2005. gada 22. februāra līdz 2009. gada 31. martam), kā arī muitas nodokļi, kuri iekasēti par importēto cukuru un no kuriem prasītāji varētu izvairīties, ja viņiem būtu bijusi iespēja uzkrāt cukuru pirms VĀR 24 atvieglojumu termiņa beigām 2009. gada 31. martā. Turklāt, lai nodrošinātu, ka prasītāji pilnīgi gūst labumu no summas, kas atbilst atceltās shēmas summai, un tiek “atgriezti atpakaļ tādā stāvoklī, kādā tie “visticamāk” būtu bijuši”, Šķīrējtiesa viņiem piesprieda arī procentus un kompensāciju par varbūtēji zaudēto izdevību un zaudēto peļņu ⁽⁶²⁾. Faktiski Nolēmuma īstenošana vai izpilde atjauno iepriekšējo situāciju, kurā prasītāji visticamāk būtu bijuši, ja VĀR 24 shēma nekad nebūtu atcelta.
- (96) Tāpēc Nolēmuma īstenošana vai izpilde piešķir prasītājiem ekonomisku priekšrocību, ko citādi viņi nevarētu iegūt tirgū. Pirmkārt, izejvielu izmaksas kā ieguldījums galaproduktā parasti veido uzņēmumu darbības izdevumus, un, ja uzņēmumus daļēji atbrīvo no to parastajiem darbības izdevumiem, tiem tiek piešķirtas konkrētas priekšrocības. Otrkārt, prasītājiem piešķirtā kompensācija par zaudēto peļņu, jo viņiem pašiem bija jāsedz savi darbības izdevumi, arī ir ekonomiska priekšrocība, kas nav pieejama normālos tirgus apstākļos un bez Nolēmuma pieņemšanas; normālos tirgus apstākļos uzņēmumam pašam būtu jāsedz izmaksas, kas raksturīgas tā saimnieciskajai darbībai, un tādēļ tas varētu negūt peļņu. Treškārt, tas, ka prasītājiem tiek maksāti procenti par maksājumiem, kuri viņiem it kā iepriekš pienācās, bet kuri arī paši jākvalificē par tādām, kas rada priekšrocības, ir atsevišķa un papildu priekšrocība. Jānorāda vēlreiz, ka normālos tirgus apstākļos un bez Nolēmuma pieņemšanas uzņēmumam būtu jāsedz savi parastie darbības izdevumi, tas nebūtu guvis varbūtēji zaudēto peļņu un tādēļ nevarētu saņemt procentus par šo kapitālu. Patiesībā, atceļot VĀR 24 shēmu, Rumānija atjaunoja normālus konkurences apstākļus tajā tirgū, kurā darbojas prasītāji, un jebkurš mēģinājums kompensēt prasītājiem VĀR 24 stimulu atcelšanas sekas piešķir viņiem priekšrocību, kas nav pieejama normālos tirgus apstākļos.
- (97) Prasītāju mēģinājumi nošķirt kompensācijas piešķiršanu no VĀR 24 stimulu atcelšanas nav pārliecinoši. Prasītāji apgalvo, ka “[i]zskatāmajā lietā *ICSID* šķīrējtiesa secināja, ka lēmums ievērot ES valsts atbalsta noteikumus atbilda Rumānijas saistībām atbilstīgi *BIT* un uz šā pamata prasītājiem nevar atlīdzināt zaudējumus. Tā vietā *ICSID* šķīrējtiesa piesprieda atlīdzināt zaudējumus par Rumānijas valsts pārkāpumu sakarā ar to saistību saglabāšanu, kas noteiktas attiecībā uz VĀR 24 pēc shēmas atcelšanas, un nepārredzamo izturēšanos pret ieguldītājiem”.
- (98) Šis Nolēmuma apraksts ir neprecīzs, un tajā jebkurā gadījumā nav izklāstītas Nolēmuma īstenošanas/izpildes sekas. Iepriekš jau norādīts, ka Šķīrējtiesa uzskatīja, ka visi iespējamie *BIT* pārkāpumi radās no “stimulu priekšlaicīgas atcelšanas vai tiešā saistībā ar šo priekšlaicīgo atcelšanu” ⁽⁶³⁾, un piesprieda atlīdzināt zaudējumus, kas radušies tieši no stimulu shēmas atcelšanas. Šķīrējtiesas teiktais arī jau tika minēts, norādot, ka ⁽⁶⁴⁾, “[a]tceļot VĀR 24 stimulus līdz 2009. gada 1. aprīlim, Rumānija nerīkojās nepamatoti vai ļaunprātīgi (izņemot to, ka [Rumānija] rīkojās nepamatoti, saglabājot ieguldītāju saistības pēc stimulu atcelšanas). Tomēr Šķīrējtiesa ar balsu vairākumu secina, ka Rumānija ir pārkāpusi prasītāju tiesisko paļāvību, ka šie stimuli pēc būtības būs pieejami tādā pašā formā kā līdz 2009. gada 1. aprīlim. Rumānija arī nerīkojās pārredzami, nepaziņojot prasītājiem laicīgi, ka režīms tiks izbeigts pirms paredzētā termiņa beigām. Tāpēc Šķīrējtiesa konstatē, ka Rumānija nespēja “nodrošināt taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret prasītāju investīcijām” *BIT* 2. panta 3. punkta izpratnē”.

⁽⁶¹⁾ Nolēmuma 953. punkts.

⁽⁶²⁾ Skatīt 27. apsvērumu ar to summu aprakstiem, kas izmaksājamas saskaņā ar šķīrējtiesas nolēmumu.

⁽⁶³⁾ Nolēmuma 928. punkts.

⁽⁶⁴⁾ Nolēmuma 872. punkts.

- (99) Ņemot vērā šo secinājumu, nevar apgalvot (kā to dara prasītāji), ka Šķirējtiesa konstatēja, ka Rumānijas lēmums ievērot Savienības valsts atbalsta noteikumus, atsaucot VĀR 24, nav bijis *BIT* pārkāpums, vai ka uz šā pamata tā nepiesprieda zaudējumu atlīdzību⁽⁶⁵⁾. Komisija norāda, ka, pamatojot savu lēmumu piešķirt kompensāciju par cenu pieaugumu un nespēju veikt uzkrājumus, kā arī par zaudēto peļņu, Šķirējtiesa minēja tikai tos zaudējumus, kas radušies prasītājiem saistībā ar VĀR 24 stimulu atcelšanu⁽⁶⁶⁾. Proti, Šķirējtiesa neminēja (vai uz šā pamata nepiesprieda papildu atlīdzību) savu konstatējumu, ka, saglabādama VĀR 24 paredzētos ieguldītāju pienākumus, Rumānija nerīkojās pamatoti un pārdzami.

Ekonomiska priekšrocība (2) – zaudējumi un valsts atbalsts

- (100) Turklāt tas, ka kompensācijas maksājums, ko Šķirējtiesa piesprieda sūdzības iesniedzējiem saistībā ar Nolēmuma īstenošanu vai izpildi, paredz izmaksāt kompensāciju par zaudējumiem, neizslēdz (pretēji prasītāju domām) priekšrocības esību. Galvenais jautājums šajā saistībā ir tas, vai EST *Asteris*⁽⁶⁷⁾ spriedumā noteiktie principi ir piemērojami konkrētajā lietā. Lietas *Asteris* spriedumā EST izklāsta, ka valsts atbalsta "juridiskā būtība ir pavisam atšķirīga no zaudējumu atlīdzināšanas būtības, ko valsts iestādēm eventuāli vajadzētu maksāt privātpersonām, kompensējot zaudējumus, ko tās varētu būt tām radījušas"⁽⁶⁸⁾. Prasītāji apgalvo, ka uz izskatāmo lietu drīzāk varētu attiekties šī judikatūra un ka jebkurš Komisijas mēģinājums nošķirt *Asteris* lietu no konkrētās lietas nav pārliecinošs. Komisija nepiekrīt šai nostājai.
- (101) Komisija norāda, ka, pirmkārt, *Asteris* lieta izrietēja no pilnīgi atšķirīga konteksta nekā šobrīd izskatāmā lieta. Iepriekš minētajā lietā EST pasludināja spriedumu, atbildot uz Grieķijas tiesas lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par dalībvalstu tiesu jurisdikciju izskatīt tās prasības par zaudējumu atlīdzību, ko privātpersonas iesniedz pret valsts iestādēm saistībā ar atbalsta maksājumu neveikšanu atbilstīgi Savienības kopējai lauksaimniecības politikai. Atbalsta nemaksāšana nebija saistīta ar to, ka Grieķijas iestādes neturēja solījumu piešķirt minēto atbalstu, bet drīzāk ar to, ka regulējumā Komisija pieļāva tehniskas kļūdas. Attiecīgie uzņēmumi jau bija cēlušī prasību pret Komisiju par zaudējumu atlīdzību Eiropas Savienības Tiesā, kas to noraidīja kā nepamatotu. Atbildot uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, EST norādīja spriedumā, ka, tā kā tā iepriekš bija noraidījusi prasību pret Komisiju par zaudējumu atlīdzību, jebkurai prasībai pret Grieķijas valsti par zaudējumu atlīdzību vajadzētu atšķirties no noraidītās prasības pret Komisiju, proti, tam jābūt pašu Grieķijas iestāžu pārkāpumam. Proti, EST nenorādīja, ka zaudējumu atlīdzība, kas vienāda ar nelikumīga valsts atbalsta summu, kura ir apsoluta, bet netiek izmaksāta, varētu pati nebūt valsts atbalsts. Tādējādi no *Asteris* sprieduma neizriet, ka katra zaudējumu atlīdzība automātiski neietilpst Savienības valsts atbalsta tiesību aktu darbības jomā, kā prasītāji to, šķiet, apgalvo. Atbildības lietās, kuru pamatā ir valsts iestāžu pārkāpums, uzņēmumam drīzāk netiek piešķirtas nekādas priekšrocības, ja šāda atbildība nodrošina tikai to, ka cietušai personai tiek piešķirts tas, uz ko tai ir tiesības, tāpat kā būtu tiesības jebkurai citam uzņēmumam saskaņā ar civiltiesiskās atbildības vispārējām normām šajā dalībvalstī. Kompensācija, kas piešķirta saskaņā ar minētajām civiltiesiskās atbildības vispārējām normām, atšķiras no valsts atbalsta tādā ziņā, ka cietušās personas stāvoklis nedrīkst uzlaboties pēc kompensācijas saņemšanas.
- (102) Otrkārt, kompensācijai, lai uz to neattiektos Savienības valsts atbalsta noteikumi atbilstīgi *Asteris* judikatūrai, jāpamatojas uz vispārējiem kompensācijas noteikumiem⁽⁶⁹⁾. Izskatāmajā lietā kompensācija ir piešķirta prasītājiem, pamatojoties uz ES iekšējo *BIT*, kuru Komisija uzskata par spēkā neesošu, sākot no brīža, kad Rumānija pievienojās Savienībai. Komisija konsekventi ir uzskatījusi, ka ES iekšējie *BIT*, piemēram, *BIT*, atbilstīgi kuram prasītāji pamato savu prasību⁽⁷⁰⁾, ir pretrunā Savienības tiesību aktiem, jo tie nav saderīgi ar Savienības līgumu tiesību normām un

⁽⁶⁵⁾ Šķirējtiesa secināja, ka ar VĀR 24 stimulu atcelšanu tika pārkāpta prasītāju tiesiskā palāvība, pirms tā pat izskatīja Rumānijas darbību pamatotību vai pārdzamiību (Nolēmuma 725. un 726. punkts; pamatotība un pārdzamiība tika izskatītas tikai attiecīgi 727. punktā un nākamajos punktos, kā arī 837. punktā un nākamajos punktos). Tādējādi nav nekāda pamata apgalvot (kā to ierosina prasītāji), ka Šķirējtiesas konstatēto *BIT* pārkāpumu noteica apstākļi, ka VĀR 24 paredzēto ieguldītāju pienākumu saglabāšana nav saprātīga vai ka Rumānijas darbības nav pietiekami pārdzamas.

⁽⁶⁶⁾ Nolēmuma 953., 961., 971., 984., 1 016., 1 020. un 1 136. punkts.

⁽⁶⁷⁾ Spriedums apvienotajās lietās no 106/87 līdz 120/87 *Asteris*, EU:C:1988:457.

⁽⁶⁸⁾ Spriedums apvienotajās lietās no 106/87 līdz 120/87 *Asteris*, EU:C:1988:457, 23. punkts.

⁽⁶⁹⁾ Skatīt Komisijas 2004. gada 16. jūnija Lēmumu par Nīderlandes atbalstu *Akzo-Nobel*, lai samazinātu hlora pārvaldījumus (lieta N 304/2003), kopsavilkuma paziņojums, publicēts OV C 81, 2.4.2005., 4. lpp.; skatīt arī Komisijas 2006. gada 20. decembra Lēmumu par Nīderlandes atbalstu automašīnu demontāžas uzņēmuma *Steenbergen* pārvietošanai (lieta N 575/05), kopsavilkuma paziņojums, publicēts OV C 80, 13.4.2007., 1. lpp.

⁽⁷⁰⁾ To pašu iemeslu dēļ Komisija varētu uzskatīt par nederīgiem ES iekšējos *BIT*, par pamatu ņemot šķirējtiesas procesu, kas minēts pieteikuma 53. zemsvītras piezīmē.

tādēļ būtu uzskatāmi par spēkā neesošiem ⁽⁷¹⁾. Komisija ir vairākkārt darījusi zināmu šo viedokli dalībvalstīm, tostarp attiecīgajām dalībvalstīm.

- (103) Treškārt, Komisija norāda, ka Nolēmuma mērķis ir kompensēt prasības iesniedzējiem tos stimulus, ko Rumānija bija solījusi viņiem saskaņā ar VĀR 24 (grozīts ar VĀR 75), bet pēc Savienības prasības bija atcēlusi, lai varētu pabeigt sarunu procesu par tās pievienošanos Savienībai. Tādējādi pretstatā *Asteris* lietai iemesls, kāpēc prasības iesniedzēji pieprasa kompensāciju šajā lietā, ir tāds, ka viņiem tika liegti stimuli, ko Rumānijas solīja piešķirt, pārkāpjot savas saistības, kuras noteiktas Eiropas nolīguma 64. pantā un Likumā Nr. 143/1999, kā tas tiek interpretēts Rumānijas Konkurences padomes Lēmumā Nr. 244/2000, lai nepiešķirtu nelikumīgu valsts atbalstu. Tomēr, kā paskaidroja ģenerālvokāts Ruiz-Jarabo Colomer ⁽⁷²⁾, zaudējumu atlīdzība, kas vienāda ar atbalsta summu, kuru bija paredzēts piešķirt, būtu netieša valsts atbalsta piešķiršana, kas atzīta par nelikumīgu un nesaderīgu ar kopējo tirgu. Saskaņā ar šo argumentāciju Vispārējā tiesa ir uzskatījusi atlīdzināšanas klauzulas attiecībā uz valsts atbalsta atgūšanu par valsts atbalstu ⁽⁷³⁾. Turklāt *Lucchini* spriedumā EST nolēma, ka valsts tiesām ir liegts piemērot valsts tiesību aktus, ja minēto tiesību aktu piemērošana "grautu Kopienas tiesību piemērošanu, kā rezultātā nebūtu iespējams atgūt valsts atbalstu, kas piešķirts, pārkāpjot Kopienas tiesības" ⁽⁷⁴⁾.
- (104) Prasītāju mēģinājumi nošķirt minētās lietas no izskatāmās lietas ir nepārliciecināmi. Svarīgs ir nevis apstāklis, ka minēto lietu pamatā esošie konkrētie fakti atšķiras no izskatāmās lietas faktiem, bet gan minētajās lietās ietvertais princips, proti, ka valsts tiesību aktus, tostarp valsts tiesību aktos paredzētās atbildības normas, nevar piemērot, ja tādējādi tiktu kavēta Savienības valsts atbalsta tiesību normu piemērošana un galu galā tādēļ tiktu piešķirts nelikumīgs valsts atbalsts. Šajā saistībā *Asteris* lieta neatbrīvo no zaudējumu atlīdzības, kas piešķirta kā kompensācija par nelikumīga valsts atbalsta atgūšanu vai nelikumīga valsts atbalsta nesāņemšanu. Komisija uzskata, ka tas pats princips jāpiemēro, ja atbildība izriet no starptautisko tiesību līguma, kurš noslēgts starp divām dalībvalstīm (piemēram, ES iekšējais BIT) un kura piemērošana dod pamatu valsts atbalsta piešķiršanai. Ja tas, ka dalībvalsts īsteno ES iekšējo līgumu, kavē Savienības tiesību aktu piemērošanu, attiecīgajai dalībvalstij ir jāievēro Savienības tiesības, jo Savienības primārās tiesību normas, piemēram, Līguma 107. un 108. pants, prevalē pār minētās dalībvalsts starptautiskajām saistībām.
- (105) Šajā saistībā prasītāju apgalvojumam, ka nekad nav bijis pieņemts pamatots oficiāls lēmums, kurā būtu noteikts, ka VĀR 24 uzskatāms par nelikumīgu valsts atbalstu, vai ka minētie stimuli nav nesaderīgi ar iekšējo tirgu, nav nozīmes, jo apstrīdētais pasākums un šā lēmuma pamats ir Nolēmuma īstenošana/izpilde, nevis atbilstīgi VĀR 24 apsolītie ieguldījumu stimuli. Patiešām, ņemot vērā, ka VĀR 24 tika atcelts 2005. gada 22. februārī un pēc šā datuma netika izmaksāts neviens atbalsts saskaņā ar minētajiem tiesību aktiem, ne Rumānijas Konkurences padome, ne Komisija nevarētu pieņemt oficiālu lēmumu, ka VĀR 24 deva pamatu nesaderīgam valsts atbalstam laikposmā no 2005. gada 22. februāra līdz 2009. gada 1. aprīlim, kas ir laikposms, kurā atbilstīgi Nolēmumam prasītājiem tika piešķirta kompensācija.
- (106) Šā paša iemesla dēļ Komisijai nav jāpieņem oficiāls lēmums, kurā tiek konstatēts, ka pastāv valsts atbalsts, tajos gadījumos, kad valsts tiesa vai šķīrējtiesa piespriež dalībvalstij izmaksāt kompensāciju par atbalsta pasākuma atcelšanu. Līguma 107. panta 1. punktā ir ietverts vispārējs aizliegums piešķirt valsts atbalstu "jebkādā citā veidā". Tādējādi, nosakot, vai pasākums uzņēmumam rada ekonomisku priekšrocību, nav svarīgi, kāda ir pasākuma forma ⁽⁷⁵⁾. Tādējādi, ja valsts atbalsts tiek piešķirts, īstenojot vai izpildot spriedumu vai nolēmumu, kuru

⁽⁷¹⁾ Skatīt komisāra Karel De Gucht atbildi uz parlamentāro mutisko jautājumu O-000043/2013/rev.1, kurā viņš norādīja, ka "Komisija ir vienprātīgi, ka divpusējie un ieguldījumu līgumi (BIT) starp ES dalībvalstīm neatbilst ES tiesību aktu prasībām", plenārsēdes debates 2013. gada 22. maijā. Skatīt arī Komisijas dienestu 2012. gada 3. februāra darba dokumentu par kapitāla apriti un ieguldījumiem Eiropas Savienībā, Komisijas dienestu dokuments par tirgus uzraudzību, SWD(2012)6 final, 13. lpp. Skatīt arī Komisijas dienestu 2013. gada 15. aprīļa darba dokumentu par kapitāla brīvu apriti Eiropas Savienībā, SWD(2013)146 final, 11. un 14. lpp.; Komisijas dienestu 2014. gada 18. marta darba dokumentu par kapitāla brīvu apriti Eiropas Savienībā, SWD(2014)115 final, 12. lpp.; Eiropas Komisija, Pārraudzības darbības un analīze, Divpusējie ieguldījumu līgumi starp ES dalībvalstīm (ES iekšējie BIT) 2012; pieejams: http://ec.europa.eu/internal_market/capital/analysis/monitoring_activities_and_analysis/index_en.htm.

⁽⁷²⁾ Ģenerālvokāta Ruiz-Jarabo Colomer 2005. gada 28. aprīlī sniegtie secinājumi apvienotajās lietās C-346/03 un C-529/03 *Atzori*, ECLI:EU:C:2005:256, 198. punkts.

⁽⁷³⁾ 2011. gada 10. novembra spriedums lietā T-384/08 *Elliniki Nafpigiokataskevastiki AE Chartofylakeiou*/Komisija, EU:T:2011:650, un 2012. gada 11. septembra spriedums lietā T-565/08 *Corsica Ferries*/Komisija, EU:T:2012:415, 23., 114. un 120.–131. punkts. Skatīt pēc analogijas arī 2013. gada 4. decembra spriedumu lietā C-111/10 *Komisija/Padome*, EU:C:2013:785, 44. punkts.

⁽⁷⁴⁾ 2007. gada 18. jūlija spriedums lietā C-119/05 *Lucchini*, EU:C:2007:434, 59. punkts.

⁽⁷⁵⁾ 2003. gada 24. jūlija spriedums lietā C-280/00 *Altmark Trans*, EU:C:2003:415, 84. punkts.

Komisija uzskata par gadījumu, kas attiecas uz konkrēto Nolēmumu, tad saistībā ar šo ieviešanu vai izpildi Komisijai ir jāpierāda, ka Līguma 107. panta 1. punkta kumulatīvie nosacījumi ir izpildīti un ka minētais atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

- (107) Jebkurā gadījumā Komisija atgādina, ka attiecībā uz VĀR 24 atcelšanu vairākās Savienības kopējās nostājās tika norādīts un Rumānijas Konkurences padome un Rumānijas valdība secināja, ka VĀR 24 deva pamatu nelikumīgam valsts atbalstam atbilstīgi Eiropas nolīgumam, ES un Rumānijas Asociācijas padomes Lēmumam Nr. 4/2000, Likumam Nr. 143/1999 un *acquis communautaire*. Turklāt Rumānijas Konkurences padomes Lēmums Nr. 244/2000 nekad nav ticis apstrīdēts vai atcelts, bet tikai ignorēts no Rumānijas likumdevēja puses, pieņemot VĀR 75, kas ir pretrunā Likuma Nr. 143/1999 noteikumiem par valsts atbalstu, un tādējādi neizpildot savas saistības saskaņā ar Eiropas nolīgumu un ES un Rumānijas Asociācijas padomes Lēmumu Nr. 4/2000. Tāpēc Savienība uzstāja, lai Rumānija pievienošanās sarunu kontekstā ievērotu minēto lēmumu, savas saistības atbilstīgi Eiropas nolīgumam un *acquis communautaire*, ko Rumānija arī darīja, atceļot VĀR 24.
- (108) Iepriekš minēto iemeslu dēļ Komisija secina, ka kompensācijas maksājums, ko Šķīrējtiesa piesprieda prasītājiem saistībā ar Nolēmuma īstenošanu vai izpildi, ir ekonomiska priekšrocība par labu prasītājiem, kuru viņi nebūtu guvuši normālos tirgus apstākļos.

Selektivitāte

- (109) Ne visi pasākumi, kas piešķir uzņēmumam ekonomisku priekšrocību, ir valsts atbalsts, bet tikai tie, kas selektīvā veidā piešķir ekonomisku priekšrocību konkrētiem uzņēmumiem vai uzņēmumu kategorijām, vai konkrētām tautsaimniecības nozarēm.
- (110) Ar Nolēmumu kompensācija tiek piešķirta tikai prasītājiem. Tāpēc, izmaksājot minēto kompensāciju saistībā ar Nolēmuma īstenošanu vai izpildi, Rumānija piešķir priekšrocību tikai prasītājiem. Tātad pasākums ir selektīvs.
- (111) Turklāt, kā izriet no *Asteris* sprieduma, kompensācija par zaudējumiem selektīvi nepiešķirs priekšrocību atsevišķam uzņēmumam tikai tad, ja minētā kompensācija izrietēs no tādas vispārējās tiesību normas piemērošanas, kura reglamentē atbildību un uz kuru var atsaukties ikviens persona, proti, tiks izslēgta iespēja, ka jebkāda piešķirtā kompensācija rada selektīvu priekšrocību konkrētām sabiedrības grupām. Apstrīdētais pasākums, kas izriet no *BIT* noteikumu piemērošanas, neatbilst šai prasībai, ņemot vērā visus izskatāmajā lietā izklāstītos iemeslus.
- (112) Pirmkārt, *BIT* piešķir šīs tiesības uz kompensāciju tikai konkrētai ieguldītāju grupai, proti, ieguldītājiem divās dalībvalstīs, uz kurām attiecas šis ES iekšējais *BIT*, t. i., Zviedrijas un Rumānijas ieguldītājiem. Tāpēc ne katrs Savienības ieguldītājs, kas atrodas līdzīgā stāvoklī, varētu pamatoties uz minēto *BIT*, lai pieprasītu zaudējumu atlīdzību, kura atbilst stimuliem, kas solīti saskaņā ar atcelto VĀR 24 atbalsta shēmu, bet tikai ieguldītāji ar noteiktu pilsonību. Tādējādi tiktāl, ciktāl kompensācijas maksājums, kas piešķirts ieguldītājam saskaņā ar *BIT*, piešķir priekšrocību, priekšrocība ir selektīva. Attiecībā uz prasītāju apgalvojumu, ka Komisija iepriekš ir atzinusi *BIT* nodrošināto priekšrocību vispārējo raksturu (skatīt 66. apsvērumu), jānorāda, ka šis apgalvojums, ko prasītāji minēja attiecīgās prasības atbalstam, patiesībā nemaz nav Komisijas paziņojums, bet fragments no pētījuma, kuru sagatavoja Eiropas Parlamenta Ārpolitikas ģenerāldirektorāta Politikas departamenta ārējs līgumdarba izpildītājs. Otrkārt, lai novērstu jebkādas šaubas par šajā pētījumā izteikto atzinumu autorību, tajā ir iekļauta atruna, kas norāda, ka autors uzņemas pilnu atbildību par šiem atzinumiem un ka tie neatspoguļo Eiropas Parlamenta oficiālo nostāju. Šajā ziņojumā pausto apgalvojumu nevar attiecināt uz Komisiju, un tam konkrētajā gadījumā nav nozīmes.
- (113) Otrkārt, apstrīdētais pasākums kompensē prasības iesniedzējiem tādu ieguldījumu stimulu atcelšanu, kas paši pēc rakstura ir selektīvi. Patiešām, VĀR 24 paredzētie stimuli bija pieejami tikai tiem uzņēmumiem, kas ieguldīja konkrētos reģionos. Tādējādi kompensācija, ko Šķīrējtiesa piesprieda sūdzības iesniedzējiem, būtu jāuzskata par selektīvu, jo tā atbilst priekšrocībām, kas solītas saskaņā ar atcelto VĀR 24.
- (114) Jebkurā gadījumā Komisija uzskata, ka *BIT*, pamatojoties uz kuru Šķīrējtiesa piešķir prasītājiem kompensāciju, pēc Rumānijas pievienošanās Savienībai vairs nav spēkā, tāpēc to nevar uzskatīt par tādas vispārējās tiesību normas pamatu, kura reglamentē atbildību un uz kuru var atsaukties ikviens ieguldītājs.
- (115) Visu iepriekš minēto iemeslu dēļ Komisija secina, ka Nolēmuma īstenošana vai izpilde piešķir prasītājiem selektīvu priekšrocību.

Valsts līdzekļi

- (116) Par valsts atbalstu Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē ir atzīstamas tikai tādas priekšrocības, kas tieši vai netieši piešķirtas no valsts līdzekļiem. Izskatāmajā lietā Rumānija daļēji jau ir īstenojusi Nolēmumu, atļūdzinot daļu kompensācijas, ko Šķīrējtiesa piesprieda prasītājiem, proti, dzēšot nodokļu parādu, kuru viens prasītājs bija parādā Rumānijas valstij. Turklāt tiesu izpildītājs ir apķīlājis līdzekļus valsts kontos, lai segtu prasītājiem nesamaksātos parādus atbilstīgi Nolēmumam. Tiešie maksājumi no valsts budžeta, atteikšanās no valsts ienākumiem, norakstot nodokļu parādus, vai citu valsts aktīvu (piemēram, citu uzņēmumu akciju vai atsavinātu aktīvu) nodošana prasītājiem – veikti brīvprātīgi vai izpildīti ar tiesas izdotu rīkojumu – ir uzskatāmi par pasākumiem, ko finansē no valsts līdzekļiem.

Attiecināmība

- (117) Lai selektīva priekšrocība būtu atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē, tai *inter alia* jābūt attiecināmai uz valsti ⁽⁷⁶⁾. Izskatāmajā lietā prasītāji apgalvo, ka, tā kā Nolēmuma īstenošana notiek “automātiski un piespiedu kārtā, jo tādas ir Rumānijas saistības saskaņā ar ICSID Konvenciju, tā noteikti nav attiecināma uz valsti un nevar būt valsts atbalsts”. Prasītāju argumentācijas galvenā doma ir tāda, ka Nolēmuma īstenošana nav attiecināma uz valsti, jo tas ir Rumānijas starptautisko tiesību pienākums. Komisija nepiekrīt šai argumentācijai un uzskata, ka pasākums ir attiecināms uz Rumāniju turpmāk minēto iemeslu dēļ.
- (118) Sākumā Komisija norāda, ka Rumānijas brīvprātīgā piekrišana noslēgt BIT, jo īpaši tā 7. pantu, radīja apstākļus selektīvai priekšrocībai, kas izriet no Nolēmuma, kā paskaidrots 110. apsvērumā un turpmākajos apsvērumos.
- (119) Turklāt, ja Rumānija brīvprātīgi īsteno Nolēmumu, izmaksājot kompensāciju, ko Šķīrējtiesa piesprieda prasītājiem, nav šaubu, ka šī darbība ir attiecināma uz Rumānijas valsti. Jebkurā gadījumā tā tas ir attiecībā uz to kompensācijas daļu, kura ar Nolēmumu tika piespriesta prasītājiem un kuru Rumānija sedza, dzēšot nodokļu parādu, ko viens prasītājs, proti, uzņēmums *S.C. European Food S.A.*, bija parādā Rumānijas iestādēm. Tā tas ir arī gadījumā, kad Rumānija nolēma brīvprātīgi izmaksāt nesamaksātu, Šķīrējtiesas piespriestu kompensāciju.
- (120) Visbeidzot, katra Rumānijas valsts iestāžu darbība ir attiecināma uz Rumāniju. Minētās valsts iestādes ir dalībvalsts valdība un citas publiskas iestādes. Proti, arī valsts tiesas un tiesu izpildītāji ir jāuzskata par valsts iestādēm, un tādējādi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 4. panta 3. punktu viņiem ir pienākums lojāli sadarboties ar Savienību. Tāpēc valsts tiesu un tiesu izpildītāju darbības ir attiecināmas uz Rumānijas valsti, un gadījumā, ja Rumānija ir spiesta piešķirt prasītājiem Nolēmumā paredzēto kompensāciju savu tiesu vai tiesu izpildītāju rīkojumu dēļ, tad minētā darbība arī ir attiecināma uz Rumānijas valsti. Savienības tiesībās ir paredzēts tikai šauri piemērojams atbrīvojums no šā vispārējā attiecināmības principa, proti, pasākums nav attiecināms uz dalībvalsti, ja saskaņā ar Savienības tiesību aktiem šai dalībvalstij ir pienākums īstenot minēto pasākumu bez izvēles tiesībām. Tādā gadījumā pasākums izriet no Savienības likumdevēja akta un valsts par to nav atbildīga. Tomēr nav noliedzams, ka atbilstīgi Savienības tiesību aktiem Rumānijai nav pienākuma īstenot Nolēmumu. Tādējādi jebkurš lēmums īstenot vai izpildīt Nolēmumu neatkarīgi no tā, vai to pieņem Rumānijas valdība vai Rumānijas valsts tiesas, ir attiecināms uz Rumānijas valsti.
- (121) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka pasākums ir attiecināms uz Rumāniju.

Konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību

- (122) Uzskata, ka valsts pieņemts pasākums rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, ja tas var uzlabot saņēmēja konkurētspēju salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, ar kuriem tas konkurē ⁽⁷⁷⁾. Tādējādi praksē konkurences izkropļojumi Līguma 107. panta izpratnē tiek prezumēti ikvienā gadījumā, kad valsts piešķir finansiālu priekšrocību uzņēmumam, kas darbojas liberalizētā nozarē, kurā pastāv vai varētu pastāvēt konkurence. Uzņēmumam piešķirta priekšrocība, kas kropļo konkurenci, parasti var ietekmēt arī tirdzniecību starp dalībvalstīm. Tirdzniecība starp dalībvalstīm tiek ietekmēta, ja pasākums stiprina atbalsta saņēmēja konkurētspēju salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kas konkurē Kopienas iekšējā tirdzniecībā ⁽⁷⁸⁾.

⁽⁷⁶⁾ 2006. gada 5. aprīļa spriedums lietā T-351/02 *Deutsche Bahn AG*/Komisija, EU:T:2006:104, 101. punkts.

⁽⁷⁷⁾ 1980. gada 17. septembra spriedums lietā 730/79 *Philip Morris*, EU:C:1980:209, 11. punkts. 2000. gada 15. jūnija spriedums apvienotajās lietās T-298/97, T-312/97 utt. *Alzetta*, EU:T:2000:151, 80. punkts.

⁽⁷⁸⁾ 2001. gada 4. aprīļa spriedums lietā T-288/97 *Fruiia Venezia Giulia*, EU:T:2001:115, 41. punkts.

- (123) Komisija jau ir secinājusi (skatīt 81. apsvērumu un turpmākos apsvērumus), ka valsts atbalsta noteikumu piemērošanas nolūkā prasītāji kopīgi veido vienotu ekonomisku vienību, kas savukārt ir attiecīgais uzņēmums. Minētais uzņēmums ir aktīvs liberalizētā tirgū, konkurējot ar citiem uzņēmumiem. Komisija ir arī secinājusi, ka kompensācijas maksājums, ja tiek īstenots vai izpildīts Nolēmums, varētu uzlabot prasītāju konkurētspēju salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, ar kuriem viņi konkurē un kuri nav saņēmuši līdzīgu kompensāciju par nelikumīga valsts atbalsta atcelšanu. Ar Nolēmumu piešķirtās kompensācijas pamatā ir summa, kas atbilst muitas nodokļiem, kurus iekasē par izejvielām, zaudētajai peļņai un procentiem, – kopumā piespriežams zaudējumu atlīdzības apmērā. Izejvielu izmaksas kā ieguldījums gala produktos ir parastie uzņēmumu darbības izdevumi. Atbrīvojot prasības iesniedzējus no daļas to parasto darbības izdevumu, viņiem tiek piešķirta īpaša konkurences priekšrocība, un tas pats notiek, ja prasības iesniedzējiem tiek kompensēta zaudētā peļņa un samaksāti procenti. Prasītāju darbība ir saistīta ar pārtikas produktu, miltu ražošanas produktu un plastmasas iepakojumu ražošanu. Attiecībā uz visiem šiem produktiem pastāv liberalizēts tirgus, tāpēc jebkura prasītājiem piešķirta priekšrocība var izkropļot konkurenci. Ņemot vērā to, ka šos prasītāju ražotos produktus var plaši tirgot un tie patiešām arī tiek plaši tirgoti starp dalībvalstīm, ir skaidrs, ka jebkura prasītājiem piešķirta priekšrocība var ietekmēt arī tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (124) Komisija norāda, ka prasītāju argumenti, kuros tiek noliegta konkurences izkropļošana, tikai atkārto apgalvojumus, ka brāļus *Micula* nevar uzskatīt par uzņēmumiem un ka Nolēmuma īstenošana nepiešķirtu prasītājiem nekādas priekšrocības. Abi apgalvojumi iepriekš jau tika plaši iztirzāti (skatīt 81. apsvērumu un turpmākos apsvērumus, kā arī 92. apsvērumu un turpmākos apsvērumus), tāpēc tie vairs nav jāapspriež.

Secinājums

- (125) Iepriekš minēto iemeslu dēļ Komisija uzskata, ka kompensācijas maksājums, ko šķīrējtiesa piesprieda prasītājiem, ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē.

7.2. Valsts atbalsta noteikumu piemērošana neietekmē ar Līguma 351. pantu aizsargātās tiesības un pienākumus

- (126) Līguma 351. pantā ir noteikts, ka “[l]īgumi neietekmē tiesības un pienākumus, ko uzliek nolīgumi, kurus (..) – attiecībā uz kandidātvalstīm – pirms to pievienošanās dienas viena vai vairākas dalībvalstis, no vienas puses, noslēgušas ar vienu vai vairākām trešām valstīm, no otras puses”. Izskatāmajā lietā tiesības un pienākumi, uz kuriem atsaucas prasītāji, izriet no *BIT*.
- (127) No Līguma 351. panta formulējuma ir skaidrs, ka tas nav piemērojams šajā lietā, jo *BIT* ir līgums, kas noslēgts starp divām Savienības dalībvalstīm – Zviedriju un Rumāniju –, nevis līgums, kuru “vienu vai vairākas dalībvalstis, no vienas puses, noslēgušas ar vienu vai vairākām trešām valstīm, no otras puses”. Tāpēc izskatāmajā lietā valsts atbalsta noteikumu piemērošana neietekmē ar Līguma 351. pantu aizsargātās tiesības un pienākumus.
- (128) Šajā saistībā Komisija atgādina, ka saskaņā ar Savienības tiesību aktiem ES iekšējiem *BIT*, no vienas puses, un *BIT*, kas noslēgti starp Savienības dalībvalsti un trešo valsti, no otras puses, ir piemērojami dažādi noteikumi. Attiecībā uz ES iekšējiem *BIT* Komisija uzskata, ka šādas vienošanās ir pretrunā Savienības tiesību aktiem, nav saderīgas ar Savienības līgumu noteikumiem un tāpēc būtu uzskatāmas par spēkā neesošām. Turpretim *BIT*, kas noslēgti starp Savienības dalībvalsti un trešo valsti, reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1219/2012 ⁽⁷⁹⁾, ar ko nosaka pārejas pasākumus divpusējiem ieguldījumu nolīgumiem starp dalībvalstīm un trešām valstīm, līdz minētos nolīgumus pakāpeniski aizstās ar Savienības nolīgumiem, kuri attieksies uz to pašu jautājumu, ņemot vērā Savienības ekskluzīvo kompetenci attiecībā uz kopējo tirdzniecības politiku, atbilstīgi kurai samazinās ārvalstu tiešie ieguldījumi ⁽⁸⁰⁾.
- (129) Rumānija ir arī dalībniene daudzpusējā *ICSID* Konvencijā, kurai tā pievienojās pirms pievienošanās Savienībai. Tomēr, tā kā neviena trešā valsts, kas ir *ICSID* Konvencijas līgumslēdzēja puse, nav izskatāmajā tiesvedībā iesaistīta *BIT* dalībniene, 351. pants neattiecas uz šo lietu.

⁽⁷⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regula (ES) Nr. 1219/2012, ar ko nosaka pārejas pasākumus divpusējiem ieguldījumu nolīgumiem starp dalībvalstīm un trešām valstīm (OV L 351, 20.12.2012., 40. lpp.).

⁽⁸⁰⁾ Līguma 3. panta 1. punkta e) apakšpunkts.

7.3. Jauns atbalsts

- (130) Līguma 107. panta 1. punktā ir paredzēts, ka valsts atbalsts principā nav saderīgs ar iekšējo tirgu. Ja vien Komisija nedeklarē kādu atbalsta pasākumu par saderīgu ar iekšējo tirgu, dalībvalstīm ir aizliegts īstenot valsts atbalsta pasākumus. Saskaņā ar Līguma 108. panta 3. punktu dalībvalstij ir jāpaziņo Komisijai visi plāni mainīt vai piešķirt atbalstu un tā nedrīkst sākt īstenot pašas ierosinātos pasākumus, kamēr Komisija nav pieņēmusi galīgo lēmumu par minētā pasākuma saderību ar iekšējo tirgu.
- (131) Pienākums neīstenot nevienu atbalsta pasākumu, kamēr Komisija nav pieņēmusi galīgo lēmumu par minētā atbalsta pasākuma saderību, attiecas, protams, tikai uz tiem atbalsta pasākumiem, kas īstenoti pēc Līguma stāšanās spēkā šajā dalībvalstī. Rumānijā Līgums stājās spēkā 2007. gada 1. janvārī.
- (132) Prasītāji apstrīd to, ka Nolēmuma īstenošana vai izpilde būtu uzskatāma par “jaunu atbalstu” Regulas (EK) Nr. 659/1999 1. panta c) punkta izpratnē. Viņi uzsver, ka pat tad, ja Komisijas novērtējums būtu pareizs (lai gan tā nav) un Nolēmuma īstenošana vai izpilde būtu uzskatāma par atbalstu, minētā atbalsta piešķiršanas diena būtu diena, kad prasītājiem tika sākotnēji piešķirtas VĀR 24 paredzētās priekšrocības, un tas notika 2000. un 2002. gadā un tādējādi pirms Rumānijas pievienošanās Savienībai. Saskaņā ar prasītāju teikto pats pēdējais brīdis, ko varētu uzskatīt par piešķiršanas dienu, ir diena, kad stājās spēkā *BIT*, uz kura pamatojas Nolēmums un kurš stājās spēkā 2003. gadā.
- (133) Komisija nepiekrīt prasītājiem un uzskata, ka kompensācijas maksājums, ko Šķirējtiesa piesprieda prasītājiem saistībā ar Nolēmuma īstenošanu vai izpildi, ir jauns atbalsts un tāpēc uz to pilnīgi attiecas valsts atbalsta kontroles mehānisms, kas minēts Līguma 107. un 108. pantā. Saskaņā ar EST judikatūru atbalsts ir jāuzskata par piešķirtu tajā brīdī, kad saskaņā ar spēkā esošajiem valsts noteikumiem atbalsta saņēmējam tiek piešķirtas beznosacījumu tiesības to saņemt⁽⁸¹⁾. Nedz VĀR 24 pieņemšana 1998. gada 2. oktobrī, nedz Štejas-Nučetas rajona Bihoras apgabalā deklarēšana par nelabvēlīgu reģionu uz 10 gadiem (spēkā no 1999. gada 1. aprīļa), nedz arī pastāvīga ieguldītāja sertifikāta piešķiršana uzņēmumam *S.C. European Food S.A.* (2000. gada 1. jūnijā) un uzņēmumiem *S.C. Starmill S.R.L.* un *S.C. Multipack* (2002. gada 17. maijā) nepiešķir prasītājiem beznosacījumu tiesības saņemt izejvielu atvieglojumu līdz 2009. gada 1. aprīlim. Drīzāk tiesības uz minēto atvieglojumu saņēma tikai uzņēmums, kas tiesīgs saņemt atbalstu atbilstīgi shēmai, kura izveidota ar VĀR 24:
- saskaņā ar sākotnējo shēmu, kas izveidota ar VĀR 24: kad reģionālās attīstības aģentūra apstiprināja uzņēmuma ražošanas un tirdzniecības dokumentus, kas apliecina, ka ir importētas izejvielas, kuras paredzēts integrēt iekšējā ražošanā, dodot tiesības uz samaksāto muitas nodokļu atlīdzību⁽⁸²⁾, un
 - pēc VĀR 24 izejvielu atvieglojuma pārveidošanas par atbrīvojumu no muitas nodokļiem atbilstīgi VĀR 75: kad uzņēmums, kam ir tiesības uz atbalstu saskaņā ar minēto shēmu, importēja izejvielas, kuras paredzēts integrēt iekšējā ražošanā, un pieprasīja no robežkontroles iestādēm atbrīvojumu, pamatojoties uz pienācīgi pamatotiem dokumentiem.
- (134) Tā kā shēma, kas izveidota ar VĀR 24 un pārveidota ar VĀR 75, 2005. gada 22. februārī tika atcelta, saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu pēc minētā datuma nevienam uzņēmumam nav tiesību uz atbalstu, ja tas importē Rumānijā izejvielas, kuras paredzēts integrēt iekšējā ražošanā. Tādējādi pieteikuma iesniedzēju prasība par kompensācijas saņemšanu no Rumānijas valsts izriet tikai no Nolēmuma un Rumānijas valsts tiesību aktiem, kas piešķir tam juridisku spēku Rumānijas valsts tiesiskajā sistēmā. Tā kā Nolēmums bija pieņemts un pēc Rumānijas pievienošanās Savienībai tika apdraudēta tā īstenošana vai izpilde, Rumānijas valsts tiesību aktos paredzētās beznosacījumu tiesības, kuras ļauj saņemt Šķirējtiesas piespriedu kompensāciju un kuras izriet no ISCID Konvencijas, ar ko šīs tiesības tiek integrētas Rumānijas valsts tiesiskajā sistēmā, tādējādi piešķirot Nolēmumam juridisku spēku Rumānijas valsts tiesiskajā sistēmā, tika piešķirtas prasītājiem tikai pēc Rumānijas pievienošanās Savienībai.

⁽⁸¹⁾ 2013. gada 21. marta spriedums lietā C-129/12 *Magdeburger Mühlenwerke*, EU:C:2013:200, 40. punkts.

⁽⁸²⁾ Nolēmuma 148. punktā ir atrodams tā sākotnējā nosacījuma angļu valodas tulkojums, ar kuru paredz izejvielu atvieglojumu (kas ir ieguldījumu stimulants, kura atcelšana radīja pamatu zaudējumu atlīdzībai, kas prasītājiem piešķirta atbilstīgi Nolēmumam). Saskaņā ar šo tulkojumu 6. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts, ka “*Privately held companies, Romanian legal entities, as well as small or family business, authorised pursuant to the Decree-Law no. 54/1990 concerning the organisation and operation of free initiative-based economic activities that are headquartered and conduct business within the disadvantaged region, will be granted the following advantages for their new investments in the these regions: (...) refunds of customs duties on raw materials, spare parts and/or components necessary of achieving the investor's own production in that region. The refunds will be made based on the approval by the regional development agencies of the companies' production sales documents. The funds necessary for the refund of the customs duties will be provided to the Agency for Regional Development from the Regional development Fund. In case of unprivileged regions belonging to two or more administrative-territorial units, the funds necessary for the refund of the customs duties will be provided by the National Agency for Regional Development from the National Development Fund [the “Raw Materials Incentive” or “Raw Materials Facility”].*”

- (135) Šajā saistībā ir būtiski norādīt arī uz to, ka ar Nolēmumu prasītājiem ir piešķirta kompensācija par summu, kas atbilst priekšrocībām, kuras paredzētas atceltajā VĀR 24 shēmas izejvielu atvieglojumā no tā brīža, kad tika atcelti minētie tiesību akti (2005. gada 22. februāris), līdz varbūtējam plānotā termiņa beigām (2009. gada 1. aprīlis). Minēto laikposmu veido nedaudz vairāk nekā 49 mēneši, vairumā no kuriem (27 mēnešus) Rumānija bija Savienības pilntiesīga dalībvalsts, kas tieši pakļauta Līgumā paredzētajai valsts atbalsta kārtībai. Turklāt ar Nolēmumu prasītājiem tiek piešķirta kompensācija par zaudēto iespēju veidot cukura krājumus 2009. gadā, pieņemot, ka saistītie zaudējumi radās laikposmā no 2009. gada 31. marta līdz 2010. gada 1. jūlijam. Tādējādi šie varbūtējie zaudējumi radās tikai pēc tam, kad Rumānija bija pievienojusies Savienībai 2007. gadā. Visbeidzot, Šķīrējtiesa piesprieda kompensāciju par zaudēto peļņu, ņemot vērā norādītos zaudējumus, kas radušies laikposmā no 2005. gada 1. janvāra līdz 2011. gada 31. augustam. Šo laikposmu veido 80 mēneši, vairumā no kuriem (56 mēnešus) Rumānija bija Savienības pilntiesīga dalībvalsts, kas tieši pakļauta Līgumā paredzētajai valsts atbalsta kārtībai.
- (136) Visbeidzot, VĀR 24 stimulu shēma nav minēta Akta par Rumānijas pievienošanu Savienībai V pielikuma 2. nodaļas 1. punktā, kurā ir sīki uzskaitīti valsts atbalsta pasākumi, kas būtu uzskatāmi par pastāvošu atbalstu pēc Rumānijas pievienošanās Savienībai ⁽⁸³⁾ ⁽⁸⁴⁾.
- (137) Nav nozīmes tam, ka nedz pievienošanās akts, nedz Līgums nebija piemērojami Rumānijai laikā, kad Rumānija it kā pārkāpa savas saistības atbilstīgi *BIT*, atceļot ar VĀR 24 izveidoto atbalsta shēmu, vai kad prasītāji iesniedza savas ar *BIT* saistītās prasības Šķīrējtiesā. Nevienā brīdī prasītāji nebija ieguvuši beznosacījumu tiesības uz Šķīrējtiesas piespriedto kompensācijas maksājumu, kas ir izskatāmais pasākums. Tikai tad, kad Šķīrējtiesa konstatēja, ka ir pārkāpts *BIT* 2. panta 3. punkts, un tāpēc 2013. gada 11. decembrī pieņēma Nolēmumu un Rumānijas valsts tiesību aktus, ar ko Nolēmumam tika piešķirts juridisks spēks Rumānijas valsts tiesiskajā sistēmā, prasītāji saņēma tādas beznosacījumu tiesības uz minēto kompensāciju, kuras viņi varēja īstenot pret Rumāniju. Minētais datums bija pēc Rumānijas pievienošanās Eiropas Savienībai.
- (138) Tāpēc prasītāju lieta nav salīdzināma ar Komisijas lēmumu lietā N 380/04, uz kuru viņi atsauca. Lieta N 380/04 attiecās uz līgumu, kas 1997. gadā bija noslēgts starp uzņēmumu "Latvijas Gāze" ("LG") un Latviju. Kad radās strīds starp LG un Latviju par līgumā paredzētajām Latvijas saistībām, Stokholmā tika sākts komercietu šķīrējtiesas process saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Starptautisko tirdzniecības tiesību komisijas (*UNCITRAL*) noteikumiem. Saistībā ar šo tiesvedību izveidotā šķīrējtiesa 2003. gada 19. jūnijā nolēma, ka Latvija ir parādā LG kompensāciju par laikposmu no 2001. gada 10. janvāra līdz 2003. gada 10. martam. Latvija nepildīja šķīrējtiesas nolēmumu, līdz tā pievienojās Savienībai 2004. gada 1. maijā, bet pēc pievienošanās informēja Komisiju par to, ka plāno īstenot minēto nolēmumu. Savā lēmumā Komisija norādīja, ka kompensācijas pienākums radās, pamatojoties uz 1997. gada līgumu, ka šķīrējtiesas piespriedā kompensācija ir pilnīgi saistīta ar laikposmu pirms Latvijas pievienošanās un ka šķīrējtiesas nolēmums pats par sevi ir izdots pirms Latvijas pievienošanās Savienībai. Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secināja, ka "šķīrējtiesas (..) piespriedā zaudējumu atlīdzība (..) vienkārši ir tāda pasākuma īstenošana, kas pilnīgi noskaidrots jau pirms pievienošanās", un ka 2003. gada šķīrējtiesas nolēmuma izpildi nevar uzskatīt par "jaunu atbalstu". Turklāt Komisijas lēmums lietā N 380/04 pats par sevi norāda, ka tajā netika analizēti atbilstīgi līgumam iespējamie nākotnes maksājumi, kas attiecās uz laikposmiem pēc pievienošanās, tādējādi sašaurinot izraudzīto pieeju attiecībā uz konkrētajiem faktiem, ko paziņojusi Latvija.
- (139) Turpretim izskatāmajā lietā kompensācijas pienākums rodas no Nolēmuma, kas tika pieņemts 2013. gadā, un kompensācija, kuru Šķīrējtiesa piesprieda prasītājiem, lielākoties attiecas uz laikposmu pēc Rumānijas pievienošanās Savienībai, kā arī pats Nolēmums tika pieņemts gandrīz septiņus gadus pēc tam, kad Rumānija pievienojās Savienībai. Visbeidzot, lēmums lietā N 380/04 pilnīgi atšķiras no izskatāmās lietas ar to, ka pirmajā gadījumā nebija nekādas norādes uz to, ka saistībā ar 2003. gada šķīrējtiesas nolēmuma īstenošanu vai izpildi LG varētu iegūt nelikumīgu valsts atbalstu, ko Latvija kā kandidātvalsts, kura pievienojas Savienībai, būtu solījusi piešķirt pretēji saviem valsts atbalsta pienākumiem.

⁽⁸³⁾ Trīs pastāvošā atbalsta kategorijas, kas minētas pievienošanās aktā, ir šādas:

- atbalsta pasākumi, kuru īstenošana sāka pirms 1994. gada 10. decembra,
- atbalsta pasākumi, kas uzskaitīti šā pielikuma papildinājumā,
- atbalsta pasākumi, kurus attiecīgās jaunās dalībvalsts Valsts atbalsta uzraudzības iestāde līdz pievienošanās dienai ir izvērtējusi un atzinusi par saderīgiem ar *acquis* un pret kuriem Komisija – atbilstīgi 2. punktā izklāstītajai procedūrai – nav iebildusi, pamatojoties uz nopietnām šaubām par šo pasākumu saderību ar kopējo tirgu.

Neviens lēmums par Nolēmuma izpildi neattiecas uz kādu no šīm trim kategorijām. Pat ja tiktu uzskatīts, ka Nolēmuma īstenošana tikai atjauno prasītāju VĀR 24 paredzētās tiesības tā, it kā attiecīgie stimuli nebūtu atcelti pirms to plānotā termiņa beigām, minētā atjaunošana ar atpakaļejošu spēku joprojām būtu jāuzskata par "jaunu atbalstu", sākot no brīža, kad Rumānija pievienojās Savienībai.

⁽⁸⁴⁾ Skatīt arī 2012. gada 13. februāra spriedumu apvienotajās lietās no T-80/06 līdz T-182/09 *Budapesti Erőmű*, EU:T:2012:65, 54. punkts.

- (140) Tādēļ Komisija konstatē, ka kompensācijas maksājums, ko Šķirējtiesa piesprieda prasītājiem, ir jauns atbalsts un ka šo pasākumu var īstenot tikai tad un tikai pēc tam, kad Komisija ir atļāvusi to saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem.

7.4. Nelikumība atbilstīgi Līguma 108. panta 3. punktam

- (141) Rumānija daļēji jau ir samaksājusi prasītājiem Šķirējtiesas piespriedto kompensāciju, dzēšot konkrētus nodokļu parādus, ko viens prasītājs, proti, uzņēmums S.C. *European Food S.A.*, bija parādā Rumānijas valstij. Tā kā Rumānija nepaziņoja Komisijai par šā Nolēmuma daļēju īstenošanu, pasākums ir īstenots nelikumīgi, pārkāpjot Līguma 108. panta 3. punktu. To pašu iemeslu dēļ jebkurš Šķirējtiesas piespriests papildu kompensācijas maksājums (īstenojot vai izpildot Nolēmumu), par kuru vai nu nebūtu informēta Komisija, vai tas notiktu pēc šā Komisijas lēmuma pieņemšanas, būtu arī Rumānijas pienākuma – ievērot Līguma 108. panta 3. punktu – pārkāpums.

7.5. Saderība ar iekšējo tirgu

- (142) Sākumā Komisija atgādina, ka, novērtējot pasākuma saderību ar iekšējo tirgu atbilstīgi Līguma 107. panta 2. punktam un 107. panta 3. punktam, pierādīšanas pienākums ir dalībvalsts galvenā atbildība⁽⁸⁵⁾. Šajā saistībā Komisija arī atgādina, ka valsts atbalsta pasākumu nevar atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja tas rada citu konkrētu Līguma noteikumu nedalāmu pārkāpumu⁽⁸⁶⁾. Šobrīd Rumānija nav iesniegusi nekādus argumentus, kas varētu pamatot pasākumu atbilstīgi Līguma 107. panta 2. punktam un 107. panta 3. punktam. Tomēr pilnīguma labad Komisija uzskata par lietderīgu pēc savas iniciatīvas veikt saderības novērtējumu.
- (143) Prasītāji apgalvo, ka pasākums ir saderīgs reģionāls atbalsts. Pamatojoties uz Līguma 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu un 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, Komisija var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu tādu valsts atbalstu, kas veicina ekonomikas attīstību konkrētos nelabvēlīgos apgabalos Savienībā. Nosacījumi, saskaņā ar kuriem atbalstu, kas veicina reģionālo attīstību, var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, ir izklāstīti Reģionālā atbalsta pamatnostādņēs 2014.–2020. gadam ("RAP 2014"). Šo pamatnostādņu 188. apsvērumā ir paskaidrots, ka tās tiks piemērotas, lai novērtētu visu to reģionālo atbalstu saderību, kurus plāno piešķirt pēc 2014. gada 30. jūnija. Tas nozīmē, ka reģionālais atbalsts, kas piešķirts nelikumīgi, vai reģionālais atbalsts, kuru plānots piešķirt līdz 2014. gada 1. jūlijam, ir jānovērtē saskaņā ar Valstu reģionālā atbalsta pamatnostādņēm 2007.–2013. gadam⁽⁸⁷⁾ ("RAP 2007").
- (144) Kā paskaidrots 134. apsvērumā, beznosacījumu tiesības uz atbalstu tika piešķirtas prasītājiem tad, kad 2013. gada 11. decembrī tika pieņemts Nolēmums un Rumānijas valsts tiesību akti, ar ko Nolēmumam tika piešķirts juridisks spēks Rumānijas valsts tiesiskajā sistēmā, proti, pirms RAP 2014 stāšanās spēkā. Tāpēc kompensācijas maksājums, ko Šķirējtiesa piesprieda prasītājiem, būtu jāizvērtē atbilstīgi RAP 2007.
- (145) Šajās pamatnostādņēs Komisija norāda, ka reģionālais atbalsts, kas paredzēts uzņēmuma kārtējo izdevumu samazināšanai, ir darbības atbalsts un nav uzskatāms par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja vien tas netiek piešķirts uzņēmuma gadījumos, lai novērstu konkrētus trūkumus, ar kuriem saskaras uzņēmumi nelabvēlīgos reģionos, uz ko attiecas Līguma 107. panta 3. punkta a) apakšpunkta darbības joma⁽⁸⁸⁾.
- (146) Izskatāmajā lietā kompensācija, ko Šķirējtiesa piesprieda prasītājiem, attiecas uz zaudējumiem, kuri ir tieši saistīti ar VĀR 24 stimulu atcelšanu, un paredzēta, lai atgrieztu saņēmēju atpakaļ tādā stāvoklī, kādā tas "visticamāk" būtu bijis, ja VĀR 24 stimuli nebūtu atcelti. Faktiski Nolēmuma īstenošana atjauno iepriekšējo situāciju, kurā prasītāji visticamāk būtu bijuši, ja Rumānija nekad nebūtu atcēlusi VĀR 24. Tā kā ar VĀR 24 piešķirtās priekšrocības bija saistītas ar prasītāju regulārajām izmaksām, bet nebija saistītas ar sākotnējo ieguldījumu, šīs priekšrocības ir darbības atbalsts. Tāpēc saņēmēja atgriešana stāvoklī, kādā tas būtu bijis, ja VĀR 24 stimuli nebūtu atcelti, un tādējādi ar šo atcelšanu saistīto zaudējumu kompensēšana, ir darbības atbalsts. Kā paskaidrots 92. apsvērumā un turpmākajos apsvērumos, kompensācijas maksājums, ko Šķirējtiesa piesprieda prasītājiem, patiesībā ar atpakaļejošu spēku samazina darbības izdevumus, kuri tiem radušies, veicot saimniecisko darbību normālos tirgus apstākļos.

⁽⁸⁵⁾ 2007. gada 12. septembra spriedums lietā T-68/03 *Olympiaki Aeroporja Ypiresies AE*/Komisija, EU:T:2007:253, 34. punkts.

⁽⁸⁶⁾ 1993. gada 15. jūnija spriedums lietā C-225/91 *Matra*/Komisija, EU:C:1993:239, 41. punkts.

⁽⁸⁷⁾ Valstu reģionālā atbalsta pamatnostādnes 2007.–2013. gadam (OV C 54, 4.3.2006., 13. lpp.).

⁽⁸⁸⁾ RAP 2007, 76. punkts.

- (147) Saskaņā ar RAP 2007 76., 77. un 79. punktu darbības atbalsts parasti ir aizliegts un to var piešķirt tikai izņēmuma gadījumos Līguma 107. panta 3. punkta a) apakšpunktā minētajiem reģioniem ar nosacījumu, ka:

- to attaisno šā atbalsta devums reģiona attīstībai (mērķorientēts),
- tā veids un apjoms ir proporcionāls trūkumiem, ko ar šo atbalstu paredzēts mazināt,
- tam ir pagaidu raksturs, tas laika gaitā jāsamazina un būtu jāpārtrauc, kad attiecīgie reģioni faktiski sasniedz pārticīgāko ES teritoriju līmeni,
- principā to piešķir tikai attiecībā uz iepriekš noteiktu attaisnoto izdevumu vai izmaksu kopumu un no tā sedz tikai noteiktu šo izmaksu daļu,
- dalībvalsts ir apņēmusies ievērot sīki izstrādātus ziņošanas noteikumus, kas izklāstīti RAP 2007 83. punktā.

- (148) Saimnieciskās darbības, kas gūst labumu no Nolēmuma īstenošanas, tiek veiktas teritorijā, uz kuru attiecas Līguma 107. panta 3. punkta a) apakšpunkta darbības joma, kā noteikts Komisijas Lēmumā par Rumānijas reģionālā atbalsta karti 2007.–2013. gadam ⁽⁸⁹⁾ un 2014.–2020. gadam ⁽⁹⁰⁾.

- (149) Tomēr Komisija nesaskata, kā prasītājiem piespriests kompensācijas maksājums ir attaisnojams, ņemot vērā tā ieguldījumu attiecīgo reģionu attīstībā. Šis darbības atbalsts, kas izriet no minētā maksājuma, nav paredzēts, lai sekmētu kopējo taisnīguma mērķi, kā to paredz Līguma 107. panta 3. punkta a) apakšpunkts, bet tikai kompensē saņēmējam zaudējumus, kuri radās saistībā ar VĀR 24 atcelšanu pirms paredzētā termiņa. Tādējādi prasītāji saņēma brīvus līdzekļus, kas neuzlaboja reģiona attīstību.

- (150) Nepietiek ar to, ka saimnieciskā darbība tiek veikta "teritorijā", lai uzskatītu, ka pasākums ir proporcionāls tiem trūkumiem, kurus paredzēts mazināt, jo, pirmkārt, jāpierāda, kādi ir šie trūkumi un, otrkārt, kā tie kavē attiecīgā reģiona attīstību. Tā kā pierādījumi netika sniegti, Komisija nevarēja noteikt konkrētos trūkumus, kuri būtu jāmazina ar šiem atbalsta pasākumiem.

- (151) Kompensācijas maksājumam, ko Šķirējtiesa piesprieda prasītājiem, ir pagaidu raksturs, jo tam nav ietekmes pēc Nolēmuma īstenošanas vai izpildes pabeigšanas. Tomēr no šīs kompensācijas nesedz tikai iepriekš noteiktu izmaksu daļu, jo tās mērķis ir nodrošināt, ka tiek segti visi zaudējumi, kas radušies prasītājiem.

- (152) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka kompensācijas maksājums, ko Šķirējtiesa piesprieda prasītājiem, neatbilst RAP 2007 un tāpēc to nevar atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu. Tā kā neviens cits saderības pamats nav piemērojams, Komisija uzskata, ka atbalsta pasākuma saderība nav konstatēta.

7.6. Secinājums par atbalsta pasākuma novērtējumu

- (153) Iepriekš izklāstītā analīze norāda, ka kompensācijas maksājums, ko Šķirējtiesa piesprieda prasītājiem, ir nesaderīgs, jauns atbalsts, kurš neatbilst Līgumam. Komisija pauž nožēlu, ka Rumānija ir jau daļēji izmaksājusi minēto kompensāciju, atbilstīgi minētās kompensācijas daļai dzēšot nodokļu parādus, ko viens no prasītājiem, uzņēmums S.C. *European Food S.A.*, bija parādā Rumānijas valstij, kā arī maksājot par tiesu izpildītāja pakalpojumiem.

8. LĪDZEKĻU ATGŪŠANA

- (154) Saskaņā ar Līgumu un EST iedibināto judikatūru, ja Komisija ir konstatējusi atbalsta nesaderību ar iekšējo tirgu, tai ir tiesības pieprasīt dalībvalstij atcelt šo atbalstu vai pārveidot to ⁽⁹¹⁾. Tāpat Tiesas iedibinātajā judikatūrā ir noteikts, ka ar Komisijas lēmumu dalībvalstij uzliktais pienākums izbeigt atbalstu, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu, ir paredzēts iepriekšējā stāvokļa atjaunošanai ⁽⁹²⁾. Šajā kontekstā Tiesa ir norādījusi, ka mērķis ir sasniegts, ja saņēmējs ir atmaksājis nelikumīga atbalsta veidā piešķirtās summas, tādējādi zaudējot priekšrocību, kas tam ir bijusi pār

⁽⁸⁹⁾ Komisijas Lēmums N 2/07, kopsavilkuma paziņojums, publicēts OV C 73, 30.3.2007., 15. lpp.

⁽⁹⁰⁾ Komisijas Lēmums SA 38364, kopsavilkuma paziņojums, publicēts OV C 233, 18.7.2014., 1. lpp.

⁽⁹¹⁾ 1973. gada 12. jūlija spriedums lietā C-70/72 Komisija/Vācija, EU:C:1973:87, 13. punkts.

⁽⁹²⁾ 1994. gada 14. septembra spriedums apvienotajās lietās C-278/92, C-279/92 un C-280/92 Spānija/Komisija, EU:C:1994:325, 75. punkts.

konkurentiem tirgū, un ir atjaunota situācija, kāda bija pirms atbalsta maksājuma⁽⁹³⁾. Saskaņā ar šo judikatūru Regulas (EK) Nr. 659/1999 14. panta 1. punktā noteikts: “kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja (..)”.

- (155) Prasītāji apgalvoja, ka viņiem bija tiesiskā palāvība attiecībā uz to, ka saskaņā ar VĀR 24 piešķirtie stimuli ir likumīgi un ka viņi var gūt labumu no šiem stimuliem līdz paredzētā termiņa beigām, proti, 2009. gada 1. aprīlim. Šajā saistībā Komisija norāda, ka Regulas (EK) Nr. 659/1999 14. panta 1. punktā ir arī precizēts, ka “Komisija neprasa atbalsta atgūšanu, ja tas būtu pretrunā ar kādu [Savienības] tiesību vispārēju principu”. EST ir atzinusi, ka tiesiskās palāvības aizsardzības princips ir šāds Savienības tiesību vispārējs princips. Tomēr Komisija neuzskata, ka prasītāji var pieprasīt šādu tiesisko palāvību.
- (156) Saskaņā ar EST judikatūru, ja vien nav izņēmuma apstākļu, atbalstu saņēmušiem uzņēmumiem principā nevar būt tiesiskās palāvības par atbalsta likumību, ja vien tas nav piešķirts, ievērojot Līguma 108. panta 3. punktā paredzēto procedūru. EST savā jaunākajā judikatūrā ir norādījusi, ka tad, ja nav pietiekami precīzu garantiju, kas izriet no Komisijas – kurai ir ekskluzīvas tiesības atļaut Savienības dalībvalstīm piešķirt valsts atbalstu – pozitīvas darbības, kas ļauj saņēmējam uzskatīt, ka pasākums nav valsts atbalsts, izņēmuma apstākļi nevar attaisnot tiesiskās palāvības aizsardzības principa piemērošanu, lai novērstu atbalsta atgūšanu, ja minētais atbalsta pasākums nav paziņots Komisijai⁽⁹⁴⁾. Patiešām pastāvīgā judikatūra ir tāda, ka uz tiesiskās palāvības aizsardzības principu nevar atsaukties, neatsaucoties uz precīzu Savienības tiesību akta normu, un ka tai pretrunā esoša rīcība, ko veic par Savienības tiesību piemērošanu atbildīgās valsts iestādes, nevar saimnieciskās darbības subjektam radīt tiesisko palāvību par to, ka tas gūs labumu no attieksmes, kas ir pretrunā minētai tiesību normai⁽⁹⁵⁾. Rūpīgam saimnieciskās darbības subjektam jāspēj pārlicināties, vai šī procedūra ir tikusi ievērota⁽⁹⁶⁾.
- (157) Komisija norāda, ka attiecībā uz kompensāciju, ko Šķirējtiesa piesprieda prasītājiem, ir jābūt pilnīgai skaidrībai, lai prasītājiem nerastos šaubas par to, ka Komisija pat pirms tam, kad minētais atbalsts tika piešķirts viņiem, pieņemot Nolēmumu un Rumānijas valsts tiesību aktus, ar ko Nolēmumam tika piešķirts juridisks spēks Rumānijas valsts tiesiskajā sistēmā, uzskatīja minētās kompensācijas maksājumu par nelikumīgu un nesaderīgu valsts atbalstu. Par šo nostāju 2009. gada 20. jūlijā tika skaidri informēta Šķirējtiesa un prasītāji.
- (158) Attiecībā uz prasītāju apgalvojumu, ka viņiem bija tiesiskā palāvība, ka VĀR 24 ir likumīgs un paliks spēkā līdz 2009. gada 1. aprīlim, Komisija atgādina, ka šā lēmuma pamatā vispirms ir kompensācijas maksājums, ko Šķirējtiesa piesprieda prasītājiem, nevis VĀR 24. Tomēr pilnīguma labad Komisija piebilst, ka prasītāji nevar pamatotī atsaukties uz tiesisko palāvību, kas skar minētās shēmas spēkā esību un pastāvēšanu līdz 2009. gada 1. aprīlim. Kas attiecas uz šo shēmu, tā bija nevis Komisija, bet Rumānijas Konkurences padome, kas, pamatojoties uz ES un Rumānijas Asociācijas padomes Lēmumu Nr. 4/2000 un Rumānijas likumu Nr. 143/1999 par valsts atbalstu, bija atbildīga par valsts atbalsta piešķiršanas uzraudzību un atļaušanu pirms Rumānijas pievienošanās Savienībai. Šajā saistībā Komisija norāda, ka Rumānijas Konkurences padome tika informēta par VĀR 24 (ņemot vērā VĀR 75 paredzētos grozījumus) un ka 2000. gada 15. maija Lēmumā Nr. 244/2000 Rumānijas Konkurences padome konstatēja, ka šie stimuli ir nesaderīgs valsts atbalsts. Kā paskaidrots 133. apsvērumā, tas bija pēc minētā lēmuma pieņemšanas, t. i., 2000. gada 1. jūnijā, kad uzņēmums S.C. *European Food S.A.* ieguva PIS, kas deva tam tiesības saņemt valsts atbalstu saskaņā ar shēmu, kura izveidota ar VĀR 24. Tomēr, kā paskaidrots 134. apsvērumā, tas nenozīmē, ka atbalsts tika piešķirts minētajā datumā.
- (159) No minētā izriet, ka tajā laikā, kad S.C. *European Food S.A.* tika piešķirts nelikumīgs valsts atbalsts, ko nodrošināja VĀR 24 (tas jebkurā gadījumā bija pēc 2000. gada 1. jūnija), šim uzņēmumam noteikti bija jāzina par Rumānijas Konkurences padomes 2000. gada 15. maija lēmumu, kurā deklarēts, ka VĀR 24 stimuli ir nesaderīgs valsts atbalsts. Turklāt šim uzņēmumam bija jāzina arī par Eiropas nolīgumu, kas stājās spēkā 1995. gada 1. janvārī, un Rumānijas Likumu Nr. 143/1999 par valsts atbalstu, kas stājās spēkā 2000. gada 1. janvārī, kuros abos bija noteikts, ka Rumānijai ir aizliegts piešķirt valsts atbalstu un ka Rumānijas Konkurences padomei ir tiesības atļaut piešķirt jaunu valsts atbalstu. Saskaņā ar to, ka Konkurences padome šādu atļauju nebija devusi, un saskaņā ar EST judikatūru, kuru piemēro, pamatojoties uz 1995. gada Eiropas nolīguma 64. pantu, ES un Rumānijas Asociācijas padomes Lēmuma Nr. 4/2000 īstenošanas noteikumu 1. pantu un *acquis communautaire*, uzņēmumam S.C. *European Food S.A.* nekad nav bijusi tiesiskā palāvība attiecībā uz to, ka stimuli, kas piešķirti saskaņā ar VĀR 24, ir saderīgs

⁽⁹³⁾ 1999. gada 17. jūnija spriedums lietā C-75/97 Komisija/Vācija, EU:C:1999:311, 64. un 65. punkts.

⁽⁹⁴⁾ 2005. gada 15. decembra spriedums lietā C-148/04 *Unicredito Italiano*, EU:C:2005:774, 104.–111. punkts.

⁽⁹⁵⁾ 2007. gada 4. oktobra spriedums lietā C-217/06 Komisija/Itālija, EU:C:2007:580, 23. punkts un tajā minētā judikatūra.

⁽⁹⁶⁾ 1990. gada 20. septembra spriedums lietā C-5/89 Komisija/Vācija, EU:C:1990:320, 14. punkts.

valsts atbalsts neatkarīgi no Rumānijas valdības turpmākajām darbībām pēc Lēmuma Nr. 244/2000 pieņemšanas. To pašu pamatojumu acīmredzami var attiecināt uz uzņēmumiem *Multipack* un *Starmill*, kuri PIS ieguva tikai 2002. gada 17. maijā – divus gadus pēc tam, kad tika pieņemts Lēmums Nr. 244/2000. Tādējādi prasītāji pat nevar pienācīgi atsaukties uz tiesisko paļāvību par to, ka VĀR 24 ir likumīgs valsts atbalsts, ko Komisija uzskata par neatbilstošu šā lēmuma mērķiem.

- (160) Tādējādi Rumānijai ir jāatgūst visi kompensācijas maksājumi, ko Šķīrējtiesa piesprieda prasītājiem, jo minētie maksājumi ir nelikumīgs un nesaderīgs valsts atbalsts. Tā kā šie pieci prasītāji kopā ar citiem attiecīgajiem *EFDG* uzņēmumiem veido vienu ekonomisku vienību (skatīt 91. apsvērumu), tad viņi ir kopīgi atbildīgi par to, lai Rumānijas valstij tiktu atmaksāts valsts atbalsts, ko katrs no viņiem ir saņēmis. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 659/1999 14. panta 2. punktu atbalsts, kas jāatgūst saskaņā ar atgūšanas lēmumu, ietver procentus, kuri aprēķināti pēc atbilstīgas likmes, ko nosaka Komisija. Procenti maksājami no dienas, kad nelikumīgais atbalsts nodots saņēmēja rīcībā, līdz tā atgūšanas dienai. Regulas (EK) Nr. 659/1999 14. panta 3. punktā paredzēts, ka atgūšanu veic nekavējoties un saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos noteiktajām procedūrām, ja tās nodrošina tūlītēju un efektīvu Komisijas lēmuma izpildi. Šajā nolūkā un gadījumā, ja ir sākus izskatīšanas process valsts tiesā, attiecīgās dalībvalstis, neskarot Savienības tiesību aktus, veic visus vajadzīgos pasākumus, kas iespējami to attiecīgajās tiesību sistēmās, tostarp pagaidu pasākumus.
- (161) Šajā saistībā Komisija norāda, ka Rumānija jau ir kompensējusi summu RON 337 492 864 (aptuveni EUR 76 miljonu⁽⁹⁷⁾) apmērā, dzēšot nodokļu parādus vienam no prasītājiem, proti, uzņēmumam *S.C. European Food S.A.* Turklāt Komisija norāda, ka 2015. gada 5. janvārī tiesu izpildītājs konfiscēja Rumānijas Finanšu ministrijai RON 36 484 232 (aptuveni EUR 8,1 miljonu⁽⁹⁸⁾), pēc tam vienādās daļās pārskaitīja trim no pieciem prasītājiem RON 34 004 232 (aptuveni EUR 7,56 miljonus) un atlikušo summu paturēja kā kompensāciju par izpildes izmaksām. Laikposmā no 2015. gada 5. februāra līdz 25. februārim tiesu izpildītājs apķīlāja Finanšu ministrijas banku kontos papildu RON 9 197 482 (aptuveni EUR 2 miljonus)⁽⁹⁹⁾. Turklāt Komisija ņem vērā to, ka Rumānijas iestādes ir brīvprātīgi pārskaitījušas summu RON 472 788 675 (aptuveni EUR 106,5 miljonu⁽¹⁰⁰⁾) apmērā (tostarp tiesu izpildītāja izmaksas RON 6 028 608 apmērā) uz bloķētu kontu, kas atvērts piecu prasītāju vārdā. Šīs summas, kā arī visi turpmākie ar Nolēmuma izpildi saistītie maksājumi, kas ir veikti vai tiks veikti prasītājiem, Rumānijai ir jāatgūst. To ievērojot, Komisija

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Kompensācijas maksājums, ko Starptautiskā Investīciju strīdu izšķiršanas centra (ICSID) aizgādībā izveidotā šķīrējtiesa lietā Nr. ARB/05/20 *Micula un citi pret Rumāniju*⁽¹⁰¹⁾ ar 2013. gada 11. decembra nolēmumu piesprieda vienai ekonomiskai vienībai, kura ietver *Viorel Micula, Ioan Micula, S.C. European Food S.A., S.C. Starmill S.R.L., S.C. Multipack, European Drinks S.A., Rieni Drinks S.A., Scandic Distilleries S.A., Transilvania General Import-Export S.R.L.* un *West Leasing S.R.L.*, Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē uzskatāms par valsts atbalstu, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

2. pants

1. Rumānija neizmaksā nevienu nesaderīgu atbalstu, kas minēts 1. pantā, un atgūst jebkuru nesaderīgu atbalstu, kurš minēts 1. pantā un kurš jau izmaksāts kādam no subjektiem, kas veido vienu ekonomisku vienību un kas gūst priekšrocības no minētā atbalsta saistībā ar daļēju Šķīrējtiesas 2013. gada 11. decembra nolēmuma īstenošanu vai izpildi, kā arī jebkādu atbalstu, kurš izmaksāts kādam no subjektiem, kas veido vienu ekonomisku vienību un kas gūst priekšrocības no minētā atbalsta saistībā ar turpmāku Šķīrējtiesas 2013. gada 11. decembra nolēmuma īstenošanu, un par kuru Komisija nav informēta vai kurš tiek izmaksāts pēc šā lēmuma pieņemšanas dienas.

2. *Viorel Micula, Ioan Micula, S.C. European Food S.A., S.C. Starmill S.R.L., S.C. Multipack, European Drinks S.A., Rieni Drinks S.A., Scandic Distilleries S.A., Transilvania General Import-Export S.R.L.* un *West Leasing S.R.L.* ir kopīgi atbildīgi par to, lai tiktu atmaksāts valsts atbalsts, ko katrs no viņiem ir saņēmis.

⁽⁹⁷⁾ Skatīt 7. zemsvītras piezīmi.

⁽⁹⁸⁾ Skatīt 38. zemsvītras piezīmi.

⁽⁹⁹⁾ Skatīt 38. zemsvītras piezīmi.

⁽¹⁰⁰⁾ Skatīt 40. zemsvītras piezīmi.

⁽¹⁰¹⁾ ICSID lieta Nr. ARB/05/20, *Ioan Micula, Viorel Micula, SC European Food SA, SC Starmill SRI, SC Multipack SRL* pret Rumāniju, 2013. gada 11. decembra galīgais nolēmums.

3. Atgūstamas ir tās summas, kas izriet no 2013. gada 11. decembra nolēmuma īstenošanas vai izpildes (pamatsumma un procenti).
4. Atgūstamajām summām pieskaita procentus par laikposmu no dienas, kad atbalsts nodots saņēmējiem, līdz to faktiskās atgūšanas dienai.
5. Rumānija norāda precīzus datumus, kad valsts atbalsts nodots attiecīgo saņēmēju rīcībā.
6. Procentus aprēķina pēc salikto procentu formulas saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ⁽¹⁰²⁾ V nodaļu.
7. Rumānija nodrošina to, ka, sākot no šā lēmuma pieņemšanas dienas, netiek veikti nekādi turpmāki maksājumi saistībā ar atbalstu, kas minēts 1. pantā.

3. pants

1. Šā lēmuma 1. pantā minēto atbalstu atgūst nekavējoties un efektīvi.
2. Rumānija nodrošina šā lēmuma īstenošanu četru mēnešu laikā no tā paziņošanas dienas.

4. pants

1. Divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma paziņošanas Rumānija Komisijai iesniedz šādu informāciju:
 - a) atbalsta kopējo summu, ko saņēmis katrs subjekts, kurš minēts šā lēmuma 1. pantā;
 - b) sīku aprakstu par pasākumiem, kas jau veikti un paredzēti, lai izpildītu šo lēmumu;
 - c) dokumentus, kas apliecina, ka atbalsta saņēmējiem ir pieprasīts atmaksāt atbalstu.
2. Rumānija līdz 1. pantā minētā atbalsta atgūšanas beigām informē Komisiju par šā lēmuma izpildei noteikto valsts pasākumu īstenošanas gaitu. Pēc Komisijas vienkārša pieprasījuma tā nekavējoties sniedz ziņas par pasākumiem, ka jau veikti un iepļānoti, lai izpildītu šo lēmumu. Tā arī sniedz sīku informāciju par atbalsta un atgūšanas procentu summām, ko saņēmēji jau atmaksājuši.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Rumānijai.

Briselē, 2015. gada 30. martā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Margrethe VESTAGER

⁽¹⁰²⁾ Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV